

Službeni glasnik

Službeno glasilo Općine Podravska Moslavina Osječko-baranjska županija

Godina 2022.

Podravska Moslavina, 29. lipnja 2022.

Broj 9.

S a d r Ź a j

AKTI OPĆINSKOG NAČELNIKA

stranica

1.	ODLUKU o donošenju izmjene i dopune PLANA RAZVOJA OPĆINE PODRAVSKA MOSLAVINA DO 2027. GODINE NA TEMELJU KONCEPTA „PAMETNA OPĆINA“	1
-----------	--	----------

Temeljem članka 43. Statuta Općine Podravska Moslavina (Službeni glasnik, broj 3/21 i 18/21) načelnik Općine Podravska Moslavina donosi

ODLUKU

o donošenju izmjene i dopune PLANA RAZVOJA OPĆINE PODRAVSKA MOSLAVINA DO 2027. GODINE NA TEMELJU KONCEPTA „PAMETNA OPĆINA“

Članak 1.

Ovom Odlukom donose se Izmjene i dopune PLANA RAZVOJA OPĆINE PODRAVSKA MOSLAVINA DO 2027. GODINE NA TEMELJU KONCEPTA „PAMETNA OPĆINA“ (u daljnjem tekstu: Plan).

Članak 2.

Plan iz čl. 1. ove Odluke nalazi se u prilogu ove odluke i čini njezin sastavni dio.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu prvi dan nakon dana objave u „Službenom glasniku Općine Podravska Moslavina“, a objavit će se i na internet stranicama www.podravskamoslavina.hr.

KLASA: 302-01/22-01/4

URBROJ: 2158-31-03-22-1

Podravska Moslavina, 29. lipnja 2022.g.

OPĆINSKI NAČELNIK
Dominik Cerić, v.r.

PODRAVSKA MOSLAVINA 2027

IZMJENE I DOPUNE PLANA RAZVOJA
OPĆINE PODRAVSKA MOSLAVINA
DO 2027. GODINE NA TEMELJU
KONCEPTA „PAMETNA OPĆINA“

LIPANJ 2022.

Naručitelj:

Općina Podravska Moslavina

Josipa Jurja Strossmayera 150

HR-31530 Podravska Moslavina

Dokument izradili:

T&MC d.o.o.

Zelinska ulica 4

HR-10000 Zagreb

Tel: +385 1 4811 230

www.tmc-holding.com

T&MC | Group

SADRŽAJ

RIJEČ NAČELNIKA	1
1. UVOD U METODOLOGIJU I KONCEPT PLANIRANJA PAMETNOG RAZVOJA.....	2
1.1 Pristup i metodologija izrade strategije.....	3
1.2 Strategija EU 2027	5
1.4 Akti strateškog planiranja na nacionalnoj razini i razini Osječko – baranjske županije	6
2. ANALIZA SADAŠNJEG STANJA – GDJE SMO DANAS?	11
2.1 Pregled povijesnih zbivanja.....	11
2.2 Osnovni podaci o Općini	12
2.3 Prostorni i prirodni potencijal	13
2.4 Kulturna baština	17
2.5 Populacija i ljudski potencijali.....	18
2.5.1 Veličina populacije.....	18
2.5.2 Dobna struktura i demografska kretanja populacije	19
2.5.3 Ljudski potencijali	21
2.6 Prometna, telekomunikacijska i komunalna infrastruktura	24
2.6.1 Prometna infrastruktura.....	24
2.6.2 Komunikacijska infrastruktura.....	26
2.6.3 Vodoopskrba i odvodnja	27
2.6.4 Energetska infrastruktura i distribucija energije	27
2.6.5 Gospodarenje otpadom	28
2.7 Analiza gospodarstva Općine	29
2.7.1 Poljoprivredni potencijal	29
2.7.2 Postojeća turistička atrakcijska osnova i infrastruktura	31
2.7.3 Gospodarska struktura	32
2.8 Obrazovna i socijalna infrastruktura.....	34
2.8.1 Vrtićki, predškolski odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje	34
2.8.2 Zdravlje, rekreacija, udruge i kulturna infrastruktura.....	38
2.9 Analiza financija Općine	39
2.10 Usporedna analiza razine razvoja – usporedive jedinice lokalne samouprave	40
2.11 SWOT analiza i glavne razvojne potrebe	42
3. PLAN RAZVOJA DO 2027. GODINE – GDJE ŽELIMO BITI?	45
3.1. Strateški okvir razvoja – vizija i strateški ciljevi Općine u razdoblju do 2027. godine	45
3.2. Pokazatelji učinaka strateških ciljeva razvoja Općine u razdoblju do 2027. godine	46

3.3. Koncept „pametna općina“ – Pametna Podravska Moslavina 2027.	48
3.3.1 Digitalna transformacija – „pametna poljoprivreda“ u Općini	50
3.3.2 Udruživanje „pametnih sela“ – suradnja u mini – regiji Donji Miholjac	53
4. PODRUČJA DJELOVANJA, PRIPREMA I PROVOĐENJE RAZVOJNIH PROJEKATA U RAZDOBLJU DO 2027. GODINE – KAKO OSTVARITI PAMETNI RAZVOJ?	57
4.1. Prioritetna područja djelovanja	57
4.1.1 Gospodarstvo i radna mjesta – „pametna ekonomija“	57
4.1.2 Obrazovanje i ljudski kapital – „pametni stanovnici“	59
4.1.3 Uvjeti života – „zadovoljni stanovnici“	59
4.1.4 Općinska uprava i suradnja – „digitalna Općina“ i „pametna suradnja“	60
4.1.5 Prostor, okoliš, energija – „Zelena Općina“	62
4.2 Pokazatelji učinka posebnih ciljeva razvoja Općine u razdoblju do 2027. godine	65
4.3 Implementacija, financiranje i monitoring	69
4.2.1 Organizacijski okvir i odgovornosti za provođenje	69
4.2.2 Financiranje razvojnih projekata, praćenje i izvještavanje provedbe Plana razvoja Općine	71
LITERATURA I IZVORI	73
POPIS SLIKA	75
POPIS TABLICA	76
POPIS GRAFIKONA	77
TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA ZNAČAJNIH ZA RAZVOJ OPĆINE DO 2027. S INDIKATIVNIM FINANCIJSKIM PLANOM	79

RIJEČ NAČELNIKA

Plan razvoja Općine Podravska Moslavina do 2027. godine na temelju koncepta „pametna općina” temeljni je dokument budućeg razvoja Općine i instrument za uspješno upravljanje razvojem općine, te nužni okvir za sufinanciranje projekata koji će se aplicirati prema potporama na razini države kao i Europskim fondovima, za razdoblje 2021. – 2027. godine.

Sukladno istome da bi se naša općina mogla razvijati u smjeru pametne općine izradili smo i ovaj Plan razvoja Općine Podravska Moslavina do 2027. godine na temelju koncepta „pametna općina”

Općinski načelnik

Dominik Cerić

Zašto pametni razvoj?

1. UVOD

1. UVOD U METODOLOGIJU I KONCEPT PLANIRANJA PAMETNOG RAZVOJA

Podravska Moslavina (dalje u tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave u Osječko – baranjskoj županiji s oko 1.200 stanovnika (2011.).

Nakon ulaska Republike Hrvatske (dalje u tekstu: HR) u punopravno članstvo Europske Unije (dalje u tekstu: EU) u 2013. g., jedinicama lokalne samouprave su otvorene potpuno nove mogućnosti ubrzavanja socio-ekonomskog razvoja, odnosno financiranja razvojnih projekata iz strukturnih i kohezijskih fondova EU.

Novi višegodišnji financijski okvir (VFO) EU – a za razdoblje 2021. – 2027. godine predviđa nastavak poticanja lokalnog razvoja iz EU fondova (potpore) i drugih financijskih instrumenata (povoljni razvojni krediti, jamstva i sl.) koji se distribuiraju kroz nacionalne razvojne agencije i razvojne banke (HBOR). Okviri razvojnih politika EU do 2027. g. su već sada poznati.

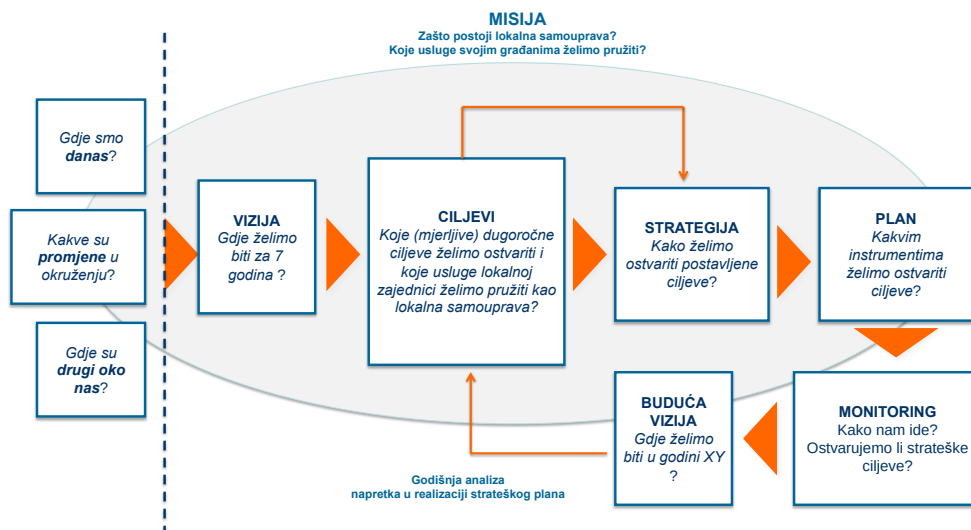
EU će poticati ubrzavanje lokalnog i ruralnog razvoja na temelju koncepta "pametna grad / pametna općina / pametno selo", koji obuhvaća ulaganja u inovativne projekte kojima će se otvarati kvalitetna radna mjesta i osiguravati podizanje razine javnih usluga na lokalnoj razini.

S obzirom na raspoložive prirodne resurse te već pokrenute razvojne aktivnosti, postoje pretpostavke za ubrzani socio-ekonomski razvoj Općine u kontekstu EU politika ruralnog razvoja. Također, atraktivna prirodna osnova i blizina velikih srednje – europskih emitivnih tržišta predstavljaju potencijalne resurse i komparativne prednosti koje je moguće valorizirati u turističke svrhe. Nadalje, razvojne mogućnosti postoje u "zelenoj ekonomiji" i djelatnostima utemeljenima na znanju. U tom smislu će se u planiranju razvoja Općine za razdoblje 2021. – 2027. g. primijeniti koncept "pametna grad / pametna općina / pametno selo".

1.1 Pristup i metodologija izrade strategije

U izradi Plana razvoja Općine Podravska Moslavina do 2027. godine na temelju koncepta „pametna općina“ (dalje u tekstu: Plan razvoja Općine) primijenit će se standardna i provjerena metodologija strateškog planiranja koja je prikazana u Slici 1.

Slika 1: Metodologija strateškog planiranja jedinica lokalne samouprave

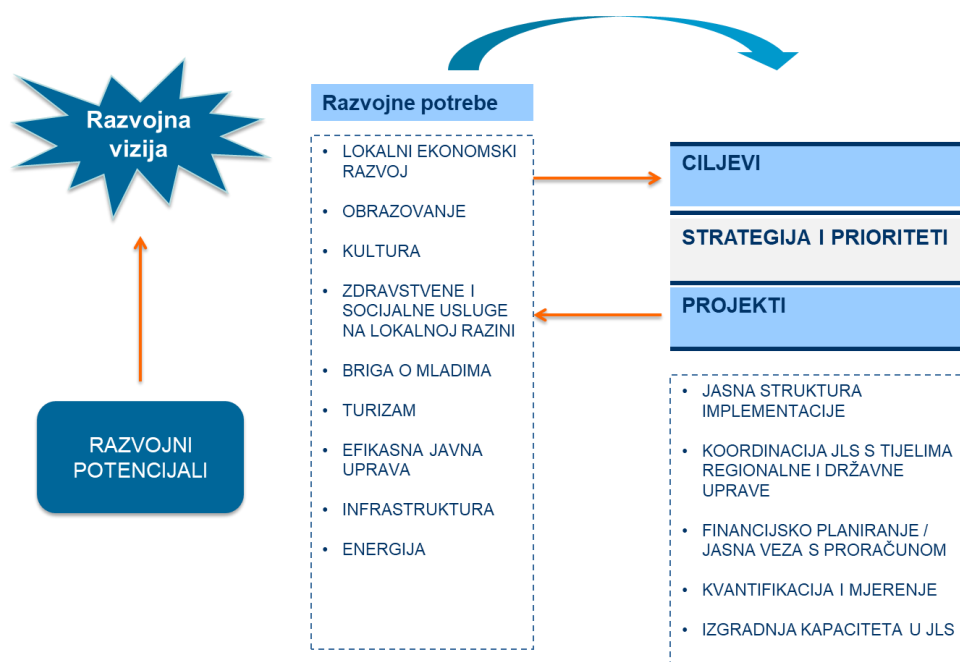

Izvor: T&MC Group

Planiranje razvoja započinje analizom sadašnjeg stanja koja uključuje i analizu razvojnih potencijala te SWOT analizu. U drugom dijelu dokumenta definirana je vizija Općine kao podloga za određivanje strateških ciljeva i plana razvoja kao pokretača dinamičnog socio-ekonomskog razvoja te prioriteta intervencije u procesu implementacije. Na temelju prioriteta područja djelovanja definira se plan razvoja Općine. Proces strateškog planiranja nakon zadanih prioriteta i definiranog plana završava izradom akcijskog plana te glavnih implementacijskih projekata s kratkim sažetkom projekta (*project fiches*).

Na Slici 2. prikazan je integrirani pristup implementaciji. Proces započinje identifikacijom razvojnih potreba Općine na temelju analize sadašnjeg stanja. Na temelju razvojnih potreba definiraju se strateški ciljevi te plan i prioriteta područja djelovanja. Projekti koji će se predložiti bazirat će se na identificiranim razvojnim potrebama Općine. Kako bi se implementacija razvojnog programa uspješno provela, važne su sljedeće smjernice: jasna struktura implementacije, koordinacija JLS s tijelima regionalne i državne uprave, financijsko planiranje / jasna veza s proračunom, kvantifikacija i mjerenje te izgradnja kapaciteta u JLS.

Slika 2: Integrirani pristup implementaciji

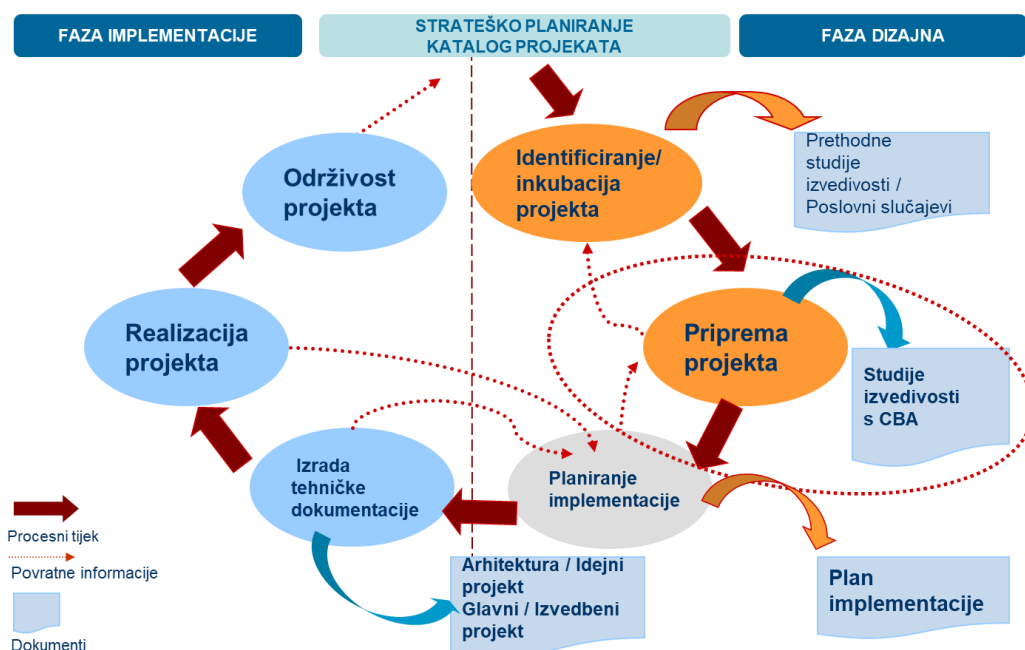

Izvor: T&MC Group

Katalogiziranje razvojnih projekata predstavlja važan dio strateškog okvira plana razvoja. Projekti su usklađeni sa smjernicama i ciljevima u dokumentima višeg ranga, odnosno strategijama regionalnog i ruralnog razvitka na razini EU te odgovarajućim aktima strateškog planiranja i operativnim programima korištenja strukturnih i kohezijskih fondova na razini država – članica.

Priprema i realizacija razvojnih projekata je kompleksan proces koji zahtijeva strukturirani pristup. Proces započinje strateškim planiranjem i identifikacijom projekata koji će se provesti. Identifikacija projekta bazira se na prethodnim studijama izvedivosti ili poslovnim slučajevima. Nakon identifikacije slijedi proces pripreme projekta koji uključuje izradu studije izvedivosti s CBA analizom. Nakon izrade studije izvedivosti, započinje proces implementacije za koji se prethodno mora izraditi plan implementacije. Nakon izrađenog plana implementacije potrebno je izraditi tehničku dokumentaciju kako bi se u konačnici realizirao projekt te osigurala njegova održivost.

Slika 3: Proces pripreme i realizacije implementacijskih projekata

Izvor: T&MC Group

Nastavno na dokument plana razvoja, razvijen je Katalog razvojnih projekata koje će Općina samostalno ili u suradnji s privatnim investitorima pokretati u razdoblju novog višegodišnjeg financijskog okvira EU od 2021. do 2027. godine.

1.2 Strategija EU 2027

U prethodnom VFO 2014. – 2020., glavni razvojni prioritet EU je bilo pokretanje održivog ekonomskog rasta koji mora biti:

- **pametna** – razvoj gospodarstva koji se temelji na znanju i inovacijama,
- **održiva** – promicanje zelenijeg, konkurentnijeg gospodarstva koji se temelji na učinkovitom korištenju resursa,
- **uključiva** – poticanje ekonomije visoke stope zaposlenosti, uz rezultat ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije.

EU u narednom višegodišnjem razdoblju 2021. -2027. godine nastavlja poticati pametna, održiva i uključiva razvoja s posebnim naglaskom na: 1) poticanje oporavka od krize koju je izazvalo širenje bolesti COVID 19 te 2) ravnomjeran ekonomski razvitak koji će stvarati radna mjesta u ruralnim područjima. Pri tome su područja u koja će EU investirati novac i strukturnih i kohezijskih fondova prikazana na Slici 4.

Slika 4: Područja u koje će EU usmjeravati ulaganja iz ESI fondova

EU 2027 →

PET GLAVNIH CILJEVA
RAZVOJNIH POLITIKA EU
U RAZDOBLJU 2021 - 2027

1

“PAMETNIJA EUROPA” –
ULAGANJA U INOVATIVNE
PROJEKTE

2

“ZELENIJA EUROPA” –
ULAGANJA U PROJEKTE
CIRKULARNE EKONOMIJE I
LOKALNE PROIZVODNJE
ENERGIJE

3

“POVEZANIJA EUROPA” –
ULAGANJA U MOBILNOST,
PROMETNICE I ICT

4

“SOCIJALNO OSJETLJIVIA
EUROPA” – VEĆA ULAGANJA U
SOCIJALNU SKRB GRAĐANA

5

“EUROPA BLIŽA
GRAĐANIMA” – ULAGANJA U
ODRŽIVI LOKALNI RAZVOJ

Izvor: T&MC Group

1.4 Akti strateškog planiranja na nacionalnoj razini i razini Osječko – baranjske županije

Sustav akata strateškog planiranja u RH obuhvaća akte strateškog planiranja od:

- **nacionalnog značenja:** Nacionalna razvojna strategija; višesektorske i sektorske strategije; nacionalne planove; program Vlade; provedbeni programi središnjih tijeka državne uprave;
- **od značenja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave:** planovi razvoja jedinica područne (regionalne) samouprave; provedbeni programi jedinica područne (regionalne) samouprave; planovi razvoja jedinica lokalne samouprave; provedbeni programi jedinica lokalne samouprave;
- **akti strateškog planiranja povezani s okvirom za gospodarsko upravljanje EU** – a: Program konvergencije; Nacionalni program reformi;
- **Akti strateškog planiranja povezani s korištenjem fondova EU** – a: Sporazum o partnerstvu i svi programi i strategije koje proizlaze iz njega.

Vezano uz VFO 2021. – 2027., koji se poklapa s vremenskim određenjem Plana razvoja Općine, donesen je nacrt prijedloga Nacionalne razvojne strategija Republike Hrvatske do 2030. godine (dalje u tekstu: NRS RH 2030). NRS RH 2030 definira četiri razvojna smjera Hrvatske do 2030:

1. Održivo gospodarstvo i društvo;
2. Jačanje otpornosti na krize;

3. Zelena i digitalna tranzicija;
4. Ravnomjeran regionalni razvoj.

Prema NRS RH 2030, sukladno razvojnim smjerovima određeni su sljedeći strateški ciljevi Hrvatske do 2030. godine:

- Strateški cilj 1. „Konkurentno i inovativno gospodarstvo”;
- Strateški cilj 2. „Obrazovani i zaposleni ljudi”;
- Strateški cilj 3. „Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom”;
- Strateški cilj 4. „Globalna prepoznatljivost i jačanje međunarodnog položaja i uloge Hrvatske”;
- Strateški cilj 5. „Zdrav, aktivan i kvalitetan život”;
- Strateški cilj 6. „Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji”;
- Strateški cilj 7. „Sigurnost za stabilan razvoj”;
- Strateški cilj 8. „Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost”;
- Strateški cilj 9. „Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva”;
- Strateški cilj 10. „Održiva mobilnost”;
- Strateški cilj 11. „Digitalna tranzicija društva i gospodarstva”;
- Strateški cilj 12. „Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima”;
- Strateški cilj 13. „Jačanje regionalne konkurentnosti”.

Sukladno razvojnim smjerovima i definiranim strateškim ciljevima NRS HR 2030., kao i planovima razvoja na razini JRS i JLS, te sukladno zajedničkom strateškom okviru EU – a, definiran je Sporazum o partnerstvu i programi i strategije koje proizlaze iz njega za VFO 2021. – 2027.

Vizija, strateški ciljevi i područja djelovanja za razdoblje 2021. – 2027. godine Plana razvoja Općine usklađeni su s nacrtom prijedloga NRS HR 2030.

S obzirom na akte strateškog planiranja na razini JRS, odnosno Plan razvoja OBŽ za VFO 2021. – 2027., Skupština Osječko-baranjske županije donijela je u lipnju 2020. godine Odluku o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Osječko-baranjske županije za razdoblje do 2027. godine. U vremenu izrade Plana razvoja Općine, na razini JRS valjana je Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije do 2020. godine (dalje u tekstu: ŽRS OBŽ 2020.). Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) je predložilo produljenje važenja županijskih razvojnih strategija na razdoblje od godine dana uslijed specifičnih okolnosti uzrokovanih pandemijom COVID – 19.

Kroz ŽRS OBŽ 2020. planirano je ostvarivanje četiri glavna razvojna cilja:

1. Unaprjeđenje kvalitete života;

2. Unaprjeđenje kvalitete životnog prostora;
3. Povećanje konkurentnosti gospodarstva i zaposlenosti; te
4. Učinkovito upravljanje lokalnim i regionalnim razvojem.

Za ostvarivanje gornjih razvojnih ciljeva Županija planira djelovanje u 9 prioriteta područja s 32 intervencijske mjere. Županija planira do 2020. godine djelovati u sljedećim područjima:

1. Unaprjeđenje i razvoj sustava zdravstva i socijalne skrbi,
2. Unaprjeđenje i razvoj u području odgoja i obrazovanja, kulture, športa, tehničke kulture,
3. Razvoj ljudski potencijala,
4. Podrška mjerama prostornog planiranja, zaštite okoliša i prirode,
5. Razvoj komunalnih i drugih infrastrukturnih sustava,
6. Razvoj i jačanje konkurentnosti gospodarskih subjekata,
7. Unaprjeđenje poslovnog okruženja za razvoj i jačanje gospodarstva,
8. Jačanje dionika tržišta rada u skladu s potrebama gospodarstva,
9. Povećanje učinkovitosti dionika i institucija u sustavu upravljanja razvojem.

Vizija, strateški ciljevi i područja djelovanja Plana razvoja Općine usklađeni su s glavnim razvojnim ciljevima i prioriteta područjima ŽRS OBŽ 2020.

U ožujku 2022. godine donijela je Plan razvoja Osječko – baranjske županije za razdoblje do 2027. Plan razvoja Osječko – baranjske županije ističe ukupno 4 osnovna prioriteta područja i 14 posebnih ciljeva. Osnovna prioriteta područja istaknuta su kako slijedi:

1. društveni sustav i kvaliteta života, s naglaskom na osiguravanju jednakih prilika za sve građane,
2. kvaliteta, sigurnost i očuvanost životnog prostora,
3. regionalna prepoznatljivost i privlačnost te konkurentnost i inovativnost gospodarstva, i
4. fokus na ljudske, prirodne i kulturne potencijale OBŽ-a osiguravanjem učinkovitog i djelotvornog upravljanja razvojem.

Za navedena prioriteta područja definirani su Posebni ciljevi koji su usuglašeni sa strateškim ciljevima NRS 2030. Posebni ciljevi plana razvoja OBŽ do 2027. su sljedeći:

1. Podrška demografskoj revitalizaciji i osnaživanje obitelji,
2. Razvoj i unaprjeđenje sustava zdravstva i socijalne skrbi,
3. Razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne i znanstveno-istraživačke djelatnosti u funkciji gospodarstva i tržišta rada,
4. Jačanje zajednice i civilnog društva u funkciji poticanja aktivnog i kvalitetnog života građana,

5. Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i održivog korištenja prirode te jačanje otpornosti i ublažavanje klimatskih promjena,
6. Razvoj lokalne i regionalne infrastrukture radi unaprjeđenja kvalitete života s ciljem ekološke i energetske tranzicije,
7. Razvoj i unaprjeđenje održive mobilnosti,
8. Jačanje kapaciteta, spremnosti i otpornosti zajednice na rizike,
9. Razvoj i unaprjeđenje poslovnog okruženja te konkurentnosti i inovativnosti gospodarstva,
10. Podrška proizvodnji i preradi hrane u funkciji održivog regionalnog razvoja,
11. Jačanje regionalne prepoznatljivosti pomoću brendiranja i promidžbe,
12. Podrška digitalnoj tranziciji društva i gospodarstva,
13. Unaprjeđenje učinkovitosti i djelotvornosti javnog sektora i upravljanja javnom imovinom,
14. Podrška razvoju slabije razvijenih i potpomognutih područja Županije.

Strateški ciljevi i područje djelovanja općine Podravska Moslavina istaknuti u ovom dokumentu usklađeni su s prioritetnim područjima i posebnim ciljevima definiranim Planom razvoja OBŽ do 2027. godine.

Gdje smo danas?

2. ANALIZA SADAŠNJEG STANJA

2. ANALIZA SADAŠNJEG STANJA – GDJE SMO DANAS?

2.1 Pregled povijesnih zbivanja

U povijesnim izvorima vezanima uz današnje administrativno područje Općine nalazi toponim Monoslav s naznačenom 1397. godinom, što je prvi povijesni spomen koji se vezuje uz Općinu. U 15. stoljeću u povijesnim izvorima spominje se toponim Moslow, Monoslo. U razdoblju 16. i 17. stoljeća vojne jedinice u sklopu Osmanskog Carstva su u sklopu strategije širenja prema središnjoj Europi pustošile i današnje administrativno područje Općine, a 1543. su ga pod vodstvom Mehmed-beg Jabjapašića uspjele zauzeti. Po osvajanju, na području Općine, u naselju Podravska Moslavina, izgrađene su građevine vojne, vjerske i funkcionalne namjene (utvrda, džamija i skladišta za hranu). U sklopu vojnog pothvata 1562. godine predvođenog od strane Nikole Zrinskog, kod naselja Podravska Moslavina poražene su osmanske vojne jedinice te su spaljeni osmanski vojni objekti, odnosno utvrda. Po povlačenju habsburških jedinica, osmanske snage obnavljaju utvrdu.

Uslijed opadanja vojne moći Osmanskog Carstva u vremenu nakon poraza u Bitci kod Beča 1683. (u sklopu Bečkog – Velikog – rata), slabi i osmanski utjecaj na području Općine, te je 1686. područje oslobođeno osmanske uprave. Konačan rezultat rata bio je mir u Srijemskim Karlovcima 1699., čijim je sklapanjem teritorijalni opseg Osmanskoga Carstva značajno smanjen; područje nekadašnje Ugarske koje je do tada bilo pod osmanskom upravom (čijim je dijelom teritorij Općine bio od 1091.), ulazi u sastav Habsburške Monarhije, odnosno od 1868. Austro – ugarske Monarhije. Neposredno nakon mira u Srijemskim Karlovcima 1699., područje Općine postaje dijelom formirane Civilne Slavonije (Provincijal) koja je bila pod upravom bečke Dvorske komore. Iz tog razdoblja datira prvi popis stanovništva na području Općine (1702.), odnosno na području nekadašnjeg distrikta Moslavina koji je obuhvaćao 10 naselja: Moslavina, Zanos, Šimanovci, Bučje, Vodovrat, Martinci, Obrež, Potkovci, Radinovci i Kopanovci; od nabrojanih naselja, jedino je naselje Moslavina bilo naseljeno (zabilježeno je 19 kućanstava). Po finalizaciji popisa stanovništva, usvojen je i sustav ubiranja poreza na području Civilne Slavonije. U poratnom razdoblju s 17. na 18. stoljeće, te u nastavku kroz 18. stoljeće, na području Civilne Slavonije pokrenut je proces *dekameralizacije* (ustupanje ili prodaja slavonskih vlastelinstava plemstvu s područja Svetog Rimskog Carstva i Ugarske – dijelova Habsburške monarhije). U sklopu tih povijesnih procesa, 1721. barun Petar – Antunu Hilleprand von Prandau dobio je darovnicom (uz pravo nasljedstva) poljoprivredna područja i oko četrdeset naselja uzduž površina uz tok rijeke Drave, čime je formirano vlastelinstvo Valpovo. Vlasništvo nad vlastelinstvom 1885. preuzima grof Rudolf Normann Ehrenfels, te iskorištavanje šumskog bogatstva zamjenjuje poljoprivredu kao dominantnu gospodarsku aktivnost vlastelinstva.

U vremenu nakon Prvog svjetskog rata i po raspadu Austro-ugarske Monarhije, formira se Država Slovenaca, Hrvata i Srba, zatim Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca, te konačno Kraljevina Jugoslavija do njezina pada po Drugom svjetskom ratu. U tom vremenu područje Općine, dotada u sastavu plemićkog vlastelinstva, prolazi kroz procese u sklopu Druge agrarne reforme, koja je provedena između 1919. i 1941. Njome su ukinuti svi preostali

2.2 Osnovni podaci o Općini

Slika 5: Smještaj Općine u OBŽ

Površina Općine iznosi 4.200 ha – ukupna površina građevinskih područja je (prema PPUO) je 183 ha, poljoprivrednog zemljišta (prema ARKOD nacionalnom sustavu identifikacije zemljišnih parcela) 2.322 ha, a zemljišta pod šumama 1.011 ha (prema PPUO). Općina čini 1,06% površine OBŽ.

Općina broji 5 naselja – Podravska Moslavina (798 stanovnika), Krčenik (334 stanovnika), Martinci Miholjački (37 stanovnika), Gezinci (33 stanovnika) i Orešnjak (bez stanovnika) – brojke iskazuju stanje prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine u Republici Hrvatskoj (Popis 2011.)

Ukupan broj stanovnika Općine 2011. godine iznosio je 1.202 stanovnika (Popis 2011.), a prema procjeni DZS – a za 31. prosinca 2019. g. u Općini je živjelo 949 stanovnika (publikacija Gradovi u statistici). Pad broja stanovnika bilježi ukupnu stopu od 20%. Gustoća naseljenosti u Općini je 27,32 stanovnika po kvadratnom kilometru što je čini ispodprosječno gusto naseljenom u odnosu na prosjek OBŽ i RH. Broj stanovnika Općine prema Popisu 2011. čini 0,39% od broja stanovnika OBŽ.

Četiri naseljena naselja Općine raspršena su u prostoru. Općinsko središte se nalazi u naselju Podravska Moslavina.

Prema novoj podjeli RH na 4 statističke regije 2. razine (NUTS 2), Općina spada u Panonsku Hrvatsku (NN 125/2019). S obzirom na statističke regije 3. razine (NUTS 3), Općina spada u OBŽ, kao jedinicu regionalne samouprave. Prema Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/17), JRS se razvrstavaju četiri skupine, a JLS u osam skupina. OBŽ spada u II. skupinu JRS koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih, a Općina spada u I. skupinu JLS koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih JLS.

2.3 Prostorni i prirodni potencijal

Područje Općine pripada prirodno-geografskoj cjelini slavonske Podravine. Slavonska S obzirom na reljefne karakteristike, Podravina je dio istočnohrvatske ravnice koja je nizinski dio RH, u kojem prevladavaju lesni ravnjaci i aluvijalne ravnice, oblikovane tokom kvartara, prvenstveno holocena.

Prema geološkim karakteristikama tala, u Općini se nalaze aluvijalne ravnice koje karakterizira rastresito i porozno tlo, akumulacijski oblik fluvijalnog procesa (koji uključuje eroziju, preoblikovanje utjecajem rijeke Drave i slivnog područja rijeka Karašice i Vučice prema rijeci Dravi i, konačno, taloženje aluvijalnih sedimenata).

Prema Programu zaštite okoliša za područje OBŽ, prostor Županije, a time i Općine pripada umjereno toploj, kišnoj klimi, bez značajnijih sušnih razdoblja, s oborinama jednoliko raspodijeljenim tijekom godine (klimatsko područje Cfbwx prema Koeppenovoj klasifikaciji). Srednja godišnja temperatura je 10°C, dok srednja mjesečna temperatura varira od –1 do 21 °C, s najhladnijim razdobljem u siječnju te najtoplijim razdobljem u srpnju i kolovozu, kada maksimalne temperature prelaze 40°C. Raspored oborina u vegetacijskom razdoblju je povoljan, no pri tome postoje odstupanja – količina padalina u ljetnom razdoblju zna biti nepovoljna, što može predstavljati ograničavajući faktor u poljoprivrednoj proizvodnji, ali i rizični faktor s obzirom na mogućnost materijalne štete u poljoprivredi kao posljedice suše (prema podacima Procjene rizika od velikih nesreća za Općinu iz 2017. g., elementarna nepogoda suše u 2015. godinu je uzrokovala višemilijunsku štetu na poljoprivrednim kulturama u Općini).

Rijeka Drava značajan je element prirodnog potencijala Općine, a kao prirodna sila, dala je oblik današnjem prostoru Općine. Pored Drave, prostor Općine pod utjecajem je i aluvijalnog slivnog područja rijeka Karašice i Vučice od gorskih područja Papuka i Krndije prema Dravi. Navedeno utječe na bogatstvo podzemnih voda na području Općine. Nadalje, s obzirom da rijeka Drava ima pluvijalno – glacijalni (kišnoledenjački) režim, vodostaj rijeke je manji zimi, a velik u proljeće i početkom ljeta (uslijed kopnjenja snijega). Kretanja mjesečnih protoka rijeke Drave može predstavljati rizik s obzirom na mogućnost uzrokovanja materijalnih šteta od poplave. Prema Procjeni rizika od velikih nesreća za Općinu (2017.), navodi se da je poplava kao elementarna nepogoda u 2014. i 2015. godini uzorkovala višemilijunske materijalne štete na poljoprivrednim kulturama. Također, Procjenom je ocijenjeno da naselje Martinci Miholjački bilježi rizik od značajnijih posljedica s obzirom na ugroženost od poplava rijeke Drave. Ostale tekućice na području Općine ne predstavljaju rizike prethodno opisanog tipa. Rijeka Karašica koja protječe južnom granicom Općine i teče usporedno s rijekom Dravom, a ima nivalno – pluvijalni režim s vodostajem koji vrhunac doseže u kasno proljeće i jesen, ima ukupnu duljinu vodotoka u Općini u iznosu od 3,88 km. Ostali vodotoci na području Općine su Donja Branjinska (duljine 450 m na području Općine) i Donje Tunjevo I (duljine 3,68 km na području Općine). Vodno bogatstvo Općine i bogatstvo krajolika rijeka predstavlja prirodnu atrakcijsku osnovu koja može biti valorizirana u turističke svrhe, pri čemu održivost procesa mora biti imperativ (Slika 6).

Slika 6: Krajobraz toka rijeke Drave

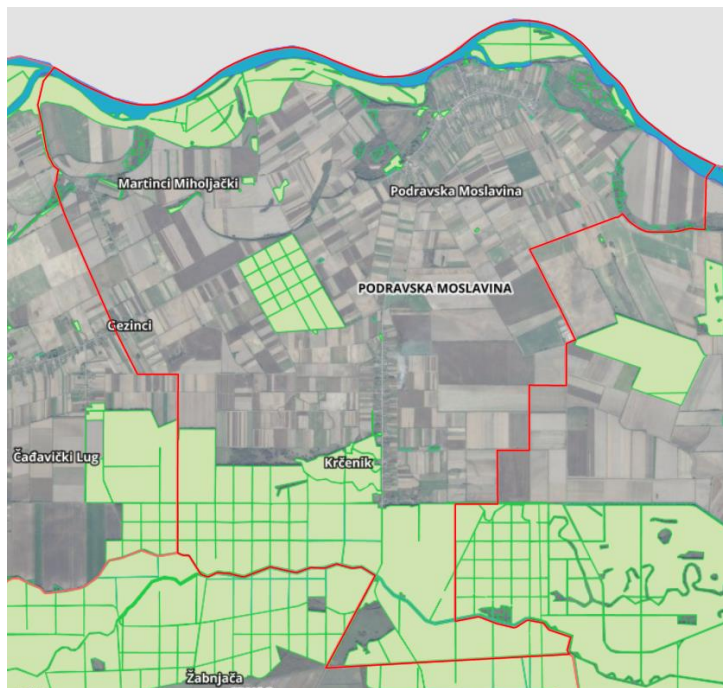

Izvor: Mrežne stranice Općine

U vegetacijskom pojasu Općine uz rijeku Dravu prisutne su nizinske šumske hrasta lužnjaka, poljskog jasena, crne johe, vrbe i topole. Šumske površine dominirale su prostorom sve do početka procesa eksploatacije šuma u vremenu druge polovine 19. stoljeća. Uslijed navedenog procesa, šumske površine mahom postaju površine na kojima se uzgajaju poljoprivredne kulture. Kao što je prikazano na Slici 7, danas šumske površine čine oko 24 %

ukupne površine Općine, a kao šumske cjeline ističu se šumske zajednice na prostoru naselja Krčenik (južni dio Općine) i uz rijeku Dravu (sjeverni dio Općine). Pored toga, vidljiva i je mozaična zastupljenost manjih površina šumskih zajednica u Općini. Šumske površine u Općini su u državnom vlasništvu, a upravljanje je povjereno tvrtki Hrvatske šume d.o.o., odnosno Upravi šuma podružnici Našice – Šumarija Donji Miholjac.

Slika 7: Šumske površine na području Općine

Izvor: Državna geodetska uprava - Geoportal

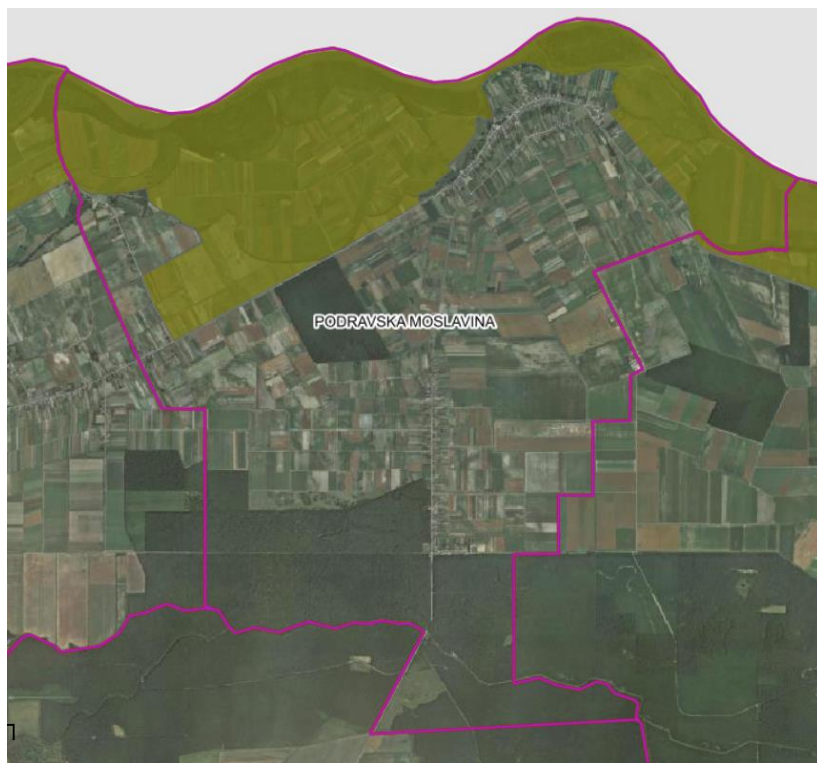
Prostor Općine nije urbanistički niti ekološki devastiran. Tek 4,36% prostora čine naselja. Tradicionalni industrijski pogoni ne postoje.

Na području Općine ustanovljene su nacionalne kategorije zaštite prirode u obliku kategorije Regionalni park Mura – Drava, kao i međunarodna kategorija zaštite Ekološka mreža Natura 2000 za područje očuvanja značajno za ptice POP „Srednji tok Drave HR 1000015“ i područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove POVS „Srednji tok Drave HR 5000015“.

Uredbom o proglašenju Regionalnog parka Mura – Drava kojom je čitav tok rijeke Mure i Drave sukladno Zakonu o zaštiti prirode (NN 57/11), zaštićen u kategoriji regionalnog parka. Pored poplavnog područja formiranog duž riječnih tokova, uključuje i prijelazno područje s poljoprivrednim površinama i/ili manjim naseljima. Na području Općine neke poljoprivredne površine u naseljima Martinci Miholjačkima i Podravska Moslavina nalaze se na prostoru koji spada u Regionalni park Mura – Drava (Slika 8). Upravljanje Regionalnim parkom Mura - Drava obavlja se putem koordinacije postojećih županijskih javnih ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode, a za OBŽ upravljačku ulogu preuzela je Javna ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području OBŽ. Regionalni park Mura – Drava dio je Prekograničnog rezervata biosfere Mura – Drava – Dunav koji se proteže kroz Hrvatsku, Austriju, Sloveniju, Srbiju i Mađarsku. Zaštita u kategoriji regionalnog

parka dopušta gospodarske aktivnosti stanovništva koje živi i/ili djeluje na zaštićenom prostoru, pri čemu se potiče održivi razvoj gospodarstva.

Slika 8: Nacionalna kategorija zaštite prirode u Općini: Regionalni park Mura - Drava

Izvor: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Bioportal – Webportal informacijskog sustava zaštite prirode

Ekološka mreža Natura 2000 je europska ekološka mreža čija je svrha očuvanje ili, u slučaju izrazite potrebe, povrat u povoljno stanje očuvanja određenih prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti. Važeće zakonsko određenje vezano uz Ekološku mrežu RH provedeno je kroz Uredbu o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže (NN 80/19). Proglašenjem Ekološke mreže, u pravni poredak RH prenesene su sljedeće direktive EU: Direktiva o pticama i Direktiva o staništima. Na Slici 9 prikaza je površina područja očuvanja značajnog za ptice POP „Srednji tok Drave HR 1000015“ (iscrtano plavo) i područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove POVS „Srednji tok Drave HR 5000015“ (ispunjeno zeleno).

Slika 9: Natura 2000 u Općini: Područja prema Direktivi o pticama i Područja prema Direktivi o staništima

Izvor: Hrvatska agencija za okoliš i prirodu, Bioportal – Webportal informacijskog sustava zaštite prirode

S obzirom na izrazito zadovoljavajući prirodni potencijal s obzirom na vegetacijske, hidrološke i klimatološke faktore, kao i razinu i uređenost očuvanja prostora, moguće je ubrzana gospodarska valorizacija prirodne i prostorne osnove Općine, pri čemu se treba poštivati načelo održivosti.

2.4 Kulturna baština

Prema Registru kulturnih dobara RH, na području Općine nema zaštićenih kulturnih dobara, kao ni preventivno zaštićenih kulturnih dobara. Evidentirana kulturna dobra (kulturna dobra koja imaju određene spomeničke karakteristike i manju spomeničku vrijednost, ali nisu upisana u Registar), na području Općine su sakralne građevine: župna kasnobarokna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije u Podravskoj Moslavini, crkva Sv. Mihovila u Krčeniku, te crkva Sv. Proroka Ilije u Miholjačkim Martincima.

Slika 10: Kasnobarokna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije u naselju Podravska Moslavina

Izvor: Glas Koncila – mrežne stranice

Župna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije u Podravskoj Moslavini izgrađena je 1789. godine, s izvornim karakteristikama kasno – baroknog stila, a naknadnim intervencijama u svrhu očuvanja i oporavka građevine dobila je današnji izgled (Slika 10). Filijalna crkva Sv. Mihovila izgrađena je krajem 19. stoljeća, dok crkva Sv. Proroka Ilije datira iz 1938. godine.

2.5 Populacija i ljudski potencijali

2.5.1 Veličina populacije

Prema popisu stanovništva iz 2011. Općina broji ukupno 1.202 stanovnika. Najveći broj stanovnika živi u naseljima Podravska Moslavina i Krčenik, tek neznatan dio u Martincima Miholjačkim i Gezincima, dok naselje Orešnjak nije naseljeno. U Tablici 1 prikazano je kretanje broja stanovnika po naseljima Općine u vremenu od 1981. g. do posljednjeg Popisa 2011. g., a pored prosječne godišnje stope kretanja broja stanovnika između popisa stanovništva i kućanstava RH, prikazana je i ukupna promjena broja stanovnika 2011. godine u odnosu na 1981. godinu.

Tablica 1: Kretanje broja stanovnika u naseljima Općine u vremenu 1981. - 2011. godina

Naselje	1981.	1991.	Prosječna godišnja stopa kretanja 1981. – 1991.	2001.	Prosječna godišnja stopa kretanja 1991. – 2001.	2011.	Prosječna godišnja stopa kretanja 2001. – 2011.	Ukupna promjena
Podravska Moslavina	1.119	946	-2%	925	0%	798	-1%	-29%
Krčenik	565	533	-1%	432	-2%	334	-3%	-41%
Martinci Miholjački	84	63	-3%	48	-3%	37	-3%	-56%
Gezinci	66	64	0%	46	-3%	33	-3%	-50%
UKUPNO	1.884	1.606	-2%	1451	-1%	1202	-2%	-36%

Izvor: Državni zavod za statistiku / Izračun T&MC Group

Ukupan broj kućanstava na području Općine prema Popisu 2011. iznosio je 403, a prevladavala su kućanstva s 1 ili 2 člana. Prosječan broj osoba u kućanstvu iznosio je 2,95 (Tablica 2).

Tablica 2: Broj kućanstava u Općini prema broju članova kućanstva, Popis 2011.

Ukupno	Broj članova kućanstva											Prosje. broj osoba u kućanstvu
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više	
403	102	101	50	76	38	22	8	4	1	-	1	2,95

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prema publikaciji „Gradovi u statistici“, izdanoj od strane Državnog zavoda za statistiku (DZS), procijenjeno je kretanje broja stanovnika u Općini (Tablica 3). Procjene broja stanovnika izračunane su na temelju podataka Popisa 2011., prirodnoga kretanja i migracijskog salda.

Tablica 3: Procjena ukupnog broja stanovnika u Općini od strane DZS – a za vrijeme od 2012. – 2019. g.

Godina	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.
Procjena broja stanovnika	1.164	1.151	1.127	1.116	1.069	1.020	994	949
Godišnja stopa kretanja		-1%	-2%	-1%	-4%	-5%	-3%	-5%

Izvor: Državni zavod za statistiku / Izračun T&MC Group

S obzirom na pretpostavljene promjene u veličini populacije Općine, potrebno je razmotriti strukturu stanovništva i demografske trendove kako bi se dobio uvid u uzroke populacijskih procesa.

2.5.2 Dobna struktura i demografska kretanja populacije

Dobna struktura Općine je nepovoljna, što je vidljivo prema indeksu starenja. Indeks starenja jest postotni udio osoba starih 60 i više godina u odnosu na broj osoba starih 0 – 19 godina. Indeks veći od 40% kazuje da je

stanovništvo određenog područja zašlo u proces starenja. Indeks starosti u Općini je 87%, dok u naselju Gezinci prelazi 200% (Tablica 4). Stanovništvo Općine je zašlo u proces starenja.

Tablica 4: Indeks starenja prema naseljima u Općini (stanovništvo prema Popisu 2011.)

Dobna skupina:	0-19 god.	60 i više god.	INDEKS STARENJA
UKUPNO	312	271	87%
Podravska Moslavina	239	145	61%
Krčenik	61	104	170%
Martinci Miholjački	7	10	143%
Gezinci	5	12	240%

Izvor: Državni zavod za statistiku / Izračun T&MC Group

Demografska kretanja vezuju se i uz vitalni indeks. Vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih) u Općini ukazuje na negativno kretanje prirodnog prirasta u razdoblju od 2011. do 2018. godine (s iznimkom 2014. godine).

Tablica 5: Kretanje vrijednosti vitalnog indeksa u Općini u razdoblju 2011. - 2019. g.

Godina	Broj živorođenih	Broj umrlih	VITALNI INDEKS
2011.	8	20	40
2012.	10	22	45
2013.	11	18	61
2014.	13	13	100
2015.	7	19	37
2016.	2	13	15
2017.	9	22	41
2018.	12	16	75
2019.	9	19	47

Izvor: Državni zavod za statistiku / Izračun T&MC Group

Konačno, potrebno je promotriti migracijski saldo, odnosno broj doseljenih i odseljenih stanovnika u razdoblju od 2011. do 2019. godine. Pri analizi je vidljivo negativno kretanje trenda, odnosno negativan migracijski saldo (Tablica 6).

Tablica 6: Migracijski saldo Općine u razdoblju 2011. - 2019. g.

Godina	Broj doseljenih	Broj odseljenih	MIGRACIJSKI SALDO
2011.	7	9	-2
2012.	13	29	-16
2013.	12	18	-6
2014.	14	38	-24
2015.	18	17	1
2016.	5	41	-36
2017.	5	41	-36
2018.	13	35	-22
2019.	4	39	-35

Izvor: Državni zavod za statistiku / Izračun T&MC Group

Navedeno ukazuje na potrebu za intervencijama koje će se pozitivno odraziti na dobnu strukturu stanovništva.

2.5.3 Ljudski potencijali

Ukupan broj radno sposobnog stanovništva (stanovništvo od navršениh 15. godina) u Općini je 999 (podaci iz Popisa 2011). Udio radno sposobnog stanovništva u ukupnom broju stanovnika je čak 83% (Tablica 7). Ukoliko se promatra udio dobne skupine starosti 15 godina do 64 godine, udio je 65%.

Tablica 7: Udio radno aktivnog stanovništva u naseljima Općine prema Popisu 2011.

Dob stanovnika:		0-14	15-64	65 i više
UKUPNO	Ukupno	203	784	215
	M	103	416	78
	Ž	100	368	137
Podravska Moslavina	Ukupno	157	523	118
	M	78	275	45
	Ž	79	248	73
Krčeničnik	Ukupno	37	218	79
	M	22	115	26
	Ž	15	103	53
Martinci Miholjački	Ukupno	5	24	8
	M	0	16	3
	Ž	5	8	5
Gezinci	Ukupno	4	19	10
	M	3	10	4
	Ž	1	9	6

Izvor: Državni zavod za statistiku / Izračun T&MC Group

Prema Popisu 2011., 4% radno sposobnih stanovnika nije imalo završenu ni jednu razinu obrazovanja, dok je osnovnu školu završilo 52% stanovnika, a srednju 40%. Stanovnika s visokim obrazovanjem (osobe koje su završile stručni studij, sveučilišni studij odnosno obranile doktorsku disertaciju) u Općini je bilo tek 3% od ukupno radno sposobnog stanovništva (Tablica 8).

Tablica 8: Razina obrazovanja stanovništva Općine prema Popisu 2011

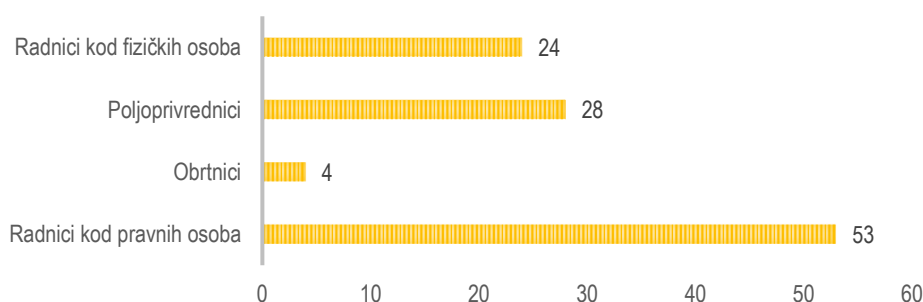
Starost	Ukupno	Bez škole	1 - 3 raz. OŠ	4 - 7 raz. OŠ	OŠ	SŠ	Visoko obrazovanje				Nepoznato
							Svega	Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat znanosti	
Ukupno	999	36	3	17	515	400	27	15	12	-	1
M	494	8	3	5	227	231	19	10	9	-	1
Ž	505	28	-	12	288	169	8	5	3	-	-
Udio u ukupnom radno sposobnom stanovništvu	100%	4%	0%	2%	52%	40%	3%	2%	1%	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku / Izračun T&MC Group

Ukupan broj zaposlenih stanovnika Općine (s prebivalištem i/ili boravištem u Općini) u prosincu 2019. godine bio je 109 (Grafikon 1). Navedena brojka odražava broj osiguranika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Grafikon 1: Broj osiguranika HZMO - a u Općini, prosinac 2019. g.

OSIGURANICI KOD HZMO, 2019.

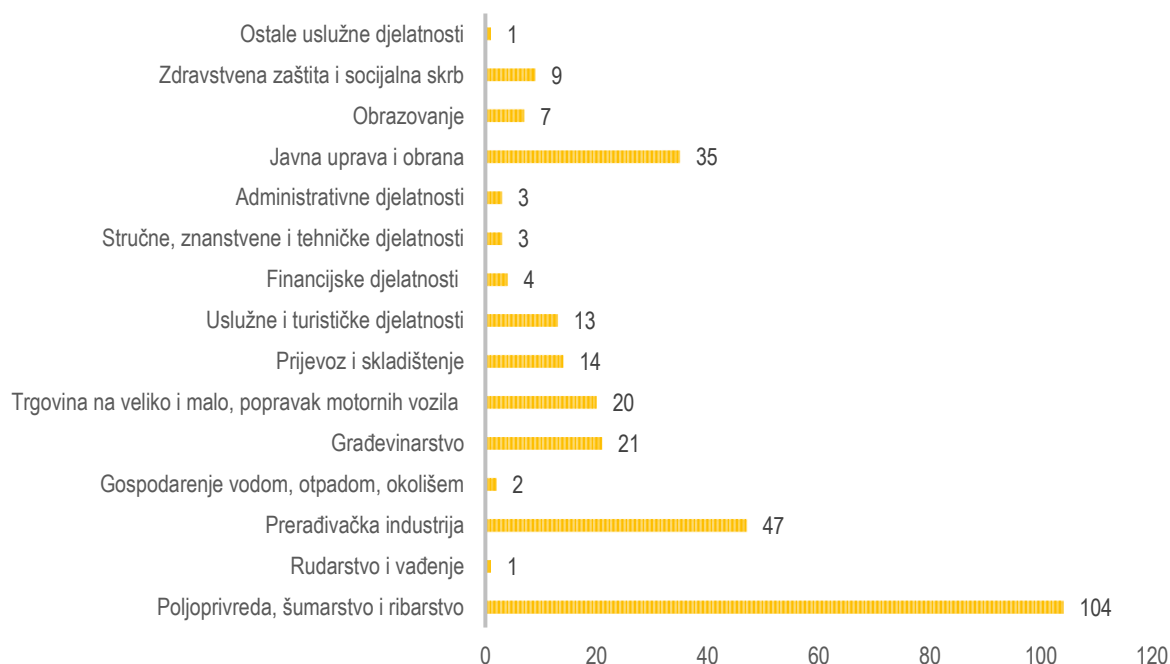
Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje / Obrada T&MC Group

S druge strane, može se promatrati i anketna zaposlenost s obzirom na Popis 2011. Podaci Popisa 2011. i podataka HZMO – a o broju osiguranika nisu usporedivi jer se radi o različitim metodološkim kategorijama, no podaci o zaposlenosti prema Popisu 2011. mogu ukazivati na zaposlenost u Općini prema područjima djelatnosti. Ukupna anketna zaposlenost prema Popisu 2011. (prikazano na Grafikonu 2) u Općini iznosila je 284, a najviše zaposlenih je bilo u području poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (37%), zatim prerađivačkoj industriji (17%) te javnoj upravi i obrani (12%).

Grafikon 2: Anketna zaposlenost u Općini prema područjima djelatnosti, Popis 2011.

ANKETNA ZAPOSLENOST, POPIS 2011.

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine u Republici Hrvatskoj / Obrada T&MC Group

Kako bi se ustanovio trend zaposlenosti, moguće je pratiti i godišnje podatke DZS – a u publikaciji Gradovi u statistici o broju stanovnika Općine zaposlenima kod pravnih osoba na datum 31. ožujka. Kao što je vidljivo u Tablici 9, broj zaposlenih fluktuira, no prepoznaje se blago pozitivan i uravnotežen trend porasta broja zaposlenih u posljednjem trogodišnjem razdoblju.

Tablica 9: Kretanje broja zaposlenih kod pravnih osoba u Općini u razdoblju 2011. - 2019.

Godina	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Broj zaposlenih kod pravnih osoba u Općini	24	38	26	22	53	42	43	47	48

Izvor: Državni zavod za statistiku

Registrirana nezaposlenost (upisani u evidenciju nezaposlenih HZZ – a) u 2019. godini je bila 60. Radno aktivnog stanovništva (zaposlenih i nezaposlenih osoba) u 2019. godini je bilo 169. Stopa aktivnosti stanovništva (udio radno aktivnog stanovništva u radno sposobnom stanovništvu) je 17%. Stopa zaposlenosti stanovništva (udio broja zaposlenih u radno sposobnom stanovništvu) je 11%. Stopa nezaposlenosti stanovništva (udio broja nezaposlenih u radno aktivnom stanovništvu) je 36%.

U strukturi nezaposlenih u najvećem dijelu sudjeluju osobe s završenim srednjoškolskim (57%) i osnovnoškolskim (33%) obrazovanjem (Tablica 10).

Tablica 10: Nezaposlenost u Općini s obzirom na razinu obrazovanja, 2019. g.

Razina obrazovanja	Broj nezaposlenih	Udio u ukupnom broju nezaposlenih
Bez škole i nezavršena osnovna škola	3	5%
Završena osnovna škola	20	33%
Srednja škola	34	57%
Stručni studij, prvi stupanj fakulteta i viša škola	2	3%
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	1	2%
UKUPNO	60	100%

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2019. g.

Unatoč negativnim pokazateljima, treba istaknuti da je vidljiv trend pada broja nezaposlenih na području Općine, u promatranom desetogodišnjem razdoblju (Tablica 11).

Tablica 11: Kretanje prosječnog godišnjeg broja nezaposlenih u Općini za razdoblje 2009. - 2019. g.

Godina	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	Prosječna desetogodišnja stopa kretanja nezaposlenosti
Pros. br. nezaposlenih	120	147	152	155	155	167	129	129	101	79	60	-7%

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, 2019. g.

Vidljiva je potreba kreiranja kvalitetnih radnih mjesta i provođenje programa cjeloživotnog obrazovanja

2.6 Prometna, telekomunikacijska i komunalna infrastruktura

2.6.1 Prometna infrastruktura

Geografski položaj Općine je povoljan, no potrebno je unaprijediti prometnu povezanost. Općina graniči s Mađarskom – državna granica prati tok rijeke Drave, no na području ne postoje granični prijelazi. Najbliži granični prijelaz je Međunarodni cestovni granični prijelaz Donji Miholjac. Općina je povezana na podravski prometni pravac kao longitudinalni pravac koji se pruža u smjeru toka rijeke Drave.

Plovni put kroz Općinu predstavlja međudržavni hrvatsko – mađarski plovni put. Prema Agenciji za vodne puteve, u sadašnjem stanju plovni put rijeke Drave kroz Općinu zadovoljava uvjete plovidbe II klase. Slika 11 prikazuje klasifikaciju plovnih puteva kontinentalne Hrvatske. Rijeka Drava u svom toku kroz Općinu obilježena je samo za dnevni promet. Na području Općine, kao ni u široj mini – regiji Donji Miholjac, ne postoje riječna pristaništa koja bi činila osnovu za značajniju gospodarsku i turističku valorizaciju rijeke Drave. Trenutno, plovidba je vezana uz eksploataciju šljunka, pijeska i drvne mase. Prema PPUO planirano je pristanište za turističke brodove, luka nautičkog turizma za male brodove i zimovnik za brodove u naselju Podravska Moslavina. Ističe se potreba izgradnje adekvatne riječne pristanišne infrastrukture, pri čemu je potrebna prekogranična suradnja.

Slika 11: Klasifikacija plovnih puteva na području kontinentalne Hrvatske

Izvor: Agencija za vodne puteve - mrežne stranice

Kroz Općinu prolazi državna cesta D34 (smjer Slatina D2 – D. Miholjac – Josipovac D2) – koja je s dva čvorišta povezana na D2, odnosno Podravsku magistralu (G.P. Dubrava Križovljanska, granica R. Slovenije) – Varaždin – Virovitica – Našice – Osijek – Vukovar – G.P. Ilok, granica R. Srbije). Kroz područje Općine prolaze i županijska cesta 4030 (Podravska Moslavina D34 – Zdenci – Orahovica) i lokalna cesta 44001 (Martinci Miholjački – Gezinci D4). U Tablici 12 prikazane su cestovne prometnice na području Općine.

Tablica 12: Popis cestovnih prometnica na području Općine

Oznaka i broj ceste	Trasa	Duljina u km
D-34	Daruvar (D5) – Slatina (D-2) – Donji Miholjac – Josipovac (D-2)	8,60
Ž-4030	Krčenik – Zdenci – Orahovica – Kutjevo – Pleternica	7,10
L-44001	Miholjački Martinci – Gezinci (D34)	2,00
Ukupna duljina državnih i županijskih cesta		17,60

Izvor: PPUO Podravska Moslavina

Prema Planu razvojnih programa Općine za razdoblje 2020. – 2022. godine, planirana je izgradnja pješačkih staza, izgradnja biciklističkih staza i autobusnih stajališta. Javni linijski prijevoz putnika u cestovnom prometu na području

Općine ne postoji, no postoje tvrtke koje pružaju uslugu prijevoza autobusima, čime je Općina povezana s gradovima u OBŽ (Donji Miholjac i Osijek), ali i šire (Zagreb). Općina je u procesu realizacije projekta „Zajedno za starije osobe Podravske Moslavine“ (kroz korištenje nepovratnih sredstava ESF – a u sklopu operacije „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza I“), kojim će se pristupiti osiguravanju mobilnosti starijih osoba i povećanju dostupnosti zdravstvenih i ruralnih usluga. Povećanje mobilnosti svih stanovnika Općine, posebice ugroženih skupina stanovnika, bitna je sastavnica povećane kvalitete života u Općini.

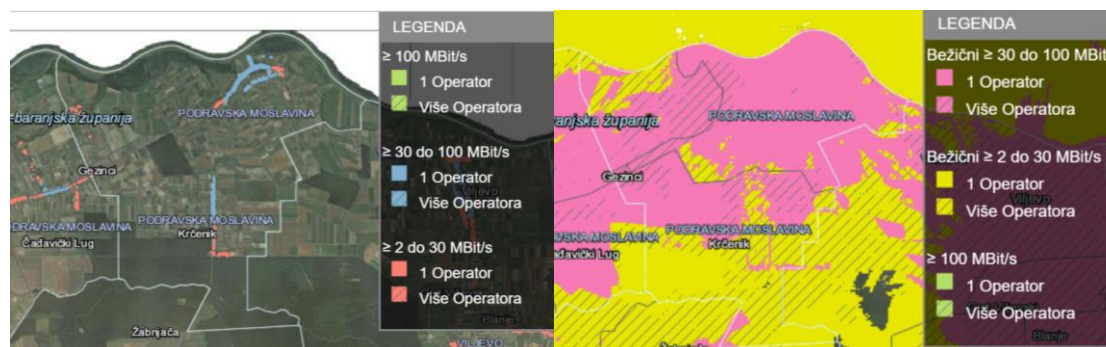
Kroz Općinu ne prolazi željeznička pruga, a najbliža željeznička postaja nalazi se u Slatini (udaljena 25 km).

Zračna luka Osijek (OSI) – međunarodna zračna luka za putnički i teretni promet – nalazi se na državnoj cesti D2 i udaljena je 84 km od Općine. Nadalje, Općina je od Zračne luke Zagreb (ZAG međunarodna zračna luka) udaljena 200 km. S obzirom na blizinu Mađarske, razmatraju se i zračna luka u Pečuhu (PEV Pécs-Pogány međunarodna zračna luka) koja je udaljena 45 km, te zračna luka u Budimpešti, udaljena 258 km (BUD međunarodna zračna luka).

2.6.2 Komunikacijska infrastruktura

Sustav telekomunikacijskih vodova u Općini je dovršen, a izvedeni su podzemni i zračni telekomunikacijski vodovi. Dijelovi naselja Podravska Moslavina i Krčenik bilježe brzinu pristupa nepokretnim internetskim mrežama u rasponu od 30 do 100 Mbit/s, dok je brzina pristupa u ostalim dijelovima navedenih naselja, kao i u naseljima Martinci Miholjački i Gezinci, u rasponu od 2 do 30 Mbit/s (Slika 12). Potonje navedeno ne predstavlja zadovoljavajuću brzinu, kao ni rasprostranjenost nepokretnog internetskog pristupa. Brze i stabilne mreže predstavljaju *conditio sine qua non* za razvoj „pametne“ Općine. Općina razvija mogućnost besplatnog pristupa Internetu za stanovnike Općine. U tijeku je projekt „WiFi bežična Internet zona u Općini“. Nadalje, brzina pristupa mrežama pokretnih komunikacija u većem dijelu Općine iznosi od 30 do 100 Mbit/s, što predstavlja zadovoljavajuću brzinu. Ipak, potrebno je proširiti bazu operatera pokretnih mreža čijim je mrežama moguće pristupiti. Vlasnik telekomunikacijske mreže je Hrvatski telekom d.d., dok ostali operateri na području iznajmljuju postojeću infrastrukturu.

Slika 12: Brzine pristupa nepokretnim i pokretnim internetskim mrežama u Općini

Izvor: Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti

U Općini djeluje poštanski ured koji se nalazi u naselju Podravska Moslavina. Pripadajući poštanski broj je 31530 Podravska Moslavina.

2.6.3 Vodoopskrba i odvodnja

Na području Općine postoji izgrađena vodoopskrbna mreža. Vodoopskrbna mreža Medinci – Podravska Moslavina nalazi se u sastavu regionalnog vodoopskrbnog sustava Slatina koji spada u Uslužno područje 4. Isporučitelj vodne usluge je tvrtka KOMRAD d.o.o. Slatina (Općina ima udio u temeljnom kapitalu u iznosu od 0,01%). Komrad d.o.o. svojim korisnicima distribuira vodu za piće iz vodoopskrbnog bazena Medinci. Stopa kućanstava priključenih na sustav vodoopskrbe nije zadovoljavajuća. Prema podacima Studije izvodljivosti za projekt „Poboljšanje vodnogomunalne infrastrukture aglomeracije Slatina“, u Općini je u 2016. tek 13% kućanstava, a u 2018. godini tek 19% kućanstava imalo priključak na sustav vodoopskrbe (Tablica 13)

Tablica 13: Priključenost kućanstava i stanovnika O

	2016.	2017.	2018.
Broj priključenih kućanstava	62	72	82
Udio priključenih	13	16	19
Broj priključenih stanovnika	147	171	195
Potrošnja vode u kućanstvima (m ³ /god)	5.376	3.480	22.883
Ukupna potrošnja vode (m ³ /god)	7.194	4.829	24.134

Izvor: Studija izvodljivosti za projekt „Poboljšanje vodnogomunalne infrastrukture aglomeracije Slatina“

Izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda naselja Podravska Moslavina započeta je 2018. godine. Općina je uključena u aglomeracijsko područje Slatina. U 2019. godini ukupno je izvedeno 1.683 m kanalizacijskih kolektora. Nastavak radova planiran je u 2020. godini.

2.6.4 Energetska infrastruktura i distribucija energije

Područje Općine električnom energijom opskrbljuje HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. – Elektroslavonija Osijek i Elektra Virovitica. Elektroopskrbna mreža je zadovoljavajuća. Postojeća distribucijska mreža sadrži građevine na distribucijskim naponskim razinama od 10(20) kV i 0,4 kV, te javnu rasvjetu. Na 10(20) kV naponskoj razini izgrađeni su nadzemni dalekovodi i manji dio podzemnih kabelskih dalekovoda do svih TS 10/0,4 kV u naseljima, osim za naselje Orešnjak.

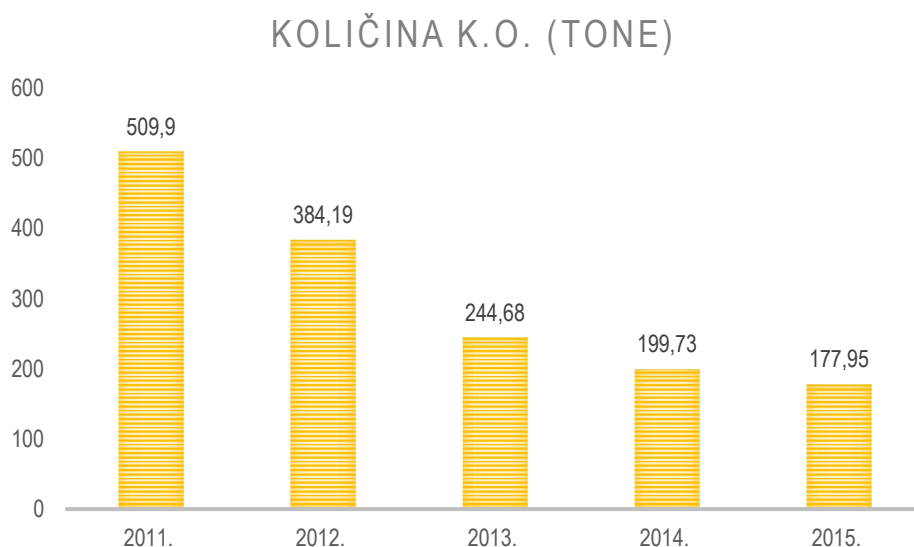
Južnim dijelom područja Općine prolazi magistralni plinovod Slatina-Donji Miholjac. Distribucijski sustav za opskrbu potrošača plinom na području Općine izgrađen je u naseljima Gezinci, Krčenik i Podravska Moslavina. Glavna točka napajanja za naselja Krčenik i Podravska Moslavina je priključak na mjesnu mrežu naselja Viljevo, a druga točka napajanja je priključak na mjesnu mrežu naselja Čadavički Lug iz koje se napaja naselje Gezinci. U naseljima Gezinci, Krčenik i Podravska Moslavina izgrađena je srednje – tlačna mjesna plinovodna mreža kojom se plin razvodi po ulicama. Plin se distribuira preko tvrtke HEP Plin d.o.o.

Kako bi se osigurao razvoj koji se temelji na načelima zelene transformacije, potrebno je u Općini poticati razvoj uporabe energije iz obnovljivih izvora. Obnovljivi izvori, kao što je sunčeva energija, nemaju štetnih, odnosno po okoliš i ljude negativnih nusprodukata pri proizvodnji (buka, emisija štetnih plinova, otpada i slično).

2.6.5 Gospodarenje otpadom

Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada s područja Općine je koncesijom povjereno poduzeću Eko-Flor Plus d.o.o. iz Oroslavlja. Organiziranim odvozom obuhvaćena su sva domaćinstva iz svih naselja s područja Općine. Komunalni otpad iz domaćinstava prikuplja se u PVC posudama od 120 i 240 litara, a od industrije i male privrede u kontejnerima od 1.100 litara te 5 i 7 m³. Odvoz miješanog komunalnog otpada obavlja se tri puta mjesečno prema objavljenom rasporedu odvoza otpada. Otpad se odvozi na odlagalište Petrovačka Dola u Vukovaru. U Grafikonu 3 prikazana je godišnja količina prikupljenog miješanog komunalnog otpada za razdoblje od 2011. do 2015. g. prema Planu gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017. do 2022. za Općinu.

Grafikon 3: Kretanje godišnje količine prikupljenog komunalnog otpada u Općini u razdoblju 2011. – 2015. g.

Izvor: Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017. do 2022., Općina Podravska Moslavina

Prikupljanje i odvoz glomaznog otpada i posebnih vrsta otpada s područja Općine također vrši tvrtka Eko-Flor Plus d.o.o. iz Oroslavlja. Glomazni otpad se odvozi na utvrđeni datum. Odvoz papira i plastike je jednom mjesečno putem podijeljenih vreća i kanti. Na području Općine u svim naseljima postavljeni su i zeleni otoci sa namjenskim spremnicima u koje je moguće odložiti odvojeno prikupljeni otpad kućanstava (plastika, staklo, papir). Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 14/19) JLS koja ima 3.000 stanovnika ili manje dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta, odnosno mobilne jedinice koja se u smislu Zakona smatra reciklažnim dvorištem. Prema Planu razvojnih programa Općine Podravska Moslavina za razdoblje 2020.-2022. godine, u 2020. godini planirana je nabava pokretnog reciklažnog dvorišta. Nadalje, nepoznati su podaci o količini odvojeno sakupljenog otpada, odnosno o njegovu udjelu u ukupnom komunalnom otpadu u Općini. Na razini RH, u 2019. godini prikupljeno je ukupno 1.811.617 tona komunalnog otpada, što odgovara vrijednosti od 444 kg po stanovniku.

Za Općinu je i 2015. godini ta vrijednost iznosila oko 150 kg po stanovniku. Količina odvojeno sakupljenog komunalnog otpada u 2019. godini iznosila je 670.769 t, odnosno imala je udio od 37,03% u ukupno sakupljenom komunalnom otpadu, a tad udio se povećao za 6% u odnosu na 2018. godinu.

2.7 Analiza gospodarstva Općine

2.7.1 Poljoprivredni potencijal

Poljoprivredne površine zauzimaju oko 55,29% ukupne površine Općine. Ukupna površina ARKOD parcela na području Općine je 2.322,46 ha. ARKOD parcela je neprekinuta površina poljoprivrednog zemljišta koju obrađuje samo jedno poljoprivredno gospodarstvo, klasificirana obzirom na vrstu uporabe zemljišta: oranica, livada, pašnjak, vinograd, iskrčeni vinograd, voćnjak, staklenik na oranici, neodržavana površina i ostale površine. Najveći dio poljoprivrednih površina u Općini predstavljaju oranice (92%). Tek u manjem udjelu sudjeluju preostale poljoprivredne površine (najviše pašnjaci s 2,3% i voćnjaci s 1,2%). Prosječna veličina parcele je 47,40 ha (Tablica 14).

Tablica 14: Pregled broja poljoprivrednih gospodarstava i broja i površine poljoprivrednih parcela u naseljima Općine u 2019. g.

Naselje	Broj poljoprivrednih gospodarstava (OPG+SOPG)	Broj ARKOD parcela	Površina ARKOD parcela (ha)	Prosje. veličina ARKOD parcela (ha)
Gezinci	6	5	18,90	3,78
Krčenik	58	17	767,58	45,15
Martinci Miholjački	7	7	117,06	16,72
Podravska Moslavina	110	20	1.418,92	70,95
UKUPNO	181	49	2.322,46	47,40

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – ARKOD online baza podataka / Prilagodba T&MC Group

Na području Općine je u 2019. godini registrirano ukupno 183 poljoprivredna gospodarstva, od čega je većina ustrojena kao obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (177) te se većina nalazi u naselju Podravska Moslavina (110). Najveći broj poljoprivrednih gospodarstava obrađuje ARKOD parcele kategorije veličine ispod 3 ha ili između 3 ha i 20 ha (155 poljoprivrednih gospodarstava od ukupno 183). Tek 22 poljoprivredna gospodarstva raspolažu s površinama većim od 20 ha (Tablica 15).

Tablica 15: Pregled kategorija veličine poljoprivrednih parcela u Općini u 2019. g.

Naselje	<3 ha		≥3 i <20 ha		≥20 i <100 ha		≥100 i <1.500 ha	
	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)	Broj PG	Površina (ha)
Gezinci	4	3,52	2	15,37	-	-	-	-
Krčenik	24	17,79	26	216,90	7	346,05	1	186,84
Martinci Miholjački	2	2,94	3	21,54	2	92,58	-	-
Podravska Moslavina	47	44,12	47	330,65	13	519,33	3	524,82

UKUPNO	77	68,36585	78	584,4665	22	957,9552	4	711,6579
--------	----	----------	----	----------	----	----------	---	----------

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – ARKOD online baza podataka / Prilagodba T&MC Group

Prema podacima Jedinstvenog registra domaćih životinja za 2019. godinu, na području Općine: na 16 gospodarstava drži 1.286 goveda; na 152 gospodarstva 1.498 svinja; na 14 gospodarstava 391 ovca; na 3 gospodarstva 59 koza; i, na jednom gospodarstvu drže se dva konja (Tablica 16)

Tablica 16: Pregled broja domaćih životinja u Općini u 2019. g.

Životinje	Broj gospodarstva	Broj životinja
Goveda	16	1.286
Svinje	152	1.498
Ovce	14	391
Koze	3	59
Konji	1	2

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede – Jedinstveni registar domaćih životinja (JRDŽ) / Prilagodba T&MC Group

Na području Općine postoji 7 poljoprivrednih gospodarstava koji su isporučitelji kravljeg mlijeka (Tablica 17).

Tablica 17: Količina isporučenog kravljeg mlijeka i ukupan broj isporučitelja mlijeka tijekom 2019. godine u Općini

Općina	Broj isporučitelja mlijeka	Količina isporučenog mlijeka (Kg)
Podravska Moslavina	7	253.032

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede – Jedinstveni registar domaćih životinja (JRDŽ); Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu / Prilagodba T&MC Group

Šumske površine u Općini zauzimaju oko 24,07% površine Općine, odnosno 1.011 hektara. Većinom su u državnom vlasništvu, a upravljanje je povjereno tvrtki Hrvatske šume d.o.o., odnosno Upravi šuma podružnici Našice – Šumarija Donji Miholjac.

Ekološka proizvodnja je slabo zastupljena – tek je 4,6% površine korišteno za ekološki uzgoj poljoprivrednih kultura (Tablica 18).

Tablica 18: Pregled ekološke proizvodnje prema kulturi i naseljima Općine u 2019. g

Ekološka proizvodnja			
NASELJE	Naziv kulture	Površina (ha)	Broj PG - ova
Krčenik	orah	2,48	1
Krčenik	suncokret	11,84	1
Krčenik	orah	10,22	1
Krčenik	kukuruz	52,24	1
Podravska Moslavina	livade	30,46	1
UKUPNO		107,24	5

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – AGRONET online baza podataka / Prilagodba T&MC Group

Potencijal ekološke poljoprivredne proizvodnje i dalje nije iskorišten. Pretpostavke za njegov razvoj su prisutne, no treba jačati svijest o njegovim koristima – kako ekonomskim, tako i okolišnim, društvenim i zdravstvenim. S obzirom na očuvan okoliš i tradiciju bavljenja poljoprivredom, posebice uzgojem graha, postoji iznimni potencijal razvoja poljoprivrednih dobara s certifikatima ekološke prihvatljivosti, ali i pokretanje pogona za preradu poljoprivrednih dobara kako bi se dobila dobra veće dodane vrijednosti. Povećanje prinosa i povećanje dodanih vrijednosti poljoprivrednih proizvoda kroz preradu, treba biti temeljeno na primjerima najbolje prakse „pametne poljoprivrede“ i suradnje znanstvene i poljoprivredne zajednice, na lokalnoj, ali i nacionalnoj i međunarodnoj razini. Za ostvarenje tog strateškog smjera, potrebna su ulaganja u infrastrukturu u poljoprivredi, tehnologiju, istraživanje i razvoj, kao i suradnju na regionalnoj, državnoj i međunarodnoj razini.

2.7.2 Postojeća turistička atrakcijska osnova i infrastruktura

Na području Općine nema turističkih smještajnih kapaciteta. Turistički smještajni kapaciteti su osnova turističke infrastrukture bez koje nije moguće razvijati turizam. Trenutno na prostoru Općine moguće je ostvariti posjetu, no ne i turistički boravak – stoga se ne može govoriti o turistima, već samo o posjetiteljima (osnovna karakteristika turizma je ostvarivanje boravka u destinaciji u najmanje jednom ostvarenom noćenju). S obzirom na pružanje usluga hrane i pića u turizmu, postoji mogućnost turističke valorizacije ugostiteljskih objekata i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava.

Na području Općine četiri su ugostiteljska objekta registrirana za djelatnost „Djelatnosti pripreme i usluživanja pića“, dok za djelatnost „Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane“ nema registriranih ugostiteljskih objekata.

Potencijal za valorizaciju u turističke svrhe, odnosno pružanje usluga u turizmu imaju i društveni domovi. Također, udruge s područja Općine, koje djeluju u kulturi i sportsko – rekreativnim aktivnostima (lov, ribolov, boćanje) mogu sudjelovati u kreiranju turističkog proizvoda Općine kroz organizaciju i sudjelovanje u manifestacijama i drugim oblicima turističkih doživljaja. Nadalje, prema Planu razvojnih programa Općine za 2020. – 2022. planiran je projekt „Rekonstrukcija objekta Karaule“- bivšega vojnoga objekta, u sklopu kojega je predviđena izgradnja, uređenje i opremanje širokog spektra turističko – ugostiteljskih sadržaja: ugostiteljskih objekata kafića i restorana s terasama, izletničkih bungalova, nadstrešnice s roštiljem, poučne staze, informacijskog pulta, igrališta za mali nogomet, košarku, dječjeg igrališta i drugih elemenata za pružanje turističkih usluga posjetiteljima. Planirana je i izgradnja pješačkih staza i izgradnja biciklističkih staza na području Općine.

Općina raspolaže bogatom i raznolikom prirodnom atrakcijskom osnovom koju je moguće valorizirati u turističke svrhe (vodene površine – stajaće i tekuće, očuvan okoliš, šumske površine), a kao *pull* faktor djeluje i dobar prometani položaj (blizina emitivnim tržištima, laka pristupnost koju je moguće unaprijediti, prepoznatljive turističke destinacije u okolini).

Slika 13: Prirodna atrakcijska osnova Općine

Izvor: Mrežne stranice Općine Podravska Moslavina

S obzirom na mogućnosti razvoja aktivnih oblika turizma, posebice onih vezanih uz vodene sportove, rijeka Drava predstavlja turistički resurs koji u Općini nije valoriziran i predstavljen kao prepoznatljiv element turističke ponude. Biciklizam je prepoznat u Općini kao specifični oblik turizma sa snažim razvojnim potencijalom. Kroz Općinu prolaze dvije biciklističke rute. Ruta Drava pripada EuroVelo ruti 13 (Iron Curtain Trail), a kroz Općinu ide putem DC 34, zatim nerazvrstanim cestama, lokalnim cestama i neutvrđenim cestama natrag do DC 34. Iako je dio EuroVelo rute, nije označena EuroVelo signalizacijom (kao što je ruta koja se nalazi preko rijeke Drave, na teritoriju Mađarske), a time nije ni označena kao certificirana EuroVelo ruta. Ruta Dunav spoj je EuroVelo rute 6 (Atlantic – Black sea) koja u Hrvatskoj prolazi Osječko – baranjskom i Vukovarsko – srijemskom županijom.

Strateškim razvojnim planom turizma općine Podravska Moslavina za razdoblje od 2018. do 2022. postavljena su dva cilja razvoja turizma:

1. Razvijanje prepoznatljive turističke ponude utemeljene na kulturnoj i prirodnoj baštini;
2. Razvitak i unaprjeđenje turističke infrastrukture kroz odgovorno prostorno planiranje, odnos prema okolišu i očuvanju ruralnoga prostora.

U Općine je potrebna intervencija u izgradnji turističkih kapaciteta kako bi turisti mogli ostvariti boravak u Općini. Pri tome treba razvijati složeni turistički proizvod, koji će uključivati više specifičnih oblika turizma – kulturni i aktivni turizam. Planiranje razvoja turizma treba biti vođeno načelima održivosti, posebice zbog očuvanja bogate prirodne atrakcijske osnove Općine, ali i načelom suradnje sa susjednim JLS u mini – regiji Donji Miholjac kako bi se koordiniranim marketinškim naporima povećala vidljivost na emitivnim turističkim tržištima.

2.7.3 Gospodarska struktura

Na području Općine u studenome 2020. godine postojalo je 8 aktivnih obrta – tri u naselju Podravska Moslavina, četiri u naselju Krčenik i jedan u naselju Gezinci (Tablica 19). Prisutnost uslužnih obrta bitna je kako bi se

stanovnicima ruralnih područja omogućio istovjetan opseg usluga kakav je inače prisutan samo u urbanim područjima.

Tablica 19: Pregled aktivnih obrta na području Općine u studenome 2020. g.

Br.	Naziv obrta i djelatnost	Naselje
1.	BRAJNOVIĆ, obrt za ugostiteljstvo	Krčenik
2.	CODIG, obrt za informatičke usluge	
3.	PATAČA, obrt za poljoprivredu	
4.	ZELENI GAJ, obrt za ugostiteljstvo	
5.	FALCO POPRAVCI, obrt za popravak namještaja i pokućstva	Gezinci
6.	FILIP, obrt za ugostiteljstvo	Podravska Moslavina
7.	KRUŠKA, obrt za poljoprivrednu i drvenu proizvodnju	
8.	PAVO, obrt za završne radove u građevinarstvu	

Izvor: Pretraživač baze podataka Obrtnog registra / Prilagodba T&MC Group

Na području Općine u 2019. godini registrirano je ukupno 183 poljoprivredna gospodarstva, od čega je 177 klasificirano kao obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG) i dva kao samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo (SOPG). Ostala poljoprivredna gospodarstva su trgovačka društva (2), obrti (1) i druge pravne osobe (1). Prema podacima HZMO – a za prosinac 2019., g., tek 28 osiguranika s prebivalištem u Općini bilo je zaposleno na poljoprivrednim gospodarstvima, odnosno smatrano poljoprivrednicima.

Broj aktivnih poslovnih subjekata poduzetnika (organiziranih kao društvo s ograničenom odgovornošću ili jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću) na području Općine u studenome 2020. g. bio je osam, a ukupan broj poslovnih subjekata bio je 61 (u broju su uključeni obrtnici i drugi dohodaši, neprofitne organizacije – udruge i proračunski korisnici). Tablica 20 prikazuje aktivne poslovne subjekte u Općini (poduzetnike i obrte) s najvećim ostvarenim prihodima u 2019. godini.

Tablica 20: Trgovačka društva i obrti u Općini s najvišim ostvarenim prihodima poslovanja u 2019. g.

Poslovni subjekt	Sektor	Prihodi (u mil. HRK)	Broj zaposlenih
Krajčine d.o.o.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	11,37	13
KRUŠKA, obrt za poljoprivrednu i drvenu proizvodnju	Prerađivačka industrija	4,33	12
Aldora j.d.o.o.	Trgovina na veliko i malo	2,28	1
Andrija EKO d.o.o.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	0,51	0

Izvor: FINA – InfoBiz / Prilagodba T&MC Group

Prema Planu razvojnih programa Općine za 2020. – 2022. planirana je izgradnja Gospodarske zone. Lokacija Gospodarske zone (područja gospodarske namjene) pretpostavljena u PPUO ne odgovara kriterijima za ubrzani i efikasan razvoj gospodarskih djelatnosti u Općini. Stoga se razmatra intervencija u premještanju prostora predviđene gospodarske namjene kroz izmjene i dopune PPUO (Slika 14). Pretpostavljena površina obuhvaća k.č. 1471, k.č. 1472, k.č. 1497 i k.č. 1498 (k. o. 305421, Moslavina Podravska) ukupne površine oko 25,7 ha u naselju Krčenik. Prednost izmijenjene lokacije je obuhvat površine koji ostavlja mogućnost za zadovoljavanje svih potreba u smislu osiguravanja prostora za poduzetničke potporne institucije, infrastrukturu za transfer tehnologije, javnu

infrastrukturu za skladištenje poljoprivrednih proizvoda, osiguravanje uvjeta za smještaj, odnosno osnivanje i razvoj mikro, malih i srednjih poduzeća, kao i gradnju postrojenja za proizvodnju električne i toplinske energije koja kao resurs koriste obnovljive izvore energije, a u svrhu pridonošenja EU klimatskim ciljevima.

Slika 14: Mogući smještaj Gospodarske zone Općine

Izvor: Državna geodetska uprava – Geoportal / Obrada T&MC Group

Općina mora težiti stvaranju uvjeta za razvoj kvalitetnih radnih mjesta u novoj, digitalnoj ili zelenoj ekonomiji, pri čemu je naglasak na privlačenju i zadržavanju ljudskog kapitala. Postojeću podlogu treba iskoristiti kao resurs za daljnje inoviranje u planiranju gospodarskog razvoja Općine, što ukazuje na potencijal razvoja „pametne“ poljoprivrede u Općini. Potrebno je intervenirati u području izgradnje javne gospodarske infrastrukture kao mjesta za stjecanje i dijeljenje znanja, vještina, iskustva i tehnologija, kao i u razvoju poticanja programa usmjerenog razvoja i podrške novim i inovativnim gospodarskim subjektima.

2.8 Obrazovna i socijalna infrastruktura

2.8.1 Vrtići, predškolski odgoj i osnovnoškolsko obrazovanje

Školstvo u Općini razvijeno je još od polovine 19. stoljeća, odnosno od 1852. godine kada je zabilježen dolazak nastavnika s područja Mađarske. Nastava se prvotno izvodila u privatnim prostorima – kućama, a školska zgrada u naselju Podravska Moslavina izgrađena je 1902. godine (Slika 15). Nova školska zgrada u naselju Podravska

Moslavina postala je operativna u siječnju 2013. godine. U naselju Krčenik nastava se odvija u zgradi izgrađenoj 1946. godine. Obje škole su danas područne škole (PŠ Podravska Moslavina i PŠ Krčenik) u sastavu Osnovne škole Ante Starčevića Viljevo (OŠ Ante Starčevića Viljevo).

Slika 15: Stara školska zgrada u naselju Podravska Moslavina

Izvor: Mrežne stranice Osnovne škole Ante Starčevića Viljevo

U Općini je 2020. godine otvoren područni dječji vrtić (Slika 16) za jednu jasljučku (djeca starosne dobi od 1. do 3. godine) i jednu vrtičku (djeca starosne dobi 3. do 7. godina) skupinu djece. Vrtić je površine 363 četvornih metara i predviđen je za boravak 45 djece. Nalazi se u neposrednoj blizini PŠ Podravska Moslavina. Projekt izgradnje i opremanja dječjeg vrtića sufinanciran je sredstvima iz Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. iz Mjere 7 „Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima“. Područni dječji vrtić u Općini je u sastavu dječjeg vrtića „Pinokio“ iz Donjeg Miholjca.

Slika 16: Dječji vrtić u naselju Podravska Moslavina

Izvor: mrežne stranice Osječko – baranjske županije

Na području Općine djeluju dvije Područne škole: PŠ Podravska Moslavina i PŠ Krčenik. Obje PŠ nalaze se u upisnom području OŠ Ante Starčevića Viljevo, koja je matična škola.

U školskoj godini 2020./2021. razrednu nastavu u PŠ Podravska Moslavina pohađalo je 24 učenika, a u PŠ Krčenik 5 učenika. Ukupan broj učenika u predmetnoj nastavi s područja Općine je 31 (24 učenika iz naselja Podravska Moslavina su navedena kao učenici koji koriste uslugu organiziranog školskog prijevoza, kao i 7 učenika iz naselja Krčenik). Promjena broja učenika koji pohađaju razrednu nastavu u Općini prikazana je u Tablici 21.

Tablica 21: Promjena broja učenika razredne nastave u Općini u vremenu od početka šk. god. 2011./2012 do 2020./2021.

Školska godina	2011./2012.	2012./2013.	2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	2019./2020.	2020./2021.
Broj učenika	47	45	39	33	36	36	28	31	27	29
Promjena broja učenika		-4%	-13%	-15%	9%	0%	-22%	11%	-13%	7%

Izvor: Državni zavod za statistiku / Obrada T&MC Group

U obje PŠ u Općini izvodi se isključivo razredna nastava. Učenici predmetne nastave iz Općine polaze nastavu u matičnoj školi u Viljevu i za njih je organiziran prijevoz školskim autobusom. Prijevoz obavlja Arriva d.o.o. temeljem Ugovora s Osnivačem (OBŽ). Predmetna nastava u matičnoj ustanovi organizirana je u dvije promjenjive smjene. OŠ Ante Starčevića Viljevo također je vlasnik kombi vozila kupljenog prvenstveno za potrebe prijevoza kuhanih obroka iz matične u područne škole, među kojima su i PŠ Podravska Moslavina i PŠ Krčenik.

Uvjeti rada u PŠ Podravska Moslavina (Slika 18) su prema ocjeni danoj u Godišnjem planu i programu rada OŠ Ante Starčevića Viljevo za školsku godinu 2020./2021. odlični. Nastava se izvodi u jutarnjoj smjeni. PŠ Podravska Moslavina ne raspolaže s vlastitom knjižnicom ni školskom dvoranom. Nastava tjelesne i zdravstvene kulture se u zimskim uvjetima odvija u holu škole. Okoliš objekta je zelena površina i na održavanju iste kontinuirano se radi.

Slika 18: Područna škola Podravska Moslavina

Izvor: mrežne stranice Osnovne škole Ante Starčevića Viljevo

U PŠ Krčenik (Slika 19) uvjeti rada su ocijenjeni kao zadovoljavajući, uz napomenu da se nastava izvodi u uređenoj učionici, dok ostali dijelovi zgrade funkcionalno nikako ne udovoljavaju potrebama školske djece. U prizemlju se

nalazi oronuo stan koji se ne upotrebljava, dok se nastava odvija u učionici na katu. Nastava se odvija u dvije smjene u dvije dvorazredne kombinacije. PŠ Krčenik također ne raspolaže s vlastitom knjižnicom ni školskom dvoranom. Prema Godišnjem planu i programu rada OŠ Ante Starčevića Viljevo za školsku godinu 2020./2021., za PŠ Krčenik je u tijeku priprema idejnog rješenja za obnovu zgrade u suradnji s Općinom i OBŽ kao Osnivačem.

Slika 19: Područna škola Krčenik

Izvor: mrežne stranice Osnovne škole Ante Starčevića Viljevo

Izvanastavne aktivnosti u PŠ Podravska Moslavina su: scenska skupina, mali pjevački zbor, vjeronaučna skupina i sportska skupina. U PŠ Krčenik ponuđene izvanastavne aktivnosti su ekološka skupina i vjeronaučna skupina. Također, učenici i djelatnici OŠ Ante Starčevića Viljevo osnovali su Učeničku zadrugu Čuvarkuća. Cilj osnivanja učeničke zadruge je stjecanje radnih navika, poduzetničkog duha kod učenika i korisno provođenje njihovog slobodnog vremena.

Sukladno podacima dokumenta Izmjene i dopune programa javnih potreba u predškolskom, osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju, zdravstvu i socijalnim potrebama Općine Podravska Moslavina za 2020. godinu, Općina osigurava sredstva za: sufinanciranje ekscurzija i izleta, turnira, prijevoza učenika te ostalih aktivnosti iz domene osnovnoškolskog obrazovanja; stipendije i školarine; sufinanciranje nabave školskog materijala učenicima 1.- 8. razreda; organizaciju i provođenje predškolskog odgoja.

2.8.2 Zdravlje, rekreacija, udruge i kulturna infrastruktura

Primarna zdravstvena zaštita dostupna u Općini obuhvaća uslugu opće/obiteljske medicine i polivalentne dentalne zdravstvene zaštite. Općina osigurava sredstva za sufinanciranje rada Ambulante Doma zdravlja u Općini.

Na području Općine nalazi se više sportsko – rekreacijskih građevina: nogometno igralište u naselju Podravska Moslavina ukupne površine 6.072 m²; nogometno igralište u naselju Krčenik ukupne površine 9.367 m²; igralište za boćanje u naselju Krčenik; dječja igrališta u naseljima Podravska Moslavina i Krčenik.

Sportsko-ribolovno društvo Štuka, Podravska Moslavina, osnovano je još 1963. g. Ono gospodari: vodama rijeke Drave (od mjesta Čadavice do mjesta Gata); vodama rijeke Karašice; Orešnjačkom barom ukupne površine 7,4 ha; barom Zatoka ukupne površine 4,8 ha. Društvo broji oko 90 članova. Uz baru Zatoka izgrađen 2016. Članovi ŠRD Štuka izgradili su izgradili novi ribički dom. Članovi ŠRD Štuka organiziraju različite manifestacije i natjecanja športskih ribolovaca na lokalnoj, državnoj i međunarodnoj razini. Lovačka udruga Šljuka, Podravska Moslavina, osnovana je 1936. godine. Broji oko 35 članova, a djeluje na području naselja Podravska Moslavina, Krčenik, Gezinci, Martinci Miholjački, Viljevo i Cret Viljevski. Lovo – zakupik je Lovišta broj XIV/139 Podravska Moslavina, koje se prostire na površini od 7.148 hektara.

U Tablici 22 prikazane su udruge s Područja Općine upisane u Registar udruga RH.

Tablica 22: Udruge na području Općine u 2020. g.

Udruga	Naselje
Klub mladih Podravska Moslavina	Podravska Moslavina
Športsko ribolovno društvo „Štuka“ Podravska Moslavina	
Lovačka udruga „Šljuka“ Podravska Moslavina	
Nogometni klub „Podravac“ Podravska Moslavina	
Kulturno umjetničko društvo „Slavonac“ Podravska Moslavina	
Boćarski klub „Hajduk“ Krčenik	Krčenik
Dobrovoljno vatrogasno društvo Krčenik	
Lovačka udruga „Kuna“ Krčenik - Moslavina	

Izvor: Registar udruga Republike Hrvatske

Na području Općine postoji nekoliko društvenih domova koji se sustavno obnavljaju od strane Općine. Potrebno je dodatno razvijati društvenu strukturu Općine. Pri tome treba naglasiti da Općina u 2020. g., sukladno podacima dokumenta Izmjene i dopune programa javnih potreba u predškolskom, osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju, zdravstvu i socijalnim potrebama Općine Podravska Moslavina za 2020. godinu, osigurava sredstva za sufinanciranje/financiranje: udruga i organizacija građana; socijalnih udruga i organizacija građana; potpora za novorođenčad; pomoći i njege u kući (palijativna skrb); pomoći osobama sa invaliditetom; donacije u novcu i naravi socijalno ugroženim građanima; pomoći i potpore mladim obiteljima na području Općine; pomoći umirovljenicima slabijeg financijskog stanja.

2.9 Analiza financija Općine

U Tablici 23 prikazan je proračun Općine koji obuhvaća razdoblje od 2018. do 2020. godine, uključujući i projekciju za 2021. godinu. Proračun osim za redovno financiranje poslova, funkcija i programa Općine također služi kao instrument ekonomske politike kojim se utječe na ekonomsko blagostanje Općine, odnosno ekonomski rast i zaposlenost. Prihodi poslovanja općine iznose 20,83 mil. kuna, a sveukupni prihodi 21,17 mil. kuna. Najveći udio u prihodima Općine za 2020. godinu imat će pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna koji će iznositi 17,92 mil. kuna te prihodi od poreza u iznosu od 1,96 mil. kuna. U 2020. godini, uslijed COVID-19 pandemije, rebalansom je očekivan utjecaj krizne situacije na izvorne prihode Općine. Najveći udio u rashodima u 2020. godini odnosit će se na rashode za nabavu nefinancijske dugotrajne imovine u iznosu od 15,69 mil. kuna koji se najvećim dijelom odnose na građevinske objekte. Osim navedenog, potrebno je spomenuti i materijalne rashode u iznosu od 1,85 mil. kuna. Iz prikazanih podataka uočljivo je kako je Općina vodila odgovornu proračunsku politiku, ali i uspješno osiguravala sredstva kroz pomoći iz inozemstva i iz općeg proračuna države, što ukazuje na agilnost pri oblikovanju razvojnih programa Općine u smislu usklađivanja ciljeva odabranih razvojnih projekata s ciljevima operativnih programa ESI fondova, s posljedicom osiguravanja pomoći, odnosno sredstava za nepovratno financiranje.

Tablica 23: Pregled izvršenja proračuna za 2018. i 2019. g., novog plana proračuna za 2020. g. i projekcije za 2021. g. Općine Podravska Moslavina

HRK	2018. IZVRŠENJE	2019. IZVRŠENJE	2020. NOVI PLAN - REBALANS	2021. PROJEKCIJA
I. PRIHODI POSLOVANJA	4.805.182,24	8.514.670,40	20.830.000,00	11.590.000,00
1) Prihodi od poreza	2.024.424,24	2.310.459,80	1.958.000,00	1.958.000,00
2) Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	2.324.925,67	5.729.961,34	17.922.000,00	8.367.000,00
3) Prihodi od imovine	246.983,00	326.974,70	428.000,00	933.000,00
4) Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	208.850,72	147.274,56	522.000,00	332.000,00
II. PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	151.682,25	274.119,48	340.000,00	340.000,00
III. RASHODI POSLOVANJA	3.087.570,95	3.489.631,58	5.230.000,00	5.378.000,00
1) Rashodi za zaposlene	1.008.554,89	1.262.080,68	1.648.000,00	2.081.000,00
2) Materijalni rashodi	932.608,01	1.049.091,67	1.848.000,00	1.438.000,00
3) Financijski rashodi	34.774,66	54.441,89	57.000,00	36.000,00
6) Subvencije	8.850,00	8.250,00	35.000,00	35.000,00
7) Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	78.569,92	80.292,37	110.000,00	110.000,00
8) Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	228.037,79	245.845,60	320.000,00	328.000,00

7) Ostali rashodi	796.175,68	789.629,37	1.212.000,00	1.350.000,00
IV. RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	2.337.515,99	4.628.851,35	15.690.000,00	6.372.000,00
V. VIŠAK (MANJAK) POSLOVNIH PRIHODA (I. – III.)	1.717.611,29	5.025.038,82	15.600.000,00	6.212.000,00
VI. UKUPNI PRIHODI (I. + II.)	4.956.864,49	8.788.789,88	21.170.000,00	11.930.000,00
VII. UKUPNI RASHODI (III. + IV.)	5.425.086,94	8.118.482,93	20.920.000,00	11.750.000,00
VIII. VIŠAK (MANJAK) UKUPNIH PRIHODA (VI. – VII.)	-468.222,45	670.306,95	250.000,00	180.000,00

Izvor: Općina Podravska Moslavina, Godišnji obračun proračuna za 2018.; Godišnji obračun proračuna za 2019.; Izmjene i dopune Proračuna za 2020.; Proračun za 2020. s projekcijama za 2021. i 2022.

Prema bilanci Općine za 2019. godinu, nefinancijska imovina iznosila je 15,76 mil. kuna koja se najvećim dijelom odnosi na građevinske objekte i građevinske objekte u pripremi. Financijska imovina iznosila je 1,17 mil. kuna, a najveći dio odnosi se na potraživanja za prihode od imovine i unaprijed plaćene rashode budućih razdoblja. Obveze su u 2019. godini iznosile 2,1 mil. kuna što se najviše odnosi na obveze za materijalne rashode i obveze za kredite i zajmove. Vlastiti izvori u 2019. godini iznosili su 14,85 mil. kuna (Tablica 24).

Tablica 24: Bilanca stanja Općine Podravska Moslavina

	2019 (31.12.2019.)
IMOVINA	16.953.336
Nefinancijska imovina	15.785.645
Financijska imovina	1.167.691
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	16.953.336
Obveze	2.101.265
Vlastiti izvori	14.852.071

Izvor: Općina Podravska Moslavina, Izvještaji proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika za razdoblje: 1. siječanj 2019. – 31. prosinac 2019.

Bilanca stanja na dan 31.12.2019. godine pokazuje da su vlastiti izvori u strukturi ukupnih izvora financiranja Općine imali učešće od vrlo visokih 87,6%. Općina je nisko zadužena i moći će koristiti financijsku polugu za razvojne projekte.

2.10 Usporedna analiza razine razvoja – usporedive jedinice lokalne samouprave

Postupak ocjenjivanja indeksa razvijenosti i stupnja razvijenosti provodi se temeljem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14 i NN 123/17) i Uredbi o indeksu razvijenosti (NN 131/17). Indeks razvijenosti izračunava se na temelju šest pokazatelja: prosječni dohodak po stanovniku; prosječni izvorni prihodi po stanovniku; prosječna stopa nezaposlenosti; opće kretanje stanovništva; stupanj obrazovanosti stanovništva (sudjelovanje u tercijarnom obrazovanju); i, indeks starenja. S obzirom na Odluku o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 132/2017), OBŽ kao JRS spada u II. skupinu,

odnosno prvu polovinu ispodprosječno rangiranih JRS. Općina se kao JLS svrstava u I. skupinu, odnosno nalazi se u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih JLS.

Tablica 25 prikazuje analizu glavnih ekonomskih pokazatelja Općine u usporedbi s jedinicama lokalne samouprave približne veličine i sličnog geografskog položaja u Hrvatskoj, Sloveniji i Austriji. Austrijska Općina Loipersdorf u pokrajini Gradišće bilježi najveći BDP po stanovniku od promatrane skupine, a on iznosi € 28.060. Ova austrijska općina ima najrazvijeniju ekonomiju, s dominacijom poljoprivrede i turizma, relativno velikim brojem radnih mjesta (959) te proračunom u iznosu od € 4.1 mil. Dakle, Općina Loipersdorf s približno sličnim brojem stanovnika ostvaruje velike proračunske prihode, a bruto domaći proizvod (BDP) – kao pokazatelj novostvorene vrijednosti u JLS, odnosno njegova vrijednost po stanovniku, je približna prosjeku na razini EU. Navedeno ukazuje da su poslovi dostupni u navedenoj JLS visokokvalitetni poslovi koji značajno pridonose rastu izvornih prihoda JLS i stvaranju novih vrijednosti unutar gospodarstva.

Tablica 25: Usporedni prikaz pokazatelja razine socio - ekonomskog razvoja: Općina i usporedive JLS

	SV. JURIJ OB ŠČAVNICI (SLO)	GORNJA RADGONA (SLO)	LOIPERSDORF (A)	CESTICA (HR)	PODRAVSKA MOSLAVINA (HR)
					
BROJ STANOVNIKA	2.883	8.693	1.841	5.806	1.202
PRORAČUN / UKUPNI PRIHODI (2019)	€ 3,1 MIL.	€ 11,9 MIL.	€ 4,1 MIL.	€ 2,5 MIL.	€ 1,2 MIL.
PRIHODI PO STANOVNIKU	€ 1.070	€ 1.368	€ 2.227	€ 426	€ 958
BROJ ZAPOSLENIH (12/2019)	1.326	4.014	959	1.057	109
BROJ NEZAPOSLENIH (12/2019)	180	250	147	42	59
BDP / STANOVNIKU (2018)	€ 12.100	€ 12.300	€ 28.060	€ 10.112*	€ 9.069*
INDEKS (NACIONALNA EKONOMIJA = 100)	55%	55%	75%	76%	68%
INDEKS (EU27= 100)	39%	40%	91%	33%	29%

Izvor: Eurostat; Državni zavod za statistiku; Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; Hrvatski zavod za zapošljavanje / Izračun T&MC Group

* Procjena prema podacima o razini ostvarenog BDP po stanovniku na razini NUTS 3 regija (JRS)

Uspoređujući Općinu s JLS u Sloveniji, vidljivo je da je naglasak također na stvaranju većeg broja kvalitetnih radnih mjesta, što se ogleda u proračunskim prihodima i ostvarenom BDP – u JLS. Treba naglasiti da je BDP po stanovniku Općine manji od prosjeka RH, te iznimno manji od prosjeka EU (tek 29%), što ukazuje na disparitet u stupnju razvoja obaju širih geografskih jedinica i gospodarstava kojima Općina pripada.

2.11 SWOT analiza i glavne razvojne potrebe

U ovom poglavlju je prikazan sažetak SWOT analize (Slika 20), dakle analize slabosti i jakih strana te prilika i prijetnji u provedi plana razvoja Općine u razdoblju 2021. – 2027. godina. SWOT analiza predstavlja jednu od podloga za definiranje razvojne strategije za naredno razdoblje te utvrđivanje prioriteta intervencije

Slika 20: SWOT analiza Općine

Izvor: T&MC Group

Krajoлик uz rijeku Dravu i zaštićena prirodna baština na području Općine čine atraktivnu prirodnu osnovu s potencijalom za valorizaciju u turističke svrhe i poticanje što snažnijeg razvoja ekološke proizvodnje. Također, zadovoljena je i pretpostavka razvijenog poljoprivrednog sektora u Općini. Geografski položaj Općine iznimno je povoljan, a prometna povezanost dobra, što je pretpostavka za razvoj svih sektora gospodarstava u Općini. Dostupnost je bitan faktor privlačnosti turističke destinacije, atraktivnosti Općine kao područja za inkubaciju start – up poduzetništva, kao i poduzetništva u cijelosti. Blizina i povezanost tržištima srednje Europe koje karakterizira visoka razina potražnje i široka ponuda dobara i usluga potrebnih za proizvodnju u Općini, facilitira obavljanje poslovnih operacija i pristup željenim segmentima kupaca u inozemstvu. Prilika za razvoj Općine je i stabilan financijski položaj koji omogućuje pokretanje i realizaciju razvojnih projekata koji mogu biti sufinancirani sredstvima

dostupnima kroz ESI fondove. Kako bi se realizirao ubrzani razvoj Općine potrebno je razviti poduzetničku infrastrukturu koja počiva na visokokvalitetnim radnim mjestima za specijaliziranu i obrazovanu radnu snagu. Pri tome naglasak treba biti na „pametnim“ poljoprivrednim djelatnostima. Razina obrazovanja u Općini je niska, a mogućnost dodatnog obrazovanja nerazvijena. Pri tome visokoobrazovano stanovništvo može biti privučeno već postojećim visokokvalitetnim radnim mjestima u susjednim državama s boljim pokazateljima socio – ekonomskog razvoja, što je potencirano zajedničkim tržištem rada EU. Time Općina gubi kvalitetan ljudski kapital, kao i priliku za snažniji socio – ekonomski razvoj. Zbog toga je nužno primijeniti holistički pristup „pametne“ transformacije i intervenirati u sva područja koja povećavaju atraktivnost ruralne sredine. Važno je uočiti kako je brzina socio – ekonomskog razvoja podložna egzogenim događajima koji utječu na socio – ekonomske trendove u okružju, ali i na području Općine, kao što su primjerice pretpostavljene socio – ekonomske posljedice pandemije uzrokovane pandemijom COVID – 19 (kao što je usporavanje i pad ekonomskog rasta na globalnoj i lokalnoj razini, rast osoba u evidenciji nezaposlenih osoba, ali i rast važnosti kratkih lanaca opskrbe i samodostatnosti na lokalnoj razini).

Slika 21 prikazuje pregled razvojnih potreba u Općini.

Slika 21: Razvojne potrebe Općine u razdoblju 2021. - 2027. g.

Izvor: T&MC Group

Zaključno, kao glavne razvojne potrebe nameću se: stvaranje novih i kvalitetnih radnih mjesta; promjena gospodarske strukture (razvoj turističke infrastrukture i infrastrukture „pametne poljoprivrede“; unapređenje kvalitete ljudskog kapitala; „zelena“ energija; i, unapređenje društvene infrastrukture.

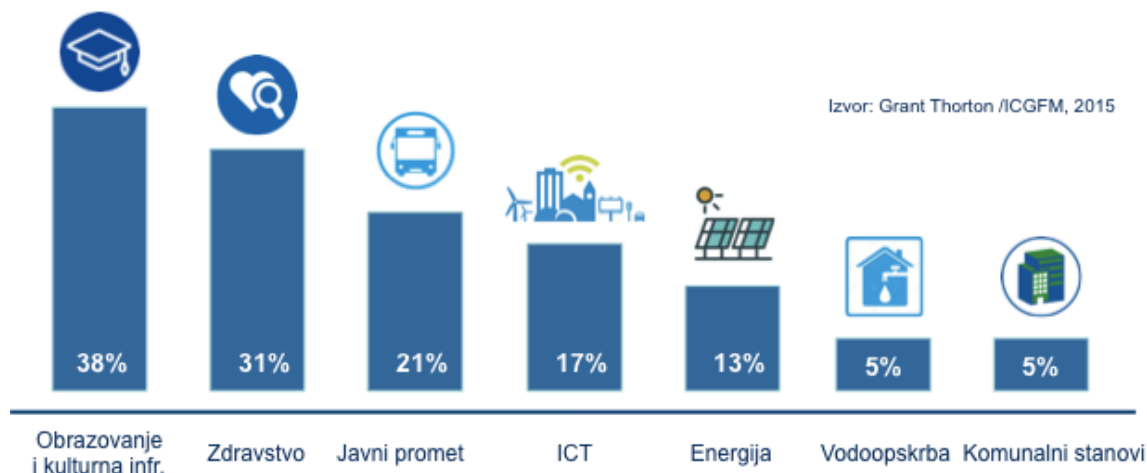
Gdje želimo biti ? |

3. STRATEŠKI PLAN RAZVOJA

3. PLAN RAZVOJA DO 2027. GODINE – GDJE ŽELIMO BITI?

Analizom postojećeg stanja su utvrđeni veliki razvojni manjkovi i potrebe, ali i veliki razvojni potencijali. Ubrzani ekonomski razvoj Općine, koji bi bio brži u odnosu na prosjek gospodarskog razvitka JLS u RH, predstavlja glavni opći cilj koji općinska uprava želi ostvariti u razdoblju 2021. – 2027. godina. Za ostvarivanje cilja potrebno je planirati prioriteta intervencijska područja. Veliki prostor za ubrzani razvoj predstavljaju područja prerađivačkih pogona, zelene ekonomije novih tehnologija i turizma.

Slika 22: Ulaganja jedinica lokalne samouprave – prioriteta alokacije vlastitih prihoda i ESI fondova

Izvor: Grant Thornton, Prilagodba T&MC Group

JLS u EU svoja ulaganja prioritetno usmjeravaju prema projektima u obrazovanju, kulturnim djelatnostima, zdravstvu i zdravstvenoj zaštiti, lokalnoj mobilnosti, informacijsko-telekomunikacijskim tehnologijama i energiji te izgradnji vodoopskrbnih sustava i izgradnji komunalnih stanova (Slika 22). Ova su područja ključna za ubrzavanje ukupnog socio-ekonomskog razvitka.

Za ubrzavanje općeg razvoja Općine u razdoblju od 2021. do 2027. godine bit će ključno osigurati pretpostavke i stvoriti uvjete za ulaganja kojima bi se pokrenule gospodarske aktivnosti i stvaranje novih radnih mjesta. Općinska uprava i sve zainteresirane strane imaju odgovornost programiranja vlastitog razvitka.

3.1. Strateški okvir razvoja – vizija i strateški ciljevi Općine u razdoblju do 2027. godine

Razvoj i napredak u Općini bazirat će se na principima održivog razvoja te na očuvanju prirodnog i kulturnog bogatstva te socijalne uključenosti kako bi se osiguralo kvalitetno mjesto za život budućim generacijama. Općina će također s kapitalom u svom vlasništvu te uz sufinanciranje strukturnih i investicijskih fondova Europske unije pokrenuti nekoliko razvojnih projekata. Za uspješnu provedbu Plana razvoja Općine potrebno je ne samo mobilizirati lokalnu samoupravu i njezine institucije, već i njene stanovnike. U procesu definiranja strateških ciljeva polazi se od definiranja vizije. Vizija razvoja je inspirativno viđenje, odnosno deklaracija koja definira ono što se želi postići u dugoročnom razdoblju te služi kao jasan vodič za odabir ciljeva i postupaka djelovanja. Ovim dokumentom definirana je sljedeća vizija razvoja Općine u razdoblju do 2027. godine:

VIZIJA „PODRAVSKA MOSLAVINA 2027“

”Općina koja svoj razvoj temelji na koncepti pametnog i uključivog razvoja.

Općina poželjna za život, s kvalitetnim radnim mjestima, razvijenom kulturom, obrazovnom, sportskom i društvenom infrastrukturom

Strateški ciljevi su dugoročni, odnosno srednjoročni ciljevi kojima se izravno podupire ostvarenje razvojnog smjera, odnosno ostvarenje vizije razvoja Općine. Općina će se razvijati na konceptu „pametna grad – pametno selo – pametna općina“, a nastavno na razvojni koncept i prethodno definirani viziju razvoja, strateški ciljevi razvoja „pametne Općine“ u razdoblju do 2027. godine su:

STRATEŠKI CILJEVI „PODRAVSKA MOSLAVINA 2027“

1. **Stvoriti pretpostavke i infrastrukturne uvjete za razvoj „pametne ekonomije“** – nove gospodarske strukture temeljene na znanju, inovacijama, „pametnoj poljoprivredi“ i ruralnom turizmu.
2. **Unaprijediti sustav obrazovanja** na području Općine kroz ulaganja u infrastrukturu srednjeg obrazovanja, pokretanje visokog usmjerenog obrazovanja u funkciji „pametne poljoprivrede“ i uspostavu sustava cjeloživotnog obrazovanja
3. **Unaprijediti uvjete za život** u Općini kroz ulaganja u kulturnu, društvenu i sportsku infrastrukturu.
4. **Unaprijediti javne, komunalne i ostale ruralne usluge** kroz ulaganja u digitalnu infrastrukturu, digitalizaciju javnih i komunalnih usluga te poticanje ulaganja u razvoj sustava digitalne transformacije opskrbe i lokalne mobilnosti
5. **Razviti proizvodnju energije** iz obnovljivih izvora – sunčeve energije, povećati ukupnu energetske učinkovitost javnih i privatnih potrošača, unaprijediti zaštitu i očuvanje okoliša – „zelena agenda za Općinu“

Postizanje postavljenih glavnih razvojnih ciljeva pozitivno utječe na željeno kretanje pokazatelja socio – ekonomske razvijenosti Općine.

3.2. Pokazatelji učinaka strateških ciljeva razvoja Općine u razdoblju do 2027. godine

Pokazatelj učinka je kvantitativni i/ili kvalitativni mjerljivi podatak koji omogućuje praćenje, izvješćivanje i vrednovanje uspješnosti u postizanju utvrđenog strateškog cilja.

Stabilno kretanje izvornih prihoda, očekivani transferi pomoći u proračun, zajedno s visokim kapacitetom zaduživanja, predstavljaju podlogu za ostvarivanje postavljenih strateških ciljeva Općine do 2027. godine. Realizirana razina razvoja ovisi o ostvarenim razvojnim projektima. Na Slici prikazani su razvojni pokazatelji strateških ciljeva u viziji Podravska Moslavina 2027.

Slika 23: Pokazatelji učinaka ostvarivanja strateških ciljeva Općine u razdoblju do 2027. godine

Izvor: Eurostat; Državni zavod za statistiku; Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje; Hrvatski zavod za zapošljavanje / Izračun T&MC Group

* Procjena prema podacima o razini ostvarenog BDP po stanovniku na razini NUTS 3 regija (JRS)

Od najznačajnijih pokazatelja potrebno je napomenuti kako će Općina u 2027. godini imati 1.475 stanovnika, a BDP po stanovniku iznositi će €11.800. Također, indeks razvijenosti porast će na 89% prosjeka RH, a proračun Općine po stanovniku iznositi će €1200. U razdoblju do 2027. godine prosječan rast novostvorene vrijednosti u Općini iznositi će 4% godišnje.

3.3. Koncept „pametna općina“ – Pametna Podravska Moslavina 2027.

Razvojni koncept Plana razvoja Općine temelji se na konceptu „pametna grad / pametna općina / pametno selo“. Koncept „pametno selo“ definiran je od strane Europske komisije i Europskog parlamenta – „EU akcije za pametna sela“ kao:

KONCEPT „PAMETNO SELO“

Ruralno područje i zajednica koja svoj razvoj temelji na svojim postojećim snagama i resursima, ali i novim razvojnim mogućnostima, gdje su tradicionalne i nove mreže i usluge poboljšane primjenom digitalnih telekomunikacijskih sredstava, inovacijama i boljom upotrebom znanja. ”

Koncept „pametnog sela“ pojavljuje se kao podtema u unutar područja „Pametna i kompetitivna ruralna područja“ Europske mreže za ruralni razvoj (ENRD), a tematska skupina je s radom na konceptu započela 2017. godine. Također, kako bi se potaknuo razvoj pametnih sela na prostoru EU – a, 2018. godine usvojena je Bledska deklaracija za pametniju budućnost ruralnih područja, u kojoj se ističu nastojanja da ponuda poslova u ruralnim zajednicama bude transformirana i da se radno – intenzivnim poslovima u primarnom sektoru nadoda ponuda „znanje – intenzivnih“ radnih mjesta (poslovi koji se temelje na uporabi najnovijih znanstvenih spoznaja), kao što su primjerice sljedeća zanimanja: biotehnolozi, laboratorijski tehničari, stručnjaci s područja mehatronike, IT – a, elektrotehnike i slično. Istovremeno, kako bi privukla visoko obrazovane stručnjake, općinska uprava bi trebala intervenirati u području osiguravanja odgovarajućih uvjeta stanovanja i življenja, socijalne i zdravstvene skrbi, ali i kulture i organizacije slobodnog vremena te sportske infrastrukture. Time se uspostavljaju pozitivni demografski trendovi i, u konačnici, održivi lokalni ekonomski razvitak.

Općina će pri upravljanju razvojem do 2027. godine biti usmjerena rješenjima koja ruralna područja čine atraktivnima i poželjnim mjestima za život i rad. Pri tome stanovnicima moraju biti dostupne ruralne usluge; oni moraju imati pristup obrazovanju, kulturnoj, sportskoj, zdravstvenoj i socijalnoj infrastrukturi u istom obimu kao što je to u urbanim sredinama, uz naglašenu mogućnost bavljenja poduzetništvom, posebice u sektorima čiji pametni razvoj može počivati na već postojećoj osnovi u Općini – kao što je poljoprivreda. Pri tome treba biti zadovoljena horizontalna tema digitalizacije procesa, čime se osigurava dostupnost svih usluga. Slika 24 prikazuje sastavne elemente unutar područja „Pametna i kompetitivna ruralna područja“.

Slika 24: Elementi koncepta „Pametna i kompetitivna ruralna područja“

Izvor: Europska mreža za ruralni razvoj / Prilagodba T&MC Group

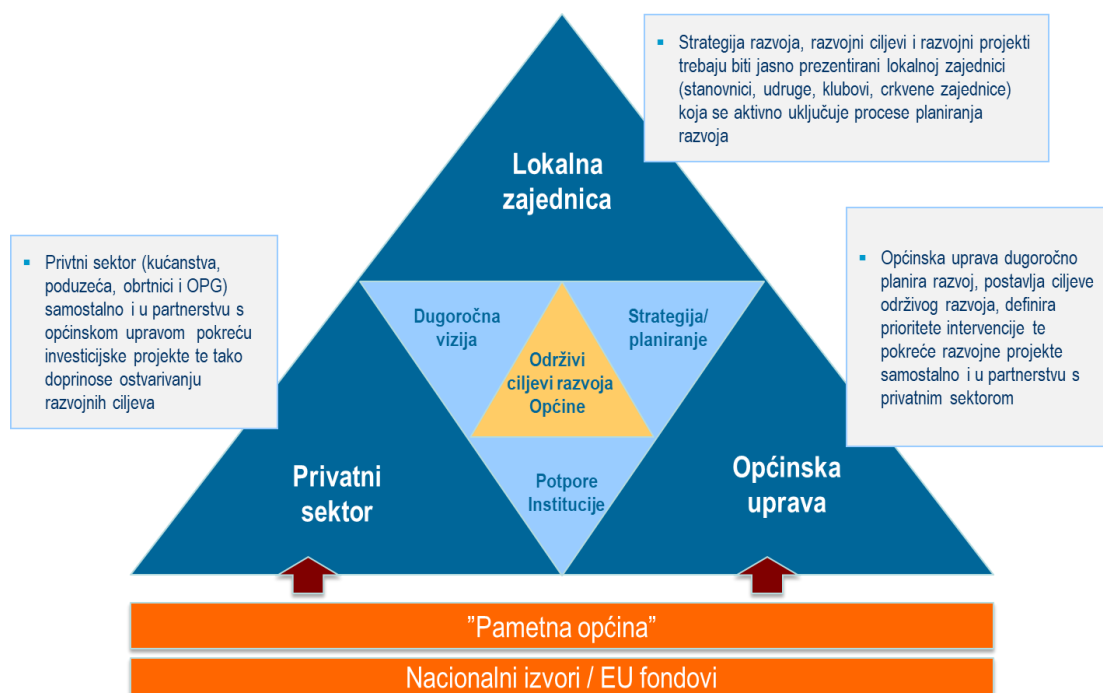
Bledska deklaracija, donošena u svrhu ubrzanja održivog razvoja ruralnih područja EU, kazuje da se „pametno selo“ zasniva na sinergiji slijedećih tehnoloških postignuća:

- **Digitalnih platformi** koje nude ključne usluge, kao što je e-učenje, e-zdravlje (bolji pristup zdravstvenim uslugama), e-upravu, transport, gastronomiju, društvene usluge, P2C platforme (platforme na relaciji osoba – kupac) kao inovaciju distribucijskih kanala gdje pojednostavljena, osobna struktura poboljšava kvalitetu i ponudu proizvoda;
- **Precizne poljoprivrede / precizne farme** – smanjenje inputa uz maksimizaciju outputa kroz uporabu senzora i sustava za podršku upravljanja i odlučivanja, čime se čuvaju resursi i okoliš, a poboljšava učinkovitost lanca opskrbe hranom;
- **Ekonomije dijeljenja, kružne i bio – ekonomije** kako bi se očuvali resursi pri pribavljanju i služenju tehnološki naprednim uređajima, pri istraživanjima, inovacijama i razvoju novih tehnologija;
- **Obnovljive energije** koja je posebice važna u ruralnim područjima gdje postoji raspoloživi prostor i prirodni resursi (primjerice voda, zemlja i biomasa);

- **Ruralnog turizma** koji uključuje eko, zdravstveni, agrarni, izletnički i aktivni turizam, a ima potencijal stvaranja brojnih kvalitetnih radnih mjesta;
- **Društvenih inovacija** u ruralnim **uslugama i poduzetništvu**.

Ostvarivanje strateških ciljeva razvoja kroz predloženi pametni koncept razvoja Općine pretpostavlja suradnju svih dionika na području Općine (Slika 25).

Slika 25: Suradnja dionika Općine unutar koncepta „pametna grad / pametna općina / pametno selo“

Izvor: T&MC Group

Općinska uprava upravlja strateškim razvojem Općine, ona planira i realizira razvojne projekte. Lokalna zajednica treba biti upoznata s strateškim planovima razvoja i razvojnim projektima – oni trebaju biti jasno prezentirani kako bi zainteresirani pojedinci, udruge ili organizacije s područja Općine bili u mogućnosti uključiti se u procese planiranja i realizacije razvoja Općine. Konačno, privatni sektor, baš kao i lokalna zajednica, doprinose ostvarivanju strateških ciljeva razvoja kroz suradnju s Općinskom upravom. Tom suradnjom na realizaciju strateških projekata omogućuje se ubrzani, ali i održivi razvoj Općine.

3.3.1 Digitalna transformacija – „pametna poljoprivreda“ u Općini

Proces digitalizacije Općine iziskuje stvaranje digitalnog eko – sustava. On počiva na infrastrukturi vezanoj uz komunikacijske tehnologije (internetski pristup visokih brzina putem pokretnih i nepokretnih mreža), Internet of Things (IoT) sustave i opskrbu energijom. U drugom sloju se nalaze tehnološke platforme (lokalne tehnološke platforme u obliku specijaliziranih web – stranica i aplikativnih rješenja te javne „oblak“ usluge). U trećem sloju, sloju digitalnih usluga, dolazi do utilizacije prethodna dva sloja i primjene razvijenih tehnoloških platformi kako bi se: unaprijedila digitalna komunikacija svih dionika strateškog razvoja Općine; povećala dostupnost i kvaliteta

pružanja usluga koje Općinska uprava pruža stanovnicima; razvili lokalni lanci opskrbe; poboljšala opća kvaliteta života i rada u Općini. Posljednji sloj se odnosi na sudjelovanje lokalne zajednice (Slika 26).

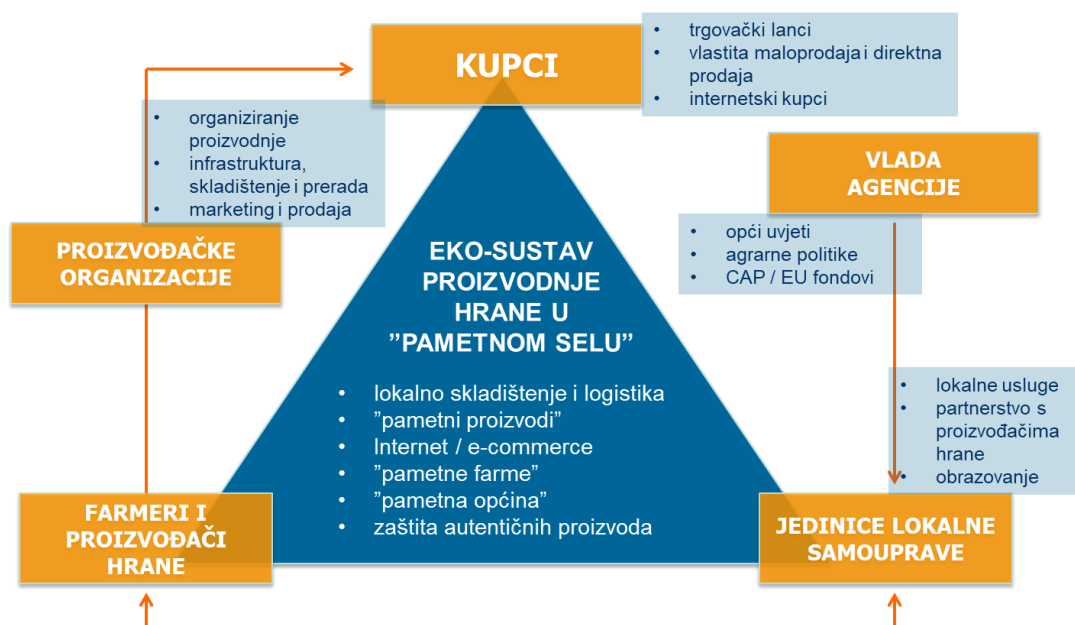
Slika 26: Digitalni eko - sustav unutar koncepta „pametno selo - pametna općina“

Izvor: Fraunhofer Institut IESE/ prilagodba: T&MC Group

Digitalna transformacija ruralnih područja obuhvaća sebi svojstvenu temu „pametne poljoprivrede“. Digitalizacija poljoprivrede također tvori eko – sustav koji obuhvaća više aktera s različitim ulogama pri procesima lokalnog skladištenja, prerade i prodaje prehrambenih proizvoda kroz kratke, digitalne, lokalne lance opskrbe. Slika 27 kazuje kako agrarne politike na razini EU i RH oblikuju opće uvjete i smjerove razvoja poljoprivrede, dok Općina potom definira ciljeve i procese razvoja na lokalnoj razini, te ih ostvaruje kroz javno – privatna partnerstva s poljoprivrednicima na području Općine, ali i kroz obrazovne i edukacijske inicijative čiju organizaciju potiče. Proizvođači hrane i proizvođačke organizacija realiziraju procese proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, njihove prerade, skladištenja, prodaje i dopreme kupcima.

Slika 27: Organizacija eko – sustava „pametne poljoprivrede“ u Općini

Izvor: T&MC Group

„Pametne farme“ kao pretpostavku svog razvoja imaju postojanje infrastrukture koja podržava IoT, tehnoloških uređaja i tehnoloških platformi usmjerenih na specijalizirana „pametna“ rješenja u poljoprivredi s obzirom na poljoprivrednu kulturu i željene ishode, ali i ljudske potencijale u poljoprivredi koji će, koristeći se dostupnim digitalnim rješenjima, optimalno upravljati poljoprivrednim dobrima. „Pametne farme“ koriste digitalne tehnologije u slijedećim područjima:

- praćenje klimatskih uvjeta;
- planiranje i praćenje poljoprivredne proizvodnje;
- planiranje ishrane stoke i praćenje rezultata;
- "pametno" skladištenje poljoprivrednih proizvoda;
- planiranje korištenja i održavanja poljoprivredne mehanizacije te uštedu troškova;
- korištenje dronova i robota u proizvodnji;
- financijsko planiranje i izvještavanje.

Jedan od primjera rezultata digitalne transformacije u poljoprivredi je „pametna farma“ na kojoj velike količine podataka s površina za uzgoj poljoprivredne kulture (polja) koje se nalaze na više farmi prikupljaju pomoću postavljenih IoT senzora. Ti podaci zajedno s satelitski dostupnim podacima o vremenskim prilikama, ali i drugim poljoprivrednim podacima iz drugih informativnih sustava, kao i znanjima stručnjaka i dobrim praksama farmera ulaze u oblak. U oblaku se vrši automatska obrada podataka, kao i njihova fuzija, kako bi se donijele „pametne odluke“ putem umjetne inteligencije. Donesene odluke se u konačnici transferiraju farmerima putem jednostavnog korisničkog sučelja tehnoloških platformi (Slika 28).

Slika 28: „Pametne“ farme – bitne sastavnice za razvoj „pametne poljoprivrede“

Izvor: T&MC Group

Realizacija strateškog cilja izgradnje infrastrukture za „pametnu“ poljoprivredu u Općini u obzir uzima razvijanje znanja i vještina, odnosno kompetencija pomoću kojih će osigurana tehnološka infrastruktura i probavljene tehnološke platforme „pametnim“ farmerima služiti za učinkovitiju poljoprivrednu proizvodnju, koja će, među ostalim, stvoriti uvjete za efikasniju ekološku proizvodnju u Općini. Prepoznatljiv koncept proučavanja „pametnih farmi“ je projekt IoF2020 (eng. Internet of Food and Farm) koji pokriva pet tema unutar poljoprivrednog sektora (uzgoj žitarica, mljekarstvo, uzgoj voća, uzgoj povrća, uzgoj domaćih životinja i proizvodnju mesa) u 22 zemlje članice EU – a, a na primjeru 33 slučaja.

3.3.2 Udruživanje „pametnih sela“ – suradnja u mini – regiji Donji Miholjac

Važnost udruživanja „pametnih sela“ kako bi se kroz suradnju omogućilo dijeljenje znanja i resursa prepoznata je na razini EU, ali i na razinama pojedinih regija.

PREPARATORY ACTION ON
**Smart Rural Areas
in the 21st Century**

Projekt Smart Rural 21 je projekt u trajanju dvije i pol godine, a njegovo provođenje podupire Europska komisija (DG AGRI). Glavni cilj projekta je potaknuti sela da razviju i implementiraju koncept pametnog razvoja kroz strateško planiranje. Iskustva sudionika projekta služiti će razvoju budućih politika vezanih uz temu „pametnih sela“ na razini EU. U projektu sudjeluje 21 selo na području cijele EU, od kojih i jedno s područja RH. Pored osnovne skupine sudionika, proširenjem projekta kroz „Come Along!“ program omogućeno je da se u nešto pasivnijoj ulozi uključi mnogo veći broj sudionika, odnosno „pametnih sela“.

Mreža pametnih sela (eng. *The Smart Village Network*) je otvorena „makro mreža“ čiji su članovi „pametna sela“ ili umrežene „pametne mikro – regije“. Deklaracija Mreže pametnih sela usvojena je 2019. godine, a ona u njoj sebe definira kao nezavisnu mrežu koja se proteže diljem Europe. Nastala je s ciljem facilitiranja razmjene iskustava i promišljanja o „pametnim“ rješenjima među ruralnim zajednicama. Razmjena iskustava i znanja vrši se putem razmjena članova, radnih posjeta, zajedničkih pilot akcija, sastanaka članova mreže i pristupa zajedničkoj bazi relevantnih spoznaja. Pristup bazi podataka će uskoro biti moguć putem platforme kojoj će se pristupiti preko internetskih stranica Mreže pametnih sela. Također, Mreža pametnih sela je posvećena podršci svojim članovima pri osiguravanju tehnološke i financijske podrške, ali i razvoju suradnje s drugim relevantnim tijelima koji imaju ulogu u razvoju koncepata „pametnog sela“.

Primjer dobre prakse suradnje „pametnih općina / pametnih sela“ i njihovog umrežavanja u mikro – regije je Észak-Hegyhát unija (Mađarska) koja obuhvaća pet sela: Alsómocsolád, Bikal, Mágocs, Mekényes i Nagyhajmás. Észak-Hegyhát unija na razini mikro – regije je prvi pilot projekt pametne regije u Mađarskoj. Neka od pametnih rješenja i akcija koje su prisutne u mikro – regiji su digitalne usluge za bodovanje prava stanovnika na socijalnu pomoć i poslijepodnevni javni i besplatni tečajevi robotike koji se održavaju u prostorijama lokane obrazovne ustanove.

JLS s područja mini – regije Donji Miholjac (Grad Donji Miholjac; Općine: Magadenovac, Viljevo, Podravska Moslavina) imaju potrebu, ali i priliku, surađivati na razvoju zajedničke digitalne platforme. Digitalna platforma koja služi općinskoj upravi, ali i stanovnicima općine (ili više susjednih JLS koje se služe zajedničkom platformom), facilitira i ubrzava proces digitalne transformacije, poboljšava dostupnost informacija i usluga, unapređuje kvalitetu života i omogućava efikasne lokalne lance opskrbe, a posljedično katalizira pozitivne gospodarske i demografske procese.

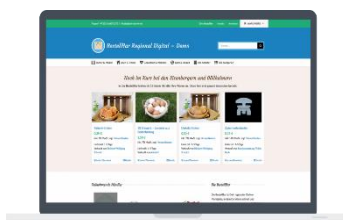
Projekt „Digitale Dörfer“, pokrenut u Njemačkoj, krenuo je u ispitivanje mogućnosti primjene digitalne platforme u ruralnim područjima u 2015. godini. Nakon provođenja selekcijskog procesa od strane stručnog žirija, oblikovana je eksperimentalne grupe „digitalnih sela“ Betzdorf, Eisenberg i Göllheim, a nedugo nakon toga uslijedile su mnoge druge regije. Zajedno koriste platformu „Digitale Dörfer“ i unapređuju svoje raznolike usluge, osiguravajući atraktivnost ruralnim područjima. Projekt je poduprt od strane upravnih tijela i razvojnih agencija pokrajina u kojima se nalaze sela, uz doprinos Fraunhofer instituta za eksperimentalno softversko inženjerstvo IESE. Platformom se služe stanovnici, udruge, tvrtke, javne institucije i uprave lokalnih jedinica. Neke od mogućnosti platforme su:

- LösBar koji predstavlja sponu između seoske zajednice i uprave, putem kojeg stanovnici kroz pregledan i jednostavan digitalni kanal za on – line razgovor mogu dati prijedloge i zahtjeve ili prijaviti probleme i pritužbe, koje potom obrađuje administrativno osoblje. Fokus je na učinkovitoj i izravnoj razmjeni između građana i uprave, kao i unutar uprave.

- DorfPages u lokalne ruralne web stranice s kojima se selo, odnosno općina može predstaviti i pružiti informacije o vlastitim osobitostima, atraktivnostima, događanjima i mnogo više. Pored toga, na DorfPages nalazi se i seoski imenik koji nudi pregled svih važnih davatelja usluga u obuhvaćenom području, kao i repozitorij dokumenata koji mogu biti od zanimanja za stanovnike sela.

- OrderBar i Liefer Bar služe kao on – line tržnica za lokalne proizvode. Stanovnici preko OrderBar – a pretražuju ponudu i naručju proizvode, a preko LieferBar – a mogu seoska zajednica se zbližava tako što stanovnici volontiraju u dostavi proizvoda.

Kako ostvariti pametni razvoj?

4. PODRUČJA DJELOVANJA

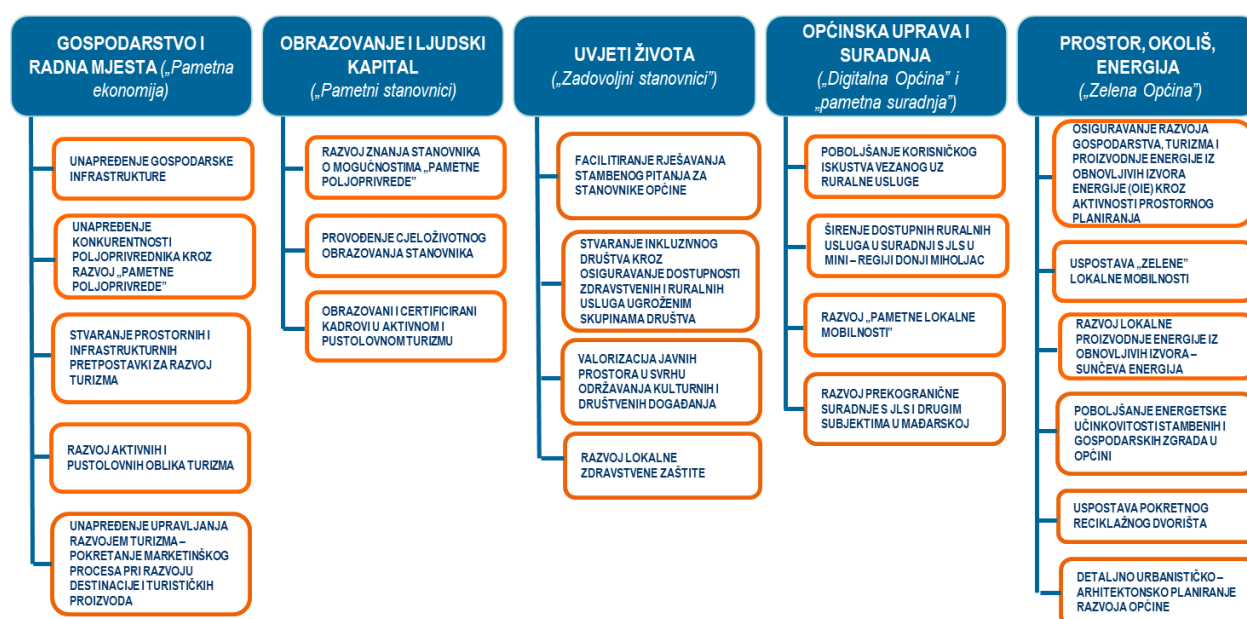
4. PODRUČJA DJELOVANJA, PRIPREMA I PROVOĐENJE RAZVOJNIH PROJEKATA U RAZDOBLJU DO 2027. GODINE – KAKO OSTVARITI PAMETNI RAZVOJ?

4.1. Prioritetna područja djelovanja

Prethodno oblikovanju i implementaciji razvojnih projekata potrebno je definirati prioritetna područja djelovanja.

Odnos područja djelovanja i posebnih ciljeva (PC) Općine u razdoblju do 2027. godine prikazan je na Slici 29.

Slika 29: Područja djelovanja za ostvarivanja posebnih ciljeva Općine u razdoblju do 2027. godine

Izvor: T&MC Group

4.1.1 Gospodarstvo i radna mjesta – „pametna ekonomija“

Kako bi se stvorile pretpostavke za razvoj „pametne ekonomije“ i zadovoljile infrastrukturne potrebe „pametnih“ razvojnih projekata u gospodarstvu koje se temelji na znanju i inovacijama, ali i „pametnoj“ poljoprivrednoj i turističkoj industriji, potrebno je intervenirati u području **gospodarstava i radnih mjesta**. Intervencije u ovom području se odnose na:

- **Posebni cilj 1: Unapređenje gospodarske infrastrukture** kroz osiguravanje pogodne površine za izvođenje gospodarske zone u kojoj će se osigurati komunalna infrastruktura, izgraditi postrojenje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije te izgraditi javna infrastruktura za skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 4.000.000,00

- **Posebni cilj 2: Unaprjeđenje konkurentnosti poljoprivrednika kroz razvoj „pametne poljoprivrede“** osigurat će se pokretanjem poslovnog inkubatora namijenjenog razvoju „pametne poljoprivrede“, kao osnovnog prostora za poslovne aktivnosti vezane uz razvoj „pametne poljoprivrede“ u Općini, kojim će se osigurati prostor za razvoj „pametnih poljoprivrednika“ koji u proizvodnji primjenjuju napredna tehnološka rješenja. Kako bi Općina facilitirala i usmjeravala razvoj, potrebno je oblikovati „inkubacijski“ program i provoditi programe pružanja pomoći i servisnih usluga poljoprivrednicima pri orijentaciji prema „pametnoj poljoprivredi“;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 3.800.000,00

- **Posebni cilj 3: Stvaranje prostornih i infrastrukturnih pretpostavki za razvoj turizma** podrazumijeva izgradnju turističke infrastrukture za zadovoljavanje pretpostavljenog rasta turističke potražnje za smještajnim kapacitetima, ugostiteljskim objektima i komplementarnim turističkim sadržajima. Turistički proizvod Općine kao destinacije, odnosno cijeli proces turističkog marketinga u Općini treba biti promišljen i usklađen sa susjednim JLS kako bi se kroz kombiniranje znanja, vještina, ali prije svega resursa, postigla što efikasnija turistička prepoznatljivost na ciljnim tržištima. Pri tome se ističe potreba izgradnje, uređenja i opremanja turističke zone vezane uz objekt Karaula, gdje ponuđeni sadržaji moraju uključivati i smještajne kapacitete;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 300.000,00

- **Posebni cilj 4: Razvoj aktivnih i pustolovnih oblika turizma** primarno implicira unaprjeđenje biciklističke infrastrukture kroz razvoj staza i signalizacije, ali i certifikacije postojećih EuroVelo staza na području Općine. Pri tome je potrebno intervenirati u izgradnju i opremanje biciklističkih odmorišta koja će služiti i kao turističko – informativni centri s digitalnim punktovima putem kojih će se moći pristupiti informacijama o turističkim, kulturnim i sportskim sadržajima u Općini i mini – regiji Donji Miholjac, ali i kupiti turističke usluge i lokalni poljoprivredni proizvodi. Osim toga potrebna je i izgradnja i uređenje turističke sportsko – rekreativne infrastrukture vezane uz rijeku Dravu. Razvoj specifičnih oblika turizma kao što je aktivni turizam, lovni i ribolovni turizam doprinose diverzifikaciji turističkog proizvoda Općine i povećavaju vidljivost među višebrojnim segmentima turističke potražnje;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 6.840.000,00

- **Posebni cilj 5: Unaprjeđenje upravljanja razvojem turizma obuhvaća pokretanje marketinškog procesa pri razvoju destinacije i turističkih proizvoda.**

Minimalna procijenjena investicija: n/a

4.1.2 Obrazovanje i ljudski kapital – „pametni stanovnici“

„Pametni“ razvoj počiva na ljudskim potencijalima koji posjeduju adekvatna znanja za pokretanje i upravljanje tim razvojem, koji posljedično unapređuje kvalitetu života u Općini. **Obrazovanje i ljudski kapital** su područje djelovanja usmjereno na sljedeće posebne ciljeve:

- **Posebni cilj 6: Razvoj znanja stanovnika o mogućnostima „pametne poljoprivrede“** kroz izgradnju i opremanje centra kompetencija za „pametnu poljoprivredu“ u sklopu poljoprivrednog inkubatora. Centar kompetencija će biti središnje mjesto za provođenje programa cjeloživotnog obrazovanja i programa istraživanja i razvoja novih proizvoda u poljoprivrednoj industriji, koji će omogućiti stanovnicima Općine i lokalnim poljoprivrednicima znanja i vještine za stvaranje proizvoda veće dodane vrijednosti, uštedu resursa i povećanje prinosa;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 1.800.000,00

- **Posebni cilj 7: Provođenje cjeloživotnog obrazovanja stanovnika** pokretanjem programa za stjecanje i dijeljenje znanja u „pametnoj poljoprivredi“ kroz suradnju s znanstvenim i obrazovnim ustanovama te sudjelovanje u nacionalnim i međunarodnim programima i projektima primjene naprednih tehnoloških rješenja u poljoprivredi;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 2.000.000,00

- **Posebni cilj 8: Obrazovani i certificirani kadrovi u aktivnom i pustolovnom turizmu** iziskuju uređenje i opremanje centra za cjeloživotno obrazovanje te pokretanje programa obrazovanja u poduzetništvu, novim tehnologijama, kao i programa majstorskih zvanja i stručnog osposobljavanja u području turističko – ugostiteljske industrije. Također, suradnju s vanjskim organizacijama nužna je pri izvođenju programa izobrazbe i certifikacije za vođenje aktivnosti aktivnog turizma. Navedeni programi će biti dostupni stanovnicima Općine, ali će istovremeno i privlačiti ljudske kapacitete sa šireg područja.

Minimalna procijenjena investicija: HRK 300.000,00

4.1.3 Uvjeti života – „zadovoljni stanovnici“

Kako bi Općina postala atraktivan ruralni prostor, potrebno je osigurati visoku razinu kvalitete života stanovnicima. Kroz osiguravanje dostupnosti širokog spektra ruralnih usluga i rješavanje stambenog pitanja, moguće je zadržati i privući ljudski kapital potreban za ostvarivanje željene razvojne razine Općine. **Uvjeti života** su područje djelovanja koje će se adresirati putem sljedećih posebnih ciljeva:

- **Posebni cilj 9: Facilitiranje rješavanja stambenog pitanja za stanovnike općine** osiguralo bi se kroz kupnju, rekonstrukciju, energetske obnovu i opremanje stambenih objekata na području Općine kako bi se provodili programi osiguravanja povoljnih uvjeta prodaje / zakupa nekretnina za odgovarajuće skupine prijavitelja. Kao bitan element nameće se zadovoljavajuća energetska učinkovitost fonda stambenih objekata Općine;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 2.000.000,00

- **Posebni cilj 10: Stvaranje inkluzivnog društva kroz osiguravanje dostupnosti zdravstvenih i ruralnih usluga ugroženim skupinama društva** podrazumijeva širenje mreže socijalnih i ruralnih usluga u zajednici, kako bi stanovnici imali pristup istoj razini zdravstvenih, obrazovnih, kulturnih i osobnih usluga koje se nude stanovnicima u urbanim područjima;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 300.000,00

- **Posebni cilj 11: Valorizaciju javnih prostora u svrhu održavanja kulturnih i društvenih događanja;**

Minimalna procijenjena investicija: n/a

- **Posebni cilj 12: Razvoj lokalne zdravstvene zaštite.**

Minimalna procijenjena investicija: n/a

4.1.4 Općinska uprava i suradnja – „digitalna Općina“ i „pametna suradnja“

Digitalizacija je horizontalni sloj „pametnoga“ razvoja Općine, pri čemu je prioritetno potrebno intervenirati u osiguravanje telekomunikacijske infrastrukture na kojoj počiva digitalni razvoj. Kako bi se povećala efikasnost, usklađenost, točnost i pristupačnost ruralnih usluga, kao i operacija općinske uprave, potrebno je unapređenje i integracija platformi za digitalno poslovanje i upravljanje uslugama. Suradnjom među susjednim JLS omogućuje se dijeljenje resursa i znanja pri upravljanju razvojem područja mini – regije Donji Miholjac. Područje djelovanja koje obuhvaća **digitalnu Općinu i pametnu suradnju** odnosi se na:

- **Posebni cilj 13: Poboljšanje korisničkog iskustva vezanog uz ruralne usluge** primarno iziskuje digitalizaciju općinske uprave. Općinska uprava će dodatno digitalizirati poslovanje kroz implementaciju novih *hardware* i *software* rješenja koja će povećati efikasnost upravljanja operativnim i razvojnim programima na području Općine. Sljedeći važan korak je izgradnja digitalne infrastrukture i mreže. Unapređenje širokopojsnog internetskog pristupa horizontalna je tema na kojoj počiva osiguravanje mogućnosti pristupa i kreiranja digitalnih rješenja u području ruralnih usluga, ali i gospodarstva, odnosno

pametne poljoprivrede. Općina će poticati razvoj digitalne infrastrukture kroz javno – privatna partnerstva te samostalno provoditi projekte osiguravanja javnog pristupa dijeljenim internetskim mrežama;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 1.250.000,00

- **Posebni cilj 14: Širenje dostupnih ruralnih usluga u suradnji s JLS u mini – regiji Donji Miholjac.**

Pokretanje digitalne platforme za lokalnu mobilnost, ruralne usluge, dijeljenje resursa i prodaju proizvoda mini – regiji Donji Miholjac. Na temelju dostupnih primjera najbolje prakse, na razini mini – regije Donji Miholjac razviti će se digitalna i javno dostupna platforma preko koje će biti dostupne ruralne usluge – usluge i proizvodi koji se nude na područjima svih JLS mini – regije će biti dostupne za korištenje i/ili kupnju svim stanovnicima mini – regije. Putem platforme stanovnici će moći:

1. informirati se uslugama lokalne mobilnosti, zatražiti i kupiti te usluge, dobivati interaktivne informacije o stanju svog zahtjeva i kupnji usluge. Usluge lokalne mobilnosti može pružati pravna osoba i fizičke osobe na temelju *ride-sharinga*;
2. pretraživati usluge i proizvode koje su drugi stanovnici voljni ponuditi, dati u zakup, prodati ili pokloniti. Usluge i proizvodi obuhvaćati će širok asortiman, s naglaskom na usluge i proizvode vezane uz poljoprivrednu proizvodnju;
3. stvarati, dijeliti, čitati informacije vezane uz aktivnosti stanovnika i drugih dionika na području mini – regije Donji Miholjac. Kategorije će obuhvaćati informacije vezane uz mogućnosti osobnog i profesionalnog razvoja, dokolice, kulture, sporta i drugih događanja i slično;

Minimalna procijenjena investicija: n/a

- **Posebni cilj 15: Razvoj „pametne lokalne mobilnosti“.** Stvaranje fonda zajedničkih resursa u domeni lokalne mobilnosti na području mini – regije Donji Miholjac prvi je korak ispunjenja ovog cilja. Razvojem sustava pametne lokalne mobilnosti Općina će svojim građanima omogućiti prijevoz i povezivanje svih naselja sa središtem Općine, ali i drugim JLS u mini – regiji Donji Miholjac. Zajednički fond lokalne mobilnosti u mini – regiji će obuhvaćati: sudjelovanje u subvencioniranju javnog prijevoza putnika; zajednički vozni park s naglaskom na vozila s ekološki prihvatljivijim otiskom (električna i/ili hibridna vozila za prijevoz putnika); zajedničku popratnu infrastrukturu za prijevoz putnika;

Minimalna procijenjena investicija: n/a

- **Posebni cilj 16: Razvoj prekogranične suradnje s JLS i drugim subjektima u Mađarskoj.**

Minimalna procijenjena investicija: n/a

4.1.5 Prostor, okoliš, energija – „Zelena Općina“

Kako bi se Općina usmjerila na „zeleni“ razvoj koji donosi energetske učinkovitost i samodostatnost, potrebno je razviti lokalne kapacitete za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i osigurati što manje „rasipanje“ energije. U području djelovanja koje obuhvaća **prostor, okoliš i energiju**, potrebno je intervenirati u:

- **Posebni cilj 17: Osiguravanje održivog i ubrzanog razvoja gospodarstva i turizma kroz aktivnosti prostornog planiranja** podrazumijeva izmjene i dopune PPUO Podravska Moslavina u svrhu osiguravanja odgovarajuće lokacije za razvoj gospodarske, proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije (OIE) i turističke zone;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 140.000,00

- **Posebni cilj 18: Uspostava „zelene“ lokalne mobilnosti.** Kreiranje fonda e-vozila (bicikl) i popratne infrastrukture (punionice) kao javno dostupnih usluga lokalne mobilnosti u Općini. Kako bi se olakšala mobilnost stanovnika, posjetitelja i turista među naseljima Općine, kreirati će se fond električnih bicikala. Električni bicikli će biti javno dostupni u svrhu javnog prijevoza, a usluga će biti organizirana na temelju najbolje prakse *e-bike sharing system* – a. Kupnja usluge javnog prijevoza će za punoljetne stanovnike biti moguća kroz zajedničku digitalnu platformu lokalnu mobilnost, ruralne usluge, dijeljenje resursa i prodaju proizvoda mini – regiji Donji Miholjac;

Minimalna procijenjena investicija: HRK 750.000,00

- **Posebni cilj 19: Razvoj lokalne proizvodnje energije.** Poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, s naglaskom na mogućnost proizvodnje električne energije direktnom pretvorbom energije sunčevog zračenja i isporuku iste u elektroenergetsku mrežu. Solarna energija nema štetnih, odnosno po okoliš i ljude negativnih nusprodukata pri proizvodnji (buka, emisija štetnih plinova, otpada i slično). Prema postojećem idejnom rješenju za Elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja na elektroenergetsku mrežu (EOTRP), navedeni zahvat planiran je na čestici k.č.br. 1471 (k.o. Moslavina Podravska) površine 108.867 m², a ukupna priključna snaga u smjeru predaje u mrežu iznosi 9,9 MW. Izgradnja neintegrirane – samostojeće sunčeve elektrane (SE) je zahvat koji se nalazi na popisu Priloga II. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17) – Popis zahvata za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, a za koje je nadležno Ministarstvo, tj. spada u slijedeću grupu zahvata: 2. Energetika (osim zahvata u Prilogu I.), točka: 2.4. Sunčane elektrane kao samostojeći objekti. Stoga je nužna izrada Elaborata zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš izgradnje SE. Nadalje, idejno rješenje pretpostavlja uklapanje postrojenja u okoliš kroz hortikulturno uređenje slobodnih i ostalih površina. Konačno, u odnosu na prostorne planove više razine, kako je navedeno u IV. Izmjenama i dopunama Prostornog plana Osječko – baranjske županije: Pročišćeni tekst odredbi za provedbu i grafičkog dijela, u Članku 91. stoji (1) „U

PPOBŽ se omogućava, promiče i potiče gradnja i drugih postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore energije (sunčeva energija, vjetar, toplina okoliša, toplina zemlje, biomasa koja ne uključuje ogrjevno drvo, prirodna snaga vodotoka bez hidroloških zahvata i sl.).“ te (2) „Ukoliko se iskaže interes za takvu gradnju, potrebno je provesti odgovarajuće postupke propisane posebnim propisom, zadovoljiti kriterije zaštite prostora i okoliša te ekonomske isplativosti, a kod odabira lokacije preporuča se od predloženih dati prednost područjima sa zemljištem lošije kvalitete“.

Minimalna procijenjena investicija: HRK 10.500.000,00

- **Posebni cilj 20: Pобољшanje energetske učinkovitosti stambenih i gospodarskih zgrada u Općini;**

Minimalna procijenjena investicija: n/a

- **Posebni cilj 21: Uspostava pokretnog reciklažnog dvorišta;**

Minimalna procijenjena investicija: HRK 4.500.000,00

- **Posebni cilj 22: Detaljno urbanističko – arhitektonsko planiranje razvoja Općine.** Ovaj cilj nužan je ne samo za srednjoročno razdoblje do 2027. godine nego predstavlja nužnu praksu Općine koja je nužno podloga svim ostalim budućim aktivnostima i projektima.

Minimalna procijenjena investicija: n/a

Iako su posebni ciljevi Općine značajno brojniji u odnosu na posebne ciljeve plana razvoja Osječko – baranjske županije, u suštini su oni međusobno kompatibilni. Budući da se kod Općine radi o najnižem stupnju samouprave, mogućnosti za detaljnije određivanje posebnih ciljeva bitno su veće u odnosu na regionalnu razinu koja svojim opsegom mora pokriti veliki broj jedinica lokalne samouprave, a definirani posebni ciljevi trebaju odgovarati svakoj od njih. Tablica 26. prikazuje kompatibilnost posebnih ciljeva Općine sukladno posebnim ciljevima Osječko – baranjske županije.

Tablica 27: Usklađenost posebnih ciljeva Osječko – baranjske županije i posebnih ciljeva Općine do 2027. godine¹

OBŽ - PC1: Podrška demografskoj revitalizaciji i osnaživanje obitelji
PC9: Facilitiranje rješavanja stambenog pitanja za stanovnike općine
OBŽ - PC2: Razvoj i unaprjeđenje sustava zdravstva i socijalne skrbi
PC10: Stvaranje inkluzivnog društva kroz osiguravanje dostupnosti zdravstvenih i ruralnih usluga ugroženim skupinama društva
PC12: Razvoj lokalne zdravstvene zaštite
OBŽ - PC3: Razvoj i unaprjeđenje odgojno-obrazovne i znanstveno-istraživačke djelatnosti u funkciji gospodarstva i tržišta rada

¹ Važno je naglasiti kako u trenutku donošenja Plana razvoja Općine do 2027. nije postojao Plan razvoja OBŽ do 2027., te je tek bila osnovana radna skupina za njegovo donošenje. Posljedično, redoslijed istaknutih posebnih ciljeva Općine ne prati redoslijed posebnih ciljeva kako su istaknuti u Planu razvoja OBŽ do 2027. te su posebni ciljevi Općine disperzirani, no u potpunosti obuhvaćeni.

PC6: Razvoj znanja stanovnika o mogućnostima „pametne poljoprivrede“
PC7: Provođenje cjeloživotnog obrazovanja stanovnika
PC8: Obrazovani i certificirani kadrovi u aktivnom i pustolovnom turizmu
OBŽ - PC4: Jačanje zajednice i civilnog društva u funkciji poticanja aktivnog i kvalitetnog života građana
PC10: Stvaranje inkluzivnog društva kroz osiguravanje dostupnosti zdravstvenih i ruralnih usluga ugroženim skupinama društva
PC11: Valorizacija javnih prostora u svrhu održavanja kulturnih i društvenih događanja
OBŽ - PC5: Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i održivog korištenja prirode te jačanje otpornosti i ublažavanje klimatskih promjena
PC20: Pобољшanje energetske učinkovitosti stambenih i gospodarskih zgrada u Općini
PC21: Uspostava pokretnog reciklažnog dvorišta
OBŽ - PC6: Razvoj lokalne i regionalne infrastrukture radi unaprjeđenja kvalitete života s ciljem ekološke i energetske tranzicije
PC19: Razvoj lokalne proizvodnje energije
PC15: Razvoj „pametne lokalne mobilnosti“
OBŽ - PC7: Razvoj i unaprjeđenje održive mobilnosti
PC18: Uspostava „zelene“ lokalne mobilnosti
OBŽ - PC8: Jačanje kapaciteta, spremnosti i otpornosti zajednice na rizike
PC17: Osiguravanje održivog i ubrzanog razvoja gospodarstva i turizma kroz aktivnosti prostornog planiranja
PC22: Detaljno urbanističko – arhitektonsko planiranje razvoja Općine
OBŽ - PC9: Razvoj i unaprjeđenje poslovnog okruženja te konkurentnosti i inovativnosti gospodarstva
PC1: Unaprjeđenje gospodarske infrastrukture
PC3: Stvaranje prostornih i infrastrukturnih pretpostavki za razvoj turizma
PC4: Razvoj aktivnih i pustolovnih oblika turizma
PC17: Osiguravanje održivog i ubrzanog razvoja gospodarstva i turizma kroz aktivnosti prostornog planiranja
PC16: Razvoj prekogranične suradnje s JLS i drugim subjektima u Mađarskoj
OBŽ - PC10: Podrška proizvodnji i preradi hrane u funkciji održivog regionalnog razvoja
PC2: Unaprjeđenje konkurentnosti poljoprivrednika kroz razvoj „pametne poljoprivrede“
OBŽ - PC11: Jačanje regionalne prepoznatljivosti pomoću brendiranja i promidžbe
PC5: Unaprjeđenje upravljanja razvojem turizma obuhvaća pokretanje marketinškog procesa pri razvoju destinacije i turističkih proizvoda.
OBŽ - PC12: Podrška digitalnoj tranziciji društva i gospodarstva
PC1: Unaprjeđenje gospodarske infrastrukture
OBŽ - PC13: Unaprjeđenje učinkovitosti i djelotvornosti javnog sektora i upravljanja javnom imovinom
PC13: Pобољшanje korisničkog iskustva vezanog uz ruralne usluge
OBŽ - PC14: Podrška razvoju slabije razvijenih i potpomognutih područja Županije
PC14: Širenje dostupnih ruralnih usluga u suradnji s JLS u mini – regiji Donji Miholjac

Posebni ciljevi Općine disperzirani su unutar tablice prema posebnim ciljevima definiranim na razini Osječko – baranjske županije. Pojedini posebni ciljevi Općine mogu se razvrstati unutar jednog ili više posebnih ciljeva Županije.

4.2 Pokazatelji učinka posebnih ciljeva razvoja Općine u razdoblju do 2027. godine

Na sljedećim stranicama prikazani su očekivani ishodi za svaki od prethodno navedenih i elaboriranih posebnih ciljeva razvoja Općine do 2027. godine. Uspješnost ispunjenja očekivanih ishoda bit će mjerljiva određenim pokazateljima koji su navedeni u tablici².

Tablica 27: Očekivani ishodi i pokazatelji uspjeha prema posebnim ciljevima

Očekivani Ishodi	Pokazatelji	Vrijednost pokazatelja
PC1: Unapređenje gospodarske infrastrukture		
Ol: Ispunjavanje imovinsko – pravnih uvjeta vezanih uz izgradnju gospodarske zone	Sklopljen Ugovor o kupoprodaji zemljišta i građevina (za k.č. 539 i k.č. 540)	n/a
Ol: Zadovoljavanje uvjeta za realizaciju projekta gospodarske zone	Stjecanje lokacijske i građevinske dozvole	n/a
Ol: Razvoj adekvatne infrastrukture za sadašnji i budući razvoj gospodarstva u Općini	Iskorištenost priključaka	80%
Ol: Unapređenje poduzetničke infrastrukture	Broj novih poduzetnika u gospodarskoj zoni	5
Ol: Povećanje broja radnih mjesta u Općini	Broj novih radnih mjesta	50
Ol: Javno dostupan prostor za skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda	Broj korisnika prostora za skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda	100
PC2: Unapređenje konkurentnosti poljoprivrednika kroz razvoj „pametne poljoprivrede“		
Ol: Stvaranje uvjeta za inkubaciju novih MSP u poljoprivredi i poljoprivrednih gospodarstava	Broj novih poduzetnika u poljoprivredi / poljoprivrednih gospodarstvenika u Općini koji primjenjuju elemente „pametne poljoprivrede“ pri poslovanju	10
Ol: Razvoj suvremene, inovativne i učinkovite poljoprivredne proizvodnje i prerade	Broj poduzetnika / poljoprivrednika koji provode aktivnosti programa preorijentacije prema „pametnoj poljoprivredi“	50
PC3: Stvaranje prostornih i infrastrukturnih pretpostavki za razvoj turizma		
Ol: Ispunjavanje imovinsko – pravnih uvjeta vezanih uz uređenje turističkih zona	Sklopljeni Ugovori o kupoprodaji zemljišta / Odluka o darovanju (za k. č. 25 i k. č. 484; k. č. 522)	n/a

² Za pojedine pokazatelje nije bilo moguće unaprijed definirati očekivanu numeričku vrijednost.

Ol: Zadovoljavanje uvjeta za realizaciju projekta turističke zone	Stjecanje lokacijske i građevinske dozvole	n/a
Ol: Razvoj adekvatne infrastrukture za sadašnji i budući razvoj turizma u Općini	Iskorištenost priključaka	80%
Ol: Izgrađena turistička infrastruktura i <i>suprastruktura</i>	Broj turističkih ležajeva (zajedno s kamp mjestima) / kapacitet ugostiteljskih objekata	80 / 150
Ol: Generiranje zadovoljavajuće razine realizirane turističke potražnje	Realizirana turistička potražnja – broj ostvarenih noćenja / broj ostvarenih dolazaka / stopa popunjenosti kapaciteta	16.425 / 3.285 / 56,25%
PC4: Razvoj aktivnih i pustolovnih oblika turizma		
Ol: Izgrađene i uređenje biciklističke staze / biciklistički putevi s pripadajućom (EuroVelo) signalizacijom	Broj kilometara izgrađenih i uređenih biciklističkih staza / puteva s EuroVelo signalizacijom	10 km
Ol: Povećanje broja turista / posjetitelja u biciklističkom turizmu	Broj turista / posjetitelja u biciklističkom turizmu	5.000
Ol: Stvaranje atraktivne i prepoznatljive turističke ponude Općine temeljene na specifičnim oblicima turizma – aktivnom turizmu	Izgrađeni objekti za provođenje aktivnosti u aktivnom i pustolovnom turizmu	3
	Broj održanih turističkih aktivnosti (turističkih vođenja) u aktivnom i pustolovnom turizmu	300
PC5: Unapređenje upravljanja razvojem turizma – pokretanje marketinškog procesa pri razvoju destinacije i turističkih proizvoda		
Ol: Kreiranje prepoznatljivog destinacijskog imidža koji će generirati visoku razinu turističke potražnje za turističkim proizvodima Općine	Realizirana turistička potražnja – broj ostvarenih noćenja / broj ostvarenih dolazaka / stopa popunjenosti kapaciteta	16.425 / 3.285 / 56,25%
Ol: Povećanje znanja i primjene „pametnih“ rješenja i tehnologija u poljoprivrednoj proizvodnji i preradi u Općini	Broj pokrenutih edukativnih programa / upisne kvote za edukativne programe, predavanja i radionice iz područja „pametne poljoprivrede“	50 (godišnje) / 1.000 (godišnje)
PC6: Razvoj znanja stanovnika o mogućnostima „pametne poljoprivrede“		
Ol: Povećanje znanja i primjene „pametnih“ rješenja i tehnologija u poljoprivrednoj proizvodnji i preradi u Općini	Broj pokrenutih edukativnih programa / upisne kvote za edukativne programe, predavanja i radionice iz područja „pametne poljoprivrede“	50 (godišnje) / 1.000 (godišnje)
Ol: Razvoj suradnje pri istraživanju, organizaciji i izvođenju edukativne programa, predavanja i radionica iz područja „pametne poljoprivrede“	Broj polaznika na edukativnim programima, predavanjima i radionicama iz „pametne poljoprivrede“	800 (godišnje)

PC7: Provođenje cjeloživotnog obrazovanja stanovnika		
Ol: Povećanje konkurentnosti stanovnika Općine na tržištu rada	Broj pokrenutih edukativnih programa / upisne kvote – dostupna mjesta za sve edukativne programe, predavanja i radionice	30 (godišnje) / 1.000 (godišnje)
Ol: Stvaranje potrebne radne snage za jednostavna radna mjesta u turizmu, ugostiteljstvu, „pametnoj poljoprivredi“	Broj polaznika koji su stekli certifikate po završetku programa cjeloživotnog obrazovanja za rad u turizmu, ugostiteljstvu, „pametnoj poljoprivredi“	500 (godišnje)
PC8: Obrazovani i certificirani kadrovi u aktivnom i pustolovnom turizmu		
Ol: Stvaranje kvalificirane radne snage s potrebnim certifikatima za izvođenje turističkih aktivnosti, odnosno pružanje usluga u aktivnom i pustolovnom turizmu	Broj pokrenutih programa osposobljavanja i certificiranja u aktivnom i pustolovnom turizmu	20 (godišnje)
Ol: Stvaranje prepoznatljivog imidža destinacije aktivnog i pustolovnog turizma	Broj polaznika (stanovnika i vanjskih polaznika) koji su stekli certifikate po završetku programa osposobljavanja	600 (godišnje)
PC9: Facilitiranje rješavanja stambenog pitanja za stanovnike Općine		
Ol: Poboljšanje demografskih kretanja u Općini	Broj dostupnih stambenih objekata vlasništvu Općine	10
Ol: Privlačenje radne snage za rad na kvalitetnim radnim mjestima u „pametnoj poljoprivredi“ i turizmu	Popunjenost općinskih stanova	80%
PC10: Stvaranje inkluzivnog društva kroz osiguravanje dostupnosti zdravstvenih i ruralnih usluga ugroženim skupinama društva		
Ol: Mobilnost ugroženih skupina društva, posebice starijih osoba	Broj korisnika unutar projekta „Zajedno za starije osobe Podravske Moslavine“	200
PC11: Valorizacija javnih prostora u svrhu održavanja kulturnih i društvenih događanja		
Ol: Održavanje kulturnih, društvenih i sportskih događanja	Broj kulturnih, društvenih i sportskih događanja	100 (godišnje)
Ol: Privlačenje velikog broja posjetitelja kulturnih i zabavnih manifestacija	Broj posjetitelja kulturnih, društvenih i sportskih događanja	10.000 (godišnje)
PC12: Razvoj lokalne zdravstvene zaštite		
Ol: Razvijena zdravstvena zaštita i dostupnost većeg broja zdravstvenih usluga za sve skupine stanovnika Općine	Iznos subvencija za pružanje zdravstvene zaštite u Općini	n/a
	Broj osiguranika po pružatelju zdravstvene zaštite	n/a
PC13: Poboljšanje korisničkog iskustva vezanog uz ruralne usluge		
Ol: Povećanje kvalitete usluga Općine ostalih javnih tijela za stanovnike i gospodarstvo	Broj licenci za software rješenja	n/a
Ol: Osiguranje infrastrukture za razvoj „pametne Općine“	Udio stanovnika koji koriste uslugu	50%
	Broj korisnika mreže i naknada za korištenje mreže	n/a

PC14: Širenje dostupnih ruralnih usluga u suradnji s JLS u mini – regiji Donji Miholjac		
Ol: Dostupnost svih ruralnih usluga mini – regije Donji Miholjac svim stanovnicima Općine	Udio stanovnika Općine koji koriste digitalnu platformu	50%
Ol: Širenje opsega dostupnih ruralnih usluga i proizvoda koje stanovnici Općine mogu koristiti u mini – regiji Donji Miholjac	Količina izvršenih novčanih transakcija vezanih uz robe i usluge ponuđene na digitalnoj platformi za lokalnu mobilnost, ruralne usluge, dijeljenje resursa i prodaju proizvoda u mini –	n/a
Ol: Jednostavna i trenutna razmjena informacija bitnih stanovnicima mini – regije Donji Miholjac	Broj registriranih proizvoda i usluga / ponuditelja na digitalnoj platformi za lokalnu mobilnost, ruralne usluge, dijeljenje resursa i prodaju proizvoda u mini –	n/a
PC15: Razvoj pametne lokalne mobilnosti		
PC16: Razvoj prekogranične suradnje s JLS i drugim subjektima u Mađarskoj		
Ol: Razvoj zajedničke prepoznatljive šire turističke destinacije – generiranje turističke potražnje	Stopa rasta broja ostvarenih noćenja i dolazaka u mini – regiji Donji Miholjac i prekogranične regije u Mađarskoj	15%
Ol: Dijeljenje znanja i resursa u poljoprivredi i gospodarstvu	Broj novih radnih mjesta u Općini generiranih u projektima koji su rezultat suradnje prekograničnih regija na području Drave (mini – regija Donji Miholjac i Vajszló)	50
PC17: Osiguravanje razvoja gospodarstva, turizma i proizvodnje energije iz obnovljivih izvora energije (OIE) kroz aktivnosti prostornog planiranja		
Ol: Osiguravanje adekvatne površine gospodarske namjene – proizvodna, za proizvodnju električne energije iz obnovljivih ili ekološki prihvatljivih izvora i razvoj gospodarskih aktivnosti	Izmijenjen i dopunjen PPUO Podravska Moslavina	n/a
Ol: Osiguravanje adekvatne površine turističko – ugostiteljske namjene za razvoj turističke zone	Detaljni plan uređenja gospodarske zone	n/a
PC18: Uspostava „zelene” lokalne mobilnosti		
Ol: Unapređenje razine održivog gospodarenja okolišem	Broj javnih e-bicikla	6 jedinica
Ol: Pružanje odgovora na trend porasta „zelene” mobilnosti (kako u domicilu, tako i na potencijalnim emitivnim tržištima)	Broj ostvarenih vožnji (stanovnici Općine / nerezidenti)	115.000 / 10.000
Ol: Razvoj imidža „zelene” destinacije	Stopa iskorištenosti e-bicikla	60% (godišnja, prema danima)
PC19: Razvoj lokalne proizvodnje energije		
Ol: Pripremljena razvojna dokumentacija za SE	Elaborat zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi	kreiran 1 elaborat
	procjene utjecaja zahvata na okoliš izgradnje SE	donesena jedna PUO
Ol: Očuvanje okoliša i povećanje udjela obnovljivih izvora energije	Elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja na elektroenergetsku mrežu; dozvole i rješenja	n/a
	Proizvedena količina električne i toplinske energije	n/a
PC20: Poboljšanje energetske učinkovitosti stambenih i gospodarskih zgrada u Općini		

Ol: Osiguravanje ograničavanja rasipanja energije	Udio stambenih objekata energetskega certifikata C i više u ukupnom fondu objekata u Općini	60%
PC21: Uspostava reciklažnog dvorišta - Unapređenje mogućnosti odvojenog odlaganja posebnih vrsta otpada		
Ol: Smanjenje udjela miješanog komunalnog otpada u ukupnom komunalnom otpadu	Udio miješanog komunalnog otpada u ukupnom komunalnom otpadu	40%
Ol: Velike stope rasta udjela odvojenog prikupljanja posebnih kategorija komunalnog otpada koji mogu biti uporabljeni	Udio odvojeno prikupljenih posebnih kategorija komunalnog otpada u ukupnom otpadu	60%
PC22: Detaljno urbanističko – arhitektonsko planiranje razvoja Općine		
Ol: Detaljno isplaniran prostor Općine s adekvatnim sadržajima i izgledom	n/a	n/a

4.3 Implementacija, financiranje i monitoring

4.2.1 Organizacijski okvir i odgovornosti za provođenje

Provođenje definiranog Plana razvoja Općine do 2027. godine i ostvarivanje postavljenih strateških ciljeva odvijat će se kroz implementaciju glavnih razvojnih projekata prema Katalogu razvojnih projekata, kao sastavnog dijela koncepta razvoja Općine do 2027. godine.

Iskustvo provedbe strateških projekata koji se temelje na konceptu „Pametna grad“ (istraživački projekt ASCIMER je prikupio relevantne empirijske informacije) koji je također primjenjiv i na Općinu, ukazuje na sljedeće *glavne činitelje uspješnosti*:

1. Uključenost interesnih dionika i definiranje zadataka:

- odgovornost i definiranje zadataka (dodjela zadataka svakom interesnom dioniku koji sudjeluje u implementaciji te dodjela odgovornosti za različite aktivnosti – i moguće neuspjehe – moraju unaprijed biti definirani kako bi se osigurala uspješna implementacija);
- vodstvo i koordinacija (između interesnih dionika mora postojati koordinacija i jasno definirano vodstvo kako bi se olakšao proces implementacije projekata);

2. Uključenost stanovnika:

- kontinuiranost procesa (stanovnici moraju kontinuirano sudjelovati za vrijeme razvoja i trajanja projekata);

3. Višerazinsko upravljanje i pravni okvir:

- stvaranje *ad hoc* poduzeća ili lokalnih razvojnih agencija za veće projekte (osnivanje poduzeća za upravljanje projektom može značajno pomoći u implementaciji, moguće je osnivanje i lokalnih razvojnih agencija koje će surađivati s interesnim dionicima u određenim projektima);

- pravni okvir (ključan problem za nabavu u procesu implementacije koji mora biti uzet u obzir);
- 4. *Održivost i učinkovitost:*
 - tržišno natjecanje i poticanje lokalnog razvoja (fokus na održivosti je ključna te je bitno omogućiti lokalnim poduzećima natjecanje u nabavi te promoviranje njihovog sudjelovanja u projektima);
- 5. *Eksternalije:*
 - upravljanje eksternalijama (potrebno je uzeti u obzir moguće pozitivne i negativne učinke te izraditi financijski plan kako bi se eksternalije uravnotežile;
- 6. *Nadzor i prilagodljivo upravljanje:*
 - nadzor nad implementacijom (nadziranje ove faze ključno je zbog više efikasnosti i prilagodbe procesa promjenama u razvoju te mogućnosti prenosivosti);
 - upravljanje rizicima (potrebno je upravljati rizicima s obzirom na moguće probleme za vrijeme implementacije);
- 7. *Inovacije i tehnologije:*
 - inovacije u implementaciji (novi pristupi zahtijevaju inovativnu implementaciju kako bi se osigurala uspješnost);
 - IT alati za transparentnost i uključenost stanovnika (IT alati predstavljaju glavnu ulogu u uključenosti i sudjelovanju stanovnika);
- 8. *Prijenos znanja:*
 - prijenos znanja u implementaciji (u ovoj fazi ključno je promatrati i druga iskustva u području, potrebno je kontaktirati stručnjake i interesne dionike s iskustvom u implementaciji sličnih projekata kako bi se osigurao uspjeh); i,
- 9. *Vidljivost projekata.*

Svaki implementacijski projekt ili skupina projekata mora imati svog voditelja i projektni tim. *Odgovornosti voditelja projekta* i njegovog *projektnog tima* su sljedeće:

- Izrada projektnog plana;
- Priprema projektne i studijske dokumentacije;
- Izbor optimalnog modela financiranja;
- Izrada prijave za korištenje EU fondova;

- U suradnji sa ostalim nadležnim službama u Općini osiguranje bankarskog međufinanciranja (HBOR, komercijalne banke);
- Organiziranje javne nabave te ugovaranje radova na projektu;
- Upravljanje projektom i uspostavljanje sustava kontrolinga; i
- Osiguranje informiranja i vidljivosti projekta.

4.2.2 Financiranje razvojnih projekata, praćenje i izvještavanje provedbe Plana razvoja Općine

Za financiranje razvojnih projekata Općini su na raspolaganju sljedeći izvori:

1. Potpore iz strukturnih i kohezijskih fondova EU kroz operativne programe i natječaje koje raspisuju provedbena tijela u Republici Hrvatskoj;
2. Potpore iz makro-regionalnih politika EU; i,
3. Potpore iz nacionalnih izvora – državnog proračuna Republike Hrvatske.

Osim potpora (bespovratnih sredstava) Općina može koristiti i kreditno financiranje projekata iz programa financiranja razvojnih projekata Hrvatske banke za obnovu i razvitak koja kreditira razvojnih projekata jedinica lokalne samouprave direktno i u suradnji s komercijalnim bankama.

Od ostalih načina financiranja, dostupan je i model javno-privatno partnerstvo (JPP) koji se odnosi na kooperativno djelovanje javnog sektora s privatnim sektorom u proizvodnji javnih proizvoda ili pružanju javnih usluga.

U Bledskoj deklaraciji za pametniju budućnost ruralnih područja u EU, iz 2018. g., ističe se potreba da se na razini EU u financijskoj perspektivi 2021. – 2027. i dalje radi na instrumentima ulaganja u razvoj „pametnih sela“. Pored ENRD – ove tematske skupine, odnosno EU akcije za pametna sela, tematikom „pametnog sela“ bavi se i u 2019. g. formirana među-skupina Europskog parlamenta, „Pametna sela za ruralne zajednice“, koja potiče stvaranje holističkog okvira politika EU – a kroz buduću Europsku ruralnu agendu, a s ciljem daljnjeg razvoja pametnih, održivih ruralnih društava. Navedeno ukazuje na snažnu usmjerenost EU – a razvoju „pametnih sela“, kao i na potencijalni rast dostupnih sredstava u financijskoj perspektivi 2021 – 2027. kroz EFSI, ESIF i druge investicijske instrumente, za projekte koji će pridonositi stvaranju „pametnih“ ruralnih zajednica. Slijedom toga, Općina će pripremati odgovarajuće implementacijske projekte koji će biti predloženi za sufinanciranje iz nacionalnih izvora razvojnih potpora i pomoću financijskih instrumenata ESIF – a.

Monitoring, odnosno praćenje je proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se prati uspješnost provedbe ciljeva i mjera sadržanih u Planu razvoja Općine. Pored praćenja, bitan element je i izvještavanje o provedbi plana razvoja kroz pružanje relevantnih i pravovremenih informacija o statusu provedbe Plana razvoja ključnim nositeljima strateškog planiranja na nacionalnoj razini i razini Općine i OBŽ te stanovnicima Općine.

Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi Plana razvoja Općine Podravska Moslavina do 2027. godine propisani su Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

LITERATURA I IZVORI

Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – *AGRONET online baza podataka*

Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – *ARKOD online baza podataka*

Akcijski plan za provedbu Strategije pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2020. godine

ASCIMER – Governance and implementation of Smart City projects in the mediterranean region, *Project Package 1*, (Dostupno putem: <http://www.eiburs-ascimer.transytpjects.com>)

Bacco, M. et al. (2019.) „The Digitisation of Agriculture: a Survey od Research Activities on Smart Farming“. *Array*, 3 (4), str. 1 – 11.

Dječji vrtić „Pinokio“ – *službene internetske stranice*

Državni zavod za statistiku – *Popis stanovništva Republike Hrvatske 2011. godine*

Državni zavod za statistiku – *Publikacije i statistike*

Eko – Flor plus d.o.o. – *službene internetske stranice*

Europska komisija (2016.) – *Flash Eurobarometer 432 - Preferences of Europeans towards Tourism* (Dostupno putem: <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/FLASH/surveyKy/2065>)

European Network for Rural Development i The European Agricultural Fund for Rural Development (2018.) „Projects Brochure – Digital and Social Innovation in Rural Services“ (Dostupno putem: https://enrd.ec.europa.eu/sites/enrd/files/enrd_publications/publi-eafnd-brochure-07-en_2018-0.pdf)

Europska strategija za Jadransku i Jonsku regiju - *portal* (Dostupno putem: <https://www.adriatic-ionic.eu/>)

Europska strategija za Podunavsku makro – regiju - *portal* (Dostupno putem: <https://danube-region.eu/>)

EuroVelo – *službene internetske stranice*

Eurostat – *Statistički izvještaji*

Godišnji plan i program rada Osnovne škole Ante Starčevića Viljevo za školsku godinu 2020. / 2021

Gretzel et al. (2015.) „Smart tourism: foundations and developments“, *Electron Markets*, 25, str. 179 – 188.

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu – *Bioportal.hr*

Hrvatska agencija za okoliš i prirodu – *službene internetske stranice*

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu – *službene internetske stranice*

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (HAKOM) – *službene internetske stranice*

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO)

Hrvatski zavod za zapošljavanje – *službene internetske stranice i baze podataka*

Institut za turizam – *Stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj u 2017. godini* (Dostupno putem: http://www.iztg.hr/UserFiles/file/novosti/2018/TOMAS-Ljeto-prezentacija-2017-06_02_2018-FIN.pdf)

Komrad d.o.o. Slatina – *službene internetske stranice*

McKinsey Global Institute – *Smart cities: Digital solutions for a more livable future* (Dostupno putem <https://www.mckinsey.com/industries/capital-projects-and-infrastructure/our-insights/smart-cities-digital-solutions-for-a-more-livable-future>)

Ministarstvo gospodarstva – *Obrtni registar (baza podataka)*

Ministarstvo kulture – *Registar kulturnih dobara*

Ministarstvo poljoprivrede – *Jedinstveni registar domaćih životinja (JRDŽ);*

Ministarstvo uprave – *Registar udruga Republike Hrvatske*

- Nacrt prijedloga Nacionalne razvojne strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
- Općina Podravska Moslavina – *Godišnji obračun proračuna za 2018. godinu*
- Općina Podravska Moslavina – *Godišnji obračun proračuna za 2019. godinu*
- Općina Podravska Moslavina – *Izmjene i dopune Proračuna za 2020. godinu*
- Općina Podravska Moslavina – *Izveštaji proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika za razdoblje: 1. siječanj 2019. – 31. prosinac 2019*
- Općina Podravska Moslavina – *Lokalna razvojna strategija Općine Podravska Moslavina 2015. – 2020.*
- Općina Podravska Moslavina – *Plan gospodarenja otpadom za razdoblje od 2017. do 2022. godine*
- Općina Podravska Moslavina – *Plan prostornog uređenja Općine Podravska Moslavina*
- Općina Podravska Moslavina – *Plan razvojnih programa Općine Podravska Moslavina za razdoblje 2020. – 2022. godine*
- Općina Podravska Moslavina – *Proračun za 2020. s projekcijama za 2021. i 2022. godinu*
- Općina Podravska Moslavina – *službene internetske stranice*
- Općina Podravska Moslavina – *Strateški razvojni plan turizma Općine Podravska Moslavina za razdoblje od 2018. do 2022.*
- Osnovna škola Ante Starčevića Viljevo – *službene internetske stranice*
- Osječko – baranjska županija – *Master plan turizma Osječko-baranjske županije*
- Osječko – baranjska županija – *Operativni plan razvoja cikloturizma (2018.)*
- Osječko – baranjska županija – *Program zaštite okoliša za područje Osječko – baranjske županije*
- Osječko – baranjska županija – *službene internetske stranice*
- Osječko – baranjska županija – *Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije do 2020. godine*
- Smart Rural 21 projekt – *službene internetske stranice*
- Smart Village Network – *službene internetske stranice*
- Strategija pametne specijalizacije Republike Hrvatske za razdoblje od 2016. do 2020. godine
- Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine
- Strategija regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. – lipanj 2017.
- Strukturni fondovi – *službene internetske stranice*
- The World Travel & Tourism Council – WTTC (2020) – *Travel & Tourism Global Economic Impact & Issues 2019*
- The World Travel & Tourism Council – WTTC (2019) – *Croatia – 2019 Annual Research: Key Highlights*
- The World Travel & Tourism Council – WTTC (2019) – *Benchmark Report 2019 EU*
- Turistička zajednica Osječko – baranjske županije – *službene internetske stranice*
- UNWTO i Basque Culinary Center (2019) „Guidelines for the Development of Gastronomy Tourism“, UNWTO, Madrid, DOI: <https://doi.org/10.18111/9789284420957>.
- UNWTO (2019) – *International Tourism Highlights 2019* (Dostupno putem: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284421152>)
- UNWTO (2018) – *European Union Tourism Trends* (Dostupno putem: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284419470>)
- UNWTO (2018) – *Tourism and Culture Synergies*
- Wageningen University and Research (WUR) et al. (2016.) „Internet of food and Farm 2020“ (Dostupno putem: <https://www.iof2020.eu/communication-materials/iof2020-booklet.pdf>)

POPIS SLIKA

Slika 1: Metodologija strateškog planiranja jedinica lokalne samouprave	3
Slika 2: Integrirani pristup implementaciji	4
Slika 3: Proces pripreme i realizacije implementacijskih projekata	5
Slika 4: Područja u koje će EU usmjeravati ulaganja iz ESI fondova	6
Slika 5: Smještaj Općine u OBŽ	12
Slika 6: Krajobraz toka rijeke Drave	14
Slika 7: Šumske površine na području Općine	15
Slika 8: Nacionalna kategorija zaštite prirode u Općini: Regionalni park Mura - Drava	16
Slika 9: Natura 2000 u Općini: Područja prema Direktivi o pticama i Područja prema Direktivni o staništima	17
Slika 10: Kasnobarokna crkva Rođenja Blažene Djevice Marije u naselju Podravska Moslavina	18
Slika 11: Klasifikacija plovnih puteva na području kontinentalne Hrvatske	25
Slika 12: Brzine pristupa nepokretnim i pokretnim internetskim mrežama u Općini	26
Slika 13: Prirodna atrakcijska osnova Općine	32
Slika 14: Mogući smještaj Gospodarske zone Općine	34
Slika 15: Stara školska zgrada u naselju Podravska Moslavina	35
Slika 16: Dječji vrtić u naselju Podravska Moslavina	35
Slika 17: Područna škola Podravska Moslavina	36
Slika 18: Područna škola Podravska Moslavina	36
Slika 19: Područna škola Krčenik	37
Slika 20: SWOT analiza Općine	42
Slika 21: Razvojne potrebe Općine u razdoblju 2021. - 2027. g.	43
Slika 22: Ulaganja jedinica lokalne samouprave – prioriteti alokacije vlastitih prihoda i ESI fondova	45
Slika 23: Pokazatelji učinaka ostvarivanja strateških ciljeva Općine u razdoblju do 2027. godine	47
Slika 24: Elementi koncepta „Pametna i kompetitivna ruralna područja“	49
Slika 25: Suradnja dionika Općine unutar koncepta „pametna grad / pametna općina / pametno selo“	50
Slika 26: Digitalni eko - sustav unutar koncepta „pametno selo - pametna općina“	51
Slika 27: Organizacija eko – sustava „pametne poljoprivrede“ u Općini	52
Slika 28: „Pametne“ farme – bitne sastavnice za razvoj „pametne poljoprivrede“	53
Slika 29: Područja djelovanja za ostvarivanja operativnih ciljeva Općine u razdoblju do 2027. godine	57

POPIS TABLICA

Tablica 1: Kretanje broja stanovnika u naseljima Općine u vremenu 1981. - 2011. godina	19
Tablica 2: Broj kućanstava u Općini prema broju članova kućanstva, Popis 2011.	19
Tablica 3: Procjena ukupnog broja stanovnika u Općini od strane DZS – a za vrijeme od 2012. – 2019. g.	19
Tablica 4: Indeks starenja prema naseljima u Općini (stanovništvo prema Popisu 2011.)	20
Tablica 5: Kretanje vrijednosti vitalnog indeksa u Općini u razdoblju 2011. - 2019. g.	20
Tablica 6: Migracijski saldo Općine u razdoblju 2011. - 2019. g.	21
Tablica 7: Udio radno aktivnog stanovništva u naseljima Općine prema Popisu 2011.	21
Tablica 8: Razina obrazovanja stanovništva Općine prema Popisu 2011	22
Tablica 9: Kretanje broja zaposlenih kod pravnih osoba u Općini u razdoblju 2011. - 2019.	23
Tablica 10: Nezaposlenost u Općini s obzirom na razinu obrazovanja, 2019. g.	24
Tablica 11: Kretanje prosječnog godišnjeg broja nezaposlenih u Općini za razdoblje 2009. - 2019. g.	24
Tablica 12: Popis cestovnih prometnica na području Općine	25
Tablica 13: Priključenost kućanstava i stanovnika Općine na vodoopskrbnu mrežu	27
Tablica 14: Pregled broja poljoprivrednih gospodarstava i broja i površine poljoprivrednih parcela u naseljima Općine u 2019.. g.	29
Tablica 15: Pregled kategorija veličine poljoprivrednih parcela u Općini u 2019. g.	29
Tablica 16: Pregled broja domaćih životinja u Općini u 2019. g.	30
Tablica 17: Količina isporučenog kravljeg mlijeka i ukupan broj isporučitelja mlijeka tijekom 2019. godine u Općini	30
Tablica 18: Pregled ekološke proizvodnje prema kulturi i naseljima Općine u 2019. g	30
Tablica 19: Pregled aktivnih obrta na području Općine u studenome 2020. g.	33
Tablica 20: Trgovačka društva i obrti u Općini s najvišim ostvarenim prihodima poslovanja u 2019. g.	33
Tablica 21: Promjena broja učenika razredne nastave u Općini u vremenu od početka šk. god. 2011./2012 do 2020./2021.	36
Tablica 22: Udruge na području Općine u 2020. g.	38
Tablica 23: Pregled izvršenja proračuna za 2018. i 2019. g., novog plana proračuna za 2020. g. i projekcije za 2021. g. Općine Podravska Moslavina	39
Tablica 24: Bilanca stanja Općine Podravska Moslavina	40
Tablica 25: Usporedni prikaz pokazatelja razine socio - ekonomskog razvoja: Općina i usporedive JLS	41

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Broj osiguranika HZMO - a u Općini, prosinac 2019. g.	22
Grafikon 2: Anketna zaposlenost u Općini prema područjima djelatnosti, Popis 2011.	23
Grafikon 3: Kretanje godišnje količine prikupljenog komunalnog otpada u Općini u razdoblju 2011. – 2015. g.	28

ANEKS I.

TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA

TERMINSKI PLAN PROVEDBE PROJEKATA ZNAČAJNIH ZA RAZVOJ OPĆINE DO 2027. S INDIKATIVNIM FINANCIJSKIM PLANOM

PC 1: Unaprjeđenje gospodarske infrastrukture	
Projekt od strateškog značaja: Kupnja zemljišta i objekata za buduću gospodarsku zonu	
Kako bi se u funkciju stavilo 1,89 ha površine koja će izmjenama i dopunama PPUO Podravska Moslavina biti namijenjena gospodarskim djelatnostima, Općina treba steći vlasničko pravo nad spomenutom površinom, odnosno otkupiti zemljište i nekretnine koje se nalaze na k. č. 539 i 540.	
▪ Na l. č. 540 je prema Posjedovnom listu upisana privatna osoba, no postoji teret od strane HBOR – a. Način uporabe k. č.: izgrađeno zemljište, gospodarska zgrada i ekonomsko dvorište. ▪ N Na k. č. 540 je prema Posjedovnom listu upisana privatna osoba. Ne postoje dodatni tereti. Način uporabe k. č.: silos, pomoćna zgrada, gospodarska zgrada, gospodarsko dvorište, oranica.	
Ključna točka ostvarenja: Izvršena kupnja	
Nositelj: Općina	Lokacija: k.č. 539 i 540, Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q4 2022.	Završetak provedbe: Q4 2022.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 150.000,00	
Planirani izvori financiranja: Iz proračuna Općine	
Projekt od strateškog značaja: Izrada projektne dokumentacije za uređenje gospodarske zone	
Pristupiti će se izradi projektne dokumentacije, odnosno izradi idejnog projekta (kao preduvjeta za lokacijsku dozvolu) i glavnog projekta koji će uključivati arhitektonski projekt, projekt konstrukcije, projekt instalacija – električnih, strojarskih, vodovoda i kanalizacije itd. Pri tome će se izraditi i dokumentacija koja se odnosi na zahtjeve vezane uz unaprjeđenje komunalne infrastrukture te troškovnik projektiranih radova.	
▪ Pri izradi projekte dokumentacije uvažiti će se načelo faznosti s obzirom na obuhvat projekta. ▪ Potrebno je unaprijediti sustav odvodnje otpadnih voda u području gospodarske zone uz mogućnost postavljanja UPOV – a. Nadalje, potrebno je unaprijediti telekomunikacijsku infrastrukturu kako bi se unaprijedila mogućnost pružanja širokopojasnog pristupa po većim pristupnim brzinama (nepokretnim) internetskim mrežama.	
Ključna točka ostvarenja 1: Izrađeno idejno rješenje	
Ključna točka ostvarenja 2: Izrađen glavni projekt i ostala popratna dokumentacija	
Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q4 2021.	Završetak provedbe: Q3 2022.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 150.000,00	
Planirani izvori financiranja: Općina 50%, EFRR 50%	
Projekt od strateškog značaja: Unaprjeđenje sustava odvodnje i izgradnja UPOV – a uz područje gospodarske zone te unaprjeđenje telekomunikacijske infrastrukture	
Položaj pretpostavljene gospodarske zone povoljan je u odnosu na mogućnost spoja na sustav odvodnje otpadnih voda. Postoji i mogućnost izvođenja projekta UPOV – a, kojim bi se servisirale i potrebe gospodarske zone. Maksimalne pristupne brzine širokopojasnog pristupa internetu u Općini ne prelaze 100 MBit/s. Vlasnik telekomunikacijske infrastrukture je Hrvatski Telekom d.d.. Vidljiva je potreba unaprjeđenja mogućnosti i brzine pristupa u gospodarskoj zoni.	
Ključna točka ostvarenja 1: Pripremljena projektna dokumentacija za izgradnju sustava odvodnje i postavljanje mreže širokopojasnog interneta	
Ključna točka ostvarenja 2: Izgrađen sustav odvodnje i postavljena mreža širokopojasnog interneta	
Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q2 2022.	Završetak provedbe: Q4 2022.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): n/a	
Planirani izvori financiranja: EFRR 70%, OBŽ, Općina	

Projekt od strateškog značaja: Izgradnja, uređenje i opremanje gospodarskih sadržaja u gospodarskoj zoni	
Prema projektnoj dokumentaciji, pristupit će se izgradnji, uređenju i opremanju gospodarskih sadržaja u gospodarskoj zoni. Gospodarski sadržaji će biti vezani uz skladištenje, otkup, preradu i prodaju poljoprivrednih proizvoda (primarne proizvodnje i prerađenih) – s naglaskom na tradicionalne kulture, primjerice grah. Izgradnja javne infrastrukture za skladištenje, preradu i otkup voća i povrća bit će popraćena s usmjerenjem na korištenje „zelene energije“ pri izgradnji, uređenju i opremanju. Gospodarske zgrade će biti u opremljene te će kao takve biti raspoložive za zakup. Zakupnici će na raspolaganju imati svu nužnu opremu, potrebnu za što brže pokretanje poslovnog procesa. Ključna točka ostvarenja 1: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija Ključna točka ostvarenja 2: Izgrađena i opremljena infrastruktura	
Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q3 2022.	Završetak provedbe: Q4 2023.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 3.500.000,00	
Planirani izvori financiranja: EFRR 50%, OBŽ, Općina	

PC 2: Unaprjeđenje konkurentnosti poljoprivrednika kroz razvoj „pametne poljoprivrede“	
Projekt od strateškog značaja: Razvoj "inkubacijskog" programa - poljoprivrednog inkubatora	
Donošenje programskog dokumenta koji će biti usmjeren na: 1. definiranje resursa (opreme, ljudskih resursa, servisnih usluga) potrebnih za izvođenje inkubacijskih programa u poljoprivredi 2. definiranje kriterija za odabir korisnika inkubatora 3. razrada vrsta i načina pružanja usluga tijekom procesa inkubacije 4. načine praćenja napretka korisnika. ▪ Izgradnja, uređenje i opremanje poljoprivrednog inkubatora u sklopu gospodarske zone te uspostava centra servisnih usluga koji će biti na raspolaganju svim korisnicima centra – njihova uloga je savjetodavna, ali i u obliku subjekta za outsourcing specijaliziranih djelatnosti (primjerice računovodstvo). ▪ Uspostavu zajedničkih aktivnosti i radionica za korisnike inkubatora (kroz centar kompetencija) kako bi se facilitirala suradnja, razmjena znanja, vještina i ideja. Ključna točka ostvarenja 1: Izrada i donošenje programa Ključna točka ostvarenja 2: Opremanje inkubatora i početak provedbe aktivnosti	
Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q2 2021.	Završetak provedbe: Q1 2023.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 3.500.000,00	
Planirani izvori financiranja: EFRR 70%, OBŽ, Općina	
Projekt od strateškog značaja: Otvoreni poziv za subvencioniranje poljoprivrednika koji provode aktivnosti preorijentacije prema „pametnoj poljoprivredi“	
S obzirom na definirani „inkubacijski“ program, poljoprivrednici s područja Općine koji zadovoljavaju postavljene kriterije će se smatrati mogućim prijaviteljima za program subvencioniranja od strane Općine. Kriteriji za prijavu na Otvoreni poziv za subvencioniranje poljoprivrednika je jasno usmjerenje na primjenu načela „pametne poljoprivrede“ gdje se pored horizontalne teme upravljanja poljoprivrednom proizvodnjom kroz primjenu IT rješenja i povećanja prinosa kroz uvažavanje primjera dobre prakse „pametne poljoprivrede“, poljoprivrednici u prvom koraku odlučuju na kulture koje su dio tradicijske poljoprivredne proizvodnje u Općini. S obzirom na ostvareni rezultat prijavitelja, Općina će kroz sufinanciranje operativnih troškova poslovanja poljoprivrednika, troškova specijalizirane opreme, edukacija i ostalih poslovnih resursa pomagati daljnji razvoj „pametne poljoprivrede“. Ključna točka ostvarenja 1: Pripremljen otvoreni poziv Ključna točka ostvarenja 2: Poziv pušten u javnost	
Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q1 2022.	Završetak provedbe: Q4 2027.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 300.000,00	
Planirani izvori financiranja: Općina	

PC 3: Stvaranje prostornih i infrastrukturnih pretpostavki za razvoj turizma

Projekt od strateškog značaja: Unapređenje prometne infrastrukture, sustava vodoopskrbe i odvodnje, sustava opskrbe energijom i telekomunikacijske infrastrukture na području turističkih zona

Potrebno je osigurati postojanje adekvatne infrastrukture kako bi se stvorili uvjeti za razvoj turističke „suprastrukture“ – smještajnih kapaciteta i turističkih sadržaja za pružanje turističkih usluga u specifičnim oblicima turizma, odnosno održavanje turističkih aktivnosti u aktivnom i pustolovnom turizmu.

Potrebno je urediti pristupne ceste i unutarnje prometnice u turističkoj zoni, osigurati priključke na sustav vodoopskrbe, razviti unutarnje sustave vodoopskrbe i odvodnje, sustave opskrbe energijom (pri čemu biti moguća opskrba električnom i toplinskom energijom proizvedenom u kogeneracijskom postrojenju u gospodarskoj zoni; također, poticati će se energetska učinkovitost i oslanjanje na obnovljive izvore energije) i telekomunikacijske infrastrukture, odnosno unapređenje pristupne brzine širokopojasnog pristupa internetu na brzine iznad 100 MBit/s.

Ključna točka ostvarenja 1: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija

Ključna točka ostvarenja 2: Izrađena infrastruktura

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q1 2022.

Završetak provedbe: Q4 2027.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 300.000,00

Planirani izvori financiranja: EFRR 70%, OBŽ, Općina

PC 4: Stvaranje prostornih i infrastrukturnih pretpostavki za razvoj turizma

Projekt od strateškog značaja: Unapređenje biciklističke infrastrukture kroz razvoj staza i signalizacije

Kroz Općinu prolaze dvije biciklističke rute – Ruta Drava pripada EuroVelo ruti 13 (Iron Curtain Trail), a kroz Općinu ide putem DC 34, zatim nerazvrstanim cestama, lokalnim cestama i neutvrđenim cestama natrag do DC 34. Iako je dio EuroVelo rute, nije označena EuroVelo signalizacijom (kao što je ruta koja se nalazi preko rijeke Drave, na teritoriju Mađarske), a time nije ni označena kao certificirana EuroVelo ruta. Ruta Dunav spoj je EuroVelo rute 6 (Atlantic – Black sea) koja u Hrvatskoj prolazi Osječko – baranjskoj i Vukovarsko – srijemskoj županiji.

Potrebno je na prostoru mini – regije Donji Miholjac surađivati s ostalim JLS na procesu unapređenja biciklističke infrastrukture, pri čemu će se naglasiti potreba stvaranja certificirane EuroVelo rute.

Pored mogućnosti biciklističkog odmorišta i turističkog info - centra u turističkoj zoni Karaula, postaviti će se digitalni info – centar u središtu naselja Podravska Moslavina, sa „zelenim“ biciklističkim terminalom.

Ključna točka ostvarenja 1: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija

Ključna točka ostvarenja 2: Izgrađena i obnovljena infrastruktura

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q4 2021.

Završetak provedbe: Q2 2023.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 340.000,00

Planirani izvori financiranja: EFRR 50%, OBŽ, Općina

Projekt od strateškog značaja: Izgradnja, uređenje i opremanje turističke zone vezane uz objekt Karaula

Planiran je projekt uređenja postojećih građevina, izgradnje novih objekata, uređenja prometne infrastrukture (prilazna cesta za automobile, biciklistički put, staze unutar zone – poučne staze s klupama), izgradnja športsko rekreacijskih sadržaja (igrališta za mali nogomet, košarku, dječje igralište). U planu je i informacijski centar. Predlaže se postavljanje terminala za električne punionice za e-bicikle (kao i postavljanje triju bicikla koji će se moći koristiti u turističke svrhe / za javni prijevoz) i e-automobila. U zoni je potrebo pored ugostiteljskih sadržaja planirati i turističke sadržaje (mogućnost ostvarivanja noćenja), kako bi se omogućilo prihvat turista (ne samo dnevnih posjetitelja). Stoga će se pristupiti širenju postojećeg obuhvata kako bi se pristupilo izgradnji kamp naselja. Kamp naselje će imati u dijelu kamp mjesta za šatore, kamp prikolice, autodom (kamper) i nepokretne kućice (od prirodnih materijala, s osnovnim sadržajima za noćenje) s zajedničkim sanitarnim čvorom te izdvojene kamp parcele s glamping kućicama (s vlastitim kupaonicama, mogućnošću pripreme jela, bazenima, većih površina i kvalitete usluge, odnosno kategorije), s manjim kapacitetom ležaja. Camping će biti tematski s naglaskom na astronomiju. Urediti će se zajednički prostori s višenamjenskim amfiteatrom.

Ključna točka ostvarenja 1: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija

Ključna točka ostvarenja 2: Izgrađena, uređena i opremljena turistička zona

Nositelj: Privatni investitor

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q1 2022.

Završetak provedbe: Q4 2027.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 5.000.000,00

Planirani izvori financiranja: Općina, Privatni investitor

Projekt od strateškog značaja: **Izgradnja i uređenje turističke sportsko – rekreativne infrastrukture vezane uz rijeku Dravu kao turistički resurs za razvoj aktivnosti kanuinga, kajka, trekkinga i jahanja**

Kako bi se turistički valorizirala rijeka Drava (koja predstavlja prirodnu atrakcijsku osnovu za razvoj turističkog proizvoda Općine) potrebno je osigurati infrastrukturu koja je pretpostavka razvoja specifičnih oblika turizma koji koriste taj resurs. Sukladno PPUO, planirano je pristanište za turističke brodove, luka nautičkog turizma za male brodove, zimovnik za brodove – zahvati će biti smješteni u turističkoj zoni Karaula, u svrhu stvaranja mogućnosti za izvođenje turističke usluge plovidbe po rijeci Dravi u manjim izletničkim brodovima.

Potrebno je osigurati prostor za izvođenje turističkih tura kanuinga i riječnog kajaka i riječnog SUP – a (spremište opreme za aktivnosti, prostor za prijem gostiju, prostor za opremanje gostiju za aktivnosti, sanitarni čvor), koji će biti izveden na površini u blizini riječnog spruda na rijeci Dravi (prethodne izmjene u površinu turističko – ugostiteljske namjene u PPUO). Na području će se razvijati i infrastruktura za turističko – rekreativno pecanje (kao i na području bare Zatoka) te osnovna infrastruktura za razvoj rekreativnog jahanja

Ključna točka ostvarenja 1: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija

Ključna točka ostvarenja 2: Izgrađena i uređena sportsko – rekreativna turistička infrastruktura

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q1 2023.

Završetak provedbe: Q1 2024.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 1.500.000,00

Planirani izvori financiranja: EFRR 40%, Općina

PC 6: Razvoj znanja stanovnika o mogućnostima „pametne poljoprivrede“

Projekt od strateškog značaja: **Izgradnja i opremanje centra kompetencija za „pametnu poljoprivredu“ u sklopu poljoprivrednog inkubatora**

U sklopu „poljoprivrednog inkubatora“ održavati će se predavanja, radionice, programi cjeloživotnog obrazovanja, programi razvoja i istraživanja vezanog uz mogućnosti razvoja „pametne poljoprivrede“ koja se temelji na poljoprivrednoj tradiciji Općine. Navedene aktivnosti će se odvijati kroz centar kompetencija – otvoren za korisnike inkubatora i za širu javnost.

Kako bi se navedene aktivnosti održavale, osigurati će se adekvatan prostor na području gospodarske zone. Prostor će biti uređen i opremljen. Pored predavaonice, uspostaviti će se i mini – laboratorij te prostor za staklenički uzgoj kultura.

Ključna točka ostvarenja 1: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija

Ključna točka ostvarenja 2: Izgrađen i opremljen centar kompetencija

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q1 2023.

Završetak provedbe: Q3 2024.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 1.500.000,00

Planirani izvori financiranja: EFRR 60%, OBŽ, Općina

Projekt od strateškog značaja: **Pokretanje programa za stjecanje i dijeljenje znanja i vještina u području „pametne poljoprivrede“**

Program centra za kompetencije će se definirati programom koji će uključivati:

1. edukativne programe, predavanja i radionice iz područja „pametne poljoprivrede“ koje će provoditi: vanjski stručnjaci za programe i/ili projekte poticanja razvoja „pametne poljoprivrede“ na području EU, vanjski stručnjaci za „pametnu“ tehnologiju poljoprivredne proizvodnje, inozemni poljoprivredni proizvođači čija proizvodnja služi kao primjer najbolje prakse, lokalni poljoprivrednici, predavači na temu razvoja poslovanja poljoprivrednika.
2. znanstveni program razvoja i istraživanja vezanog uz mogućnosti razvoja „pametne poljoprivrede“ u suradnji s Fakultetom agrobiotehničkih znanosti u Osijeku
3. poticanje sudjelovanja na međunarodnim projektima (primjerice The Internet of Food and Farm 2020) kako bi se potaknulo primjenu „pametnih“ rješenja u poljoprivredi, uz olakšavanje financiranja primjene istih te istovremeno pružanje izvrsnog primjera dobre prakse za sve lokalne poljoprivredne proizvođače.

Ključna točka ostvarenja 1: Pripremljen program

Ključna točka ostvarenja 2: Pokrenut program

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q3 2024.

Završetak provedbe: Q4 2027.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 300.000,00

Planirani izvori financiranja: ESF 60%, Općina

PC 7: Provođenje cjeloživotnog obrazovanja stanovnika

Projekt od strateškog značaja: **Uređenje i opremanje centra za cjeloživotno obrazovanje**

Kako bi se provodili edukativni programi otvoreni za javnost, potrebno je osigurati primjeren prostor opremljen opremom koja odgovara zahtjevima programa koji se izvode.

Centar za cjeloživotno obrazovanje mora raspolagati s predavaonicama (s IT opremom, opremom za provođenje programa za posebna zanimanja), čitaonicom i/ili knjižnicom te zajedničkim prostorom za neformalno druženje i objedovanje (unutarnjim i vanjskim).

Centar za cjeloživotno obrazovanje će se smjestiti uz prostor Općinske uprave

Ključna točka ostvarenja 1: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija

Ključna točka ostvarenja 2: Uređen i opremljen prostor za centar

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q3 2022.

Završetak provedbe: Q3 2023.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 1.500.000,00

Planirani izvori financiranja: ESF 85%, Općina

Projekt od strateškog značaja: **Upravljanje programima centra za cjeloživotno obrazovanje**

Potrebno je pokrenuti programe cjeloživotnog obrazovanja u domeni poduzetništva, novih tehnologija, programa majstorskih zvanja i stručnog osposobljavanja za jednostavnija zanimanja (posebice vezana uz sektor pružanja turističkih i ugostiteljskih usluga) i stranih jezika.

Općina će definirati program centra cjeloživotnog obrazovanja sukladno ciljevima Plana razvoja Općine 2021. – 2017. vezano uz razvoj ljudskih potencijala. Nadalje, Općina će kroz programe subvencioniranja izvođača obrazovnih programa i prihvatljivih korisnika centra za cjeloživotno obrazovanje aktivno raditi na povećanju atraktivnosti sposobne radne snage na području Općine.

Ključna točka ostvarenja 1: Definiranje sadržaja programa cjeloživotnog obrazovanja

Ključna točka ostvarenja 2: Pokretanje programa

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q4 2023.

Završetak provedbe: Q4 2027.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 500.000,00

Planirani izvori financiranja: Općina, Privatni investitori

PC 8: Obrazovani i certificirani kadrovi u aktivnom i pustolovnom turizmu

Projekt od strateškog značaja: **Uspostava suradnje s organizacijama pri provođenju izobrazbe i certificiranja za vođenje pri aktivnostima: kanuinga, biciklizma, kajaka po rijekama, turističkih aktivnosti na motoriziranim vozilima, jahanja**

U svrhu stvaranja lokalnih ljudskih potencijala koji će zadovoljavati zakonski okvir postavljen vezano uz pružanje turističkih usluga u aktivnom i pustolovnom turizmu, ali i povećanje prepoznatljivosti Općine kao destinacije usmjerene na aktivne oblike turizma, pokrenuti će se programi izobrazbe i certificiranja voditelja turističkih aktivnosti: kanuing, biciklizam, kajak po rijekama, vožnje motoriziranim vozilima (quad, buggy) i jahanje.

Programi izobrazbe će se izvoditi u sklopu centra za cjeloživotno obrazovanje te dijelom u turističkoj zoni, odnosno koristiti će se izgrađena sportsko – rekreativna infrastruktura u Općini.

Smještaj vanjskim polaznicima koji ne borave / prebivaju na području Općine će biti omogućen u izgrađenim smještajnim kapacitetima u Općini

Institucije koje provode certificiranje te s kojima će se krenuti u suradnju su: Hrvatska gorska služba spašavanja, Hrvatska gospodarska komora, privatne obrazovne ustanove.

Ključna točka ostvarenja 1: Formalno uspostavljena suradnja (ugovor o suradnji)

Ključna točka ostvarenja 2: Pokrenuti programi izobrazbe

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q3 2024.

Završetak provedbe: Q4 2027.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 300.000,00

Planirani izvori financiranja: ESF 50%, OBŽ, Općina, Privatni investitori

PC 9: Facilitiranje rješavanja stambenog pitanja za stanovnike općine

Projekt od strateškog značaja: **Kupnja, rekonstrukcija, energetska obnova i opremanje stambenih objekata na području Općine**

Općina će pristupiti stvaranju vlastitog stambenog fonda kako bi mogla provoditi programe osiguravanja povoljnih uvjeta prodaje / zakupa nekretnina za odgovarajuće skupine prijavitelja koji se kvalificiraju sukladno uvjetima postavljenima od strane Općine, a vezano uz demografsku obnovu Općine i privlačenje odgovarajućih ljudskih potencijala.

Projekt je usmjeren na kupnju stambenih objekata kod kojih je izvođenje rekonstrukcijskih zahvata moguće i isplativo. Pored toga, Općina može postati pravni sljednik stambenih objekata u slučaju postupka opasne imovine.

Stambeni objekti, odnosno obiteljske kuće će potom proći postupak energetske obnove i opremanja te kao takve biti ponuđene na tržištu sukladno uvjetima programa prodaje / iznajmljivanja nekretnina namijenjenih za stanovanje.

Ključna točka ostvarenja 1: Kupnja stambenih objekata
 Ključna točka ostvarenja 2: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija za rekonstrukciju objekata
 Ključna točka ostvarenja 3: Dovršena rekonstrukcija stambenih objekata

Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
------------------	--------------------------------------

Početak provedbe: Q1 2022.	Završetak provedbe: Q4 2027.
----------------------------	------------------------------

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 2.000.000,00

Planirani izvori financiranja: Općina

Projekt od strateškog značaja: **Program prodaje / iznajmljivanja nekretnina namijenjenih za stanovanje uz osiguravanje povoljnih uvjeta za prihvatljive prijavitelje**

Općina će definirati kriterije za osiguravanje povoljnih uvjeta za kupnju, odnosno zakup Općinskih stanova. Kriteriji za prijavitelje će biti postavljeni u svrhu odabira prijavitelja iz skupine mladih osoba, odnosno iz skupina radnih kadrova potrebnih za ostvarivanje strateških ciljeva razvoja Općine.

Projekt će povećati vidljivost Općine i njezinu atraktivnost.

Ključna točka ostvarenja 1: Dogovoreni uvjeti prodaje/ iznajmljivanja nekretnina namijenjenih stanovanju

Ključna točka ostvarenja 2: Stupanje na snagu odredbi o prodaji/iznajmljivanju nekretnina namijenjenih stanovanju

Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
------------------	--------------------------------------

Početak provedbe: Q4 2022.	Završetak provedbe: Q4 2027.
----------------------------	------------------------------

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): n/a
--

Planirani izvori financiranja: Općina

PC 10: Stvaranje inkluzivnog društva kroz osiguravanje dostupnosti zdravstvenih i ruralnih usluga ugroženim skupinama društva

Projekt od strateškog značaja: **Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici**

U sklopu projekta „Zajedno za starije osobe Podravske Moslavine“, pristupiti će se osiguravanju mobilnosti starijih osoba i povećanju dostupnosti zdravstvenih i ruralnih usluga u svrhu povećanja kvalitete života starijih osoba.

Općina će aktivno sudjelovati u širenju obima dostupnih usluga, kao i obujma korisnika, što će rezultirati većoj društvenoj uključenosti svih društvenih skupina.

Usluge mobilnosti za područje mini – regije biti će nadograđene inovativnim rješenjima za one društvene skupine koji imaju veću stopu prihvatanja tehnoloških rješenja.

Ključna točka ostvarenja 1: Pripremljena projektna dokumentacija

Ključna točka ostvarenja 2: Završeno razdoblje provedbe projekta „Zajedno za starije osobe Podravske Moslavine“

Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
------------------	--------------------------------------

Početak provedbe: Q4 2021.	Završetak provedbe: Q4 2022.
----------------------------	------------------------------

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 1.500.000,00

Planirani izvori financiranja: ESF 100%

PC 13: Poboljšanje korisničkog iskustva vezanog uz ruralne usluge

Projekt od strateškog značaja: **Digitalizacija općinske uprave**

U sklopu projekta Općinska uprava će dodatno digitalizirati poslovanje kroz implementaciju novih hardware i software rješenja koja će povećati efikasnost upravljanja operativnim i razvojnim programima na području Općine

Digitalna platforma će biti zajednički projekt više JLS s područja mini – regije Donji Miholjac.

Digitalizacija će biti usmjerena na poboljšanje iskustva stanovnika kao krajnjih korisnika usluga koje isporučuje Općina.

Dodatno, digitalizacija Općinske uprave će pridonijeti prepoznatljivosti i atraktivnosti Općine.

Ključna točka ostvarenja 1: Priprema projektna dokumentacije za uspostavu digitalne platforme

Ključna točka ostvarenja 2: Uspostavljena digitalna platforma

Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
------------------	--------------------------------------

Početak provedbe: Q3 2022.	Završetak provedbe: Q3 2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 750.000,00	
Planirani izvori financiranja: EFRR 80%, Općina	
Projekt od strateškog značaja: Digitalizacija komunalnih službi	
Digitalizacija komunalnih službi omogućit će razvoj pametnog sustava za koji će povezivati svu komunalnu infrastrukturu i omogućavati praćenje troškova u realnom vremenu od strane stanovnika i pristup ostalim uslugama putem interneta. Digitalizacija će omogućiti i izgradnju sustava pametnog upravljanja distribucijom vode i otpadnih voda. Ključna točka ostvarenja 1: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija Ključna točka ostvarenja 2: Implementirana digitalna rješenja u komunalnim službama	
Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q3 2022.	Završetak provedbe: Q3 2024.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 500.000,00	
Planirani izvori financiranja: EFRR 80%, Općina	
Projekt od strateškog značaja: Izgradnja digitalne infrastrukture i mreže	
Na području Općine u naseljima Podravska Moslavina i Krčenik maksimalna dostupna brzina širokopojsnog internetskog pristupa iznosi do 100 Mbit/s, dok u naseljima Gezinci i Martinci Miholjački brzina pristupa je ispod 30 Mbit/s. Potrebno je unapređenje brzina pristupa u naseljima Gezinci i Martinci Miholjački. Unapređenje širokopojsnog internetskog pristupa horizontalna je tema na kojoj počiva osiguravanje mogućnosti pristupa i kreiranja digitalnih rješenja u području ruralnih usluga, ali i gospodarstva, odnosno pametne poljoprivrede. Općina će poticati razvoj digitalne infrastrukture kroz javno – privatna partnerstva te samostalno provoditi projekte osiguravanja javnog pristupa dijeljenim internetskim mrežama. Ključna točka ostvarenja 1: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija Ključna točka ostvarenja 2: Realizacija projekta kroz javno-privatno partnerstvo	
Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q1 2022.	Završetak provedbe: Q4 2023.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): n/a	
Planirani izvori financiranja: n/a	

PC 14: Širenje dostupnih ruralnih usluga u suradnji s JLS u mini – regiji Donji Miholjac

Projekt od strateškog značaja: **Stvaranje fonda zajedničkih resursa u domeni lokalne mobilnosti na području mini – regije Donji Miholjac**

Na području Općine u naseljima Podravska Moslavina i Krčenik maksimalna dostupna brzina širokopojsnog internetskog pristupa iznosi do 100 Mbit/s, dok u naseljima Gezinci i Martinci Miholjački brzina pristupa je ispod 30 Mbit/s. Potrebno je unapređenje brzina pristupa u naseljima Gezinci i Martinci Miholjački.

Razvojem sustava pametne lokalne mobilnosti Općina će svojim građanima omogućiti prijevoz i povezivanje svih naselja sa središtem Općine, ali i drugim JLS u mini – regiji Donji Miholjac.

Zajednički fond lokalne mobilnosti u mini – regiji će obuhvaćati:

1. sudjelovanje u subvencioniranju javnog prijevoza putnika
2. zajednički vozni park s naglaskom na vozila s ekološki prihvatljivijim otiskom (električna i/ili hibridna vozila za prijevoz putnika)
3. zajedničku popratnu infrastrukturu za prijevoz putnika

Usluge lokalne mobilnosti će pružati privatna pravna osoba kao koncesionar, koja će pored vozila u vlasništvu JLS, raspolagati i dodatnim fondom vlastitih vozila.

Ključna točka ostvarenja 1: Otvaranje zajedničkog fonda

Ključna točka ostvarenja 2: Kupovina zajedničkog voznog parka

Ključna točka ostvarenja 3: Kupovina/ izgradnja zajedničke popratne infrastrukture

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q2 2022.

Završetak provedbe: Q4 2025.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): n/a

Planirani izvori financiranja: – FZOEU 40%, Općina, Privatni investitori

PC 15: Razvoj „pametne lokalne mobilnosti“

Projekt od strateškog značaja: **Pokretanje digitalne platforme za lokalnu mobilnost, ruralne usluge, dijeljenje resursa i prodaju proizvoda mini – regiji Donji Miholjac**

Na temelju dostupnih primjera najbolje prakse, na razini mini – regije Donji Miholjac razviti će se digitalna i javno dostupna platforma preko koje će biti dostupne ruralne usluge – usluge i proizvodi koji se nude na područjima svih JLS mini – regije će biti dostupne za korištenje i/ili kupnju svim stanovnicima mini – regije.

Putem platforme stanovnici će moći:

1. Informirati se uslugama lokalne mobilnosti, zatražiti i kupiti te usluge, dobivati interaktivne informacije o stanju svog zahtjeva i kupnji usluge. Usluge lokalne mobilnosti može pružati pravna osoba i fizičke osobe na temelju ride-sharinga.
2. pretraživati usluge i proizvode koje su drugi stanovnici voljni ponuditi, dati u zakup, prodati ili pokloniti. Usluge i proizvodi obuhvaćati će širok asortiman, s naglaskom na usluge i proizvode vezane uz poljoprivrednu proizvodnju.
3. stvarati, dijeliti, čitati informacije vezane uz aktivnosti stanovnika i drugih dionika na području mini – regije Donji Miholjac. Kategorije će obuhvaćati informacije vezane uz mogućnosti osobnog i profesionalnog razvoja, dokolice, kulture, sporta i drugih događanja i sl.

Ključna točka ostvarenja 1: Pripremljen projektni zadatak za uspostavu platforme

Ključna točka ostvarenja 2: Realizirana uspostava platforme

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q4 2022.

Završetak provedbe: Q4 2023.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): n/a

Planirani izvori financiranja: – EFRR 80%, Općina

PC 17: Osiguravanje održivog i ubrzanog razvoja gospodarstva i turizma kroz aktivnosti prostornog planiranja

Projekt od strateškog značaja: **Izmjene i dopune PPUO Podravska Moslavina u svrhu osiguravanja odgovarajuće lokacije za razvoj gospodarske i turističke zone te za razvoj proizvodnje energije iz OIE (1)**

Prostor predviđene gospodarske namjene prostire se na površini od 1,89 ha i nalazi se uz državnu cestu D34, u neposrednoj blizini naselja Podravska Moslavina. Pogodnost lokacije za razvoj gospodarske zone proizlazi iz izvrsne prometne povezanosti (uz državnu cestu) i ispunjavanja preduvjeta postojanja ili mogućnosti jednostavnog unapređenja komunalne infrastrukture za potrebe gospodarske zone. Dodatno, na obje k. č. nalaze se već postojeće gospodarske zgrade i/ili pomoćne zgrade.

Predviđeni prostor gospodarske zone obuhvaća k.č. 539 i k.č. 540 (k. o. 305421, Moslavina Podravska). Prema PPUO Podravska Moslavina, navedene k. č. nalaze se na površini koja je prema namjeni i korištenju prostora „poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene“. Potrebna je izmjena namjene u gospodarsku namjenu.

Prema važećem PPUO Podravska Moslavina, neizgrađena površina koja je predviđena za gospodarsku namjenu ne zadovoljava preduvjete (prometna povezanost, postojanje i dostupnost komunalne infrastrukture) za razvoj gospodarske zone. Moguća je prenamjena u neku od ostalih namjena.

Prema važećem PPUO Podravska Moslavina, nije predviđeno postojanje turističke zone. Kako bi se ispunio osnovni uvjet za razvoj turističke ponude, posebice turističke infrastrukture u Općini, potrebno kroz izmjene i dopune PPUO Podravska Moslavina osigurati adekvatan prostor za razvoj turizma, odnosno definirati površine turističko – ugostiteljske namjene, kako bi se pristupilo održivoj valorizaciji prirodne atrakcijske osnove.

Potrebno je valorizirati postojeću građevinu – Karaulu, s pripadajućim objektima (osmatračnice i bunker). Prema postojećem Glavnom građevnom projektu za Karaulu (k. č. 26/1; 26/2; 26/3), predstavljen je projekt športsko – rekreacijskih igrališta sa pratećim zgradama - kafić i kuhinja; sala – restoran; natkrivene terase; nadstrešnice za roštilj; drveni montažni bungalovi (u kojima nije moguće pružiti uslugu turističkog smještaja); te ostalim sadržajima i pratećom infrastrukturom kao što su parkirališta za bicikle i automobile; informativni pult itd.

Planirano je turističko pristanište i luka nautičkog turizma za male brodove (PPUO Podravska Moslavina).

Turistička zona bi trebala uključivati i širi prostor kako bi se mogao ponuditi turistički proizvod koji omogućava ostvarivanje noćenja turista, širi prostor za aktivni i pustolovni turizam – izmjenama i dopunama treba obuhvatiti i k. č. 25, k. č. 484, kao nastavak projekta Karaula. Također, potrebno je osigurati turističku namjenu k. č. 522 i k. č. 2071 i povezivanje prostora projekta Karaule s postojećim pješčanim sprudom na rijeci Dravi.

Nadalje, potrebno je stvoriti prostorne uvjete za turističku valorizaciju na području bare Zatoka (ŠRD Štuka interveniralo izgradnjom ribičkog doma i nadstrešnice).

Ključna točka ostvarenja 1: Izmijenjen i dopunjen PPUO

Nositelj: Općina

Lokacija: Općina Podravska Moslavina

Početak provedbe: Q4 2021.

Završetak provedbe: Q1 2022.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 70.000,00

Planirani izvori financiranja: – Općina

Projekt od strateškog značaja: Izmjene i dopune PPUO Podravska Moslavina u svrhu osiguravanja odgovarajuće lokacije za razvoj gospodarske i turističke zone te za razvoj proizvodnje energije iz OIE (2)	
U svrhu poticanja proizvodnje energije iz OIE, Općina će poticati korištenje sunčeve energije u proizvodnji električne energije, čime će doprinijeti EU klimatskim ciljevima. Pri tome je potrebno osigurati adekvatan prostor odgovarajuće površine za smještaj zahvata (izgradnju neintegrirane – samostojeće sunčane elektrane). Predviđeni prostor obuhvaća k.č. 1471, k.č. 1472, k.č. 1497 i k.č. 1498 (k. o. 305421, Moslavina Podravska) ukupne površine oko 25,7 ha u naselju Krčenik.. Prema PPUO Podravska Moslavina, navedene k. č. nalaze se na površini koja je prema namjeni i korištenju prostora „vrijedno obradivo tlo” (P2) i dijelom „ostalo obradivo tlo” (P3). Potrebna je izmjena namjene u gospodarsku namjenu. Sukladno Zakonu i PPOBŽ, PPUO Podravska Moslavina utvrđuje i obvezu izrade Detaljnog plana uređenja gospodarske zone. Prema IV. IDPPOBŽ, Članku 91. (1) „U PPOBŽ se omogućava, promiče i potiče gradnja i drugih postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije koja kao resurs koriste alternativne odnosno obnovljive izvore energije (sunčeva energija, vjetar, toplina okoliša, toplina zemlje, biomasa koja ne uključuje ogrjevno drvo, prirodna snaga vodotoka bez hidroloških zahvata i sl.)”. Također, (2) „Ukoliko se iskaže interes za takvu gradnju, potrebno je provesti odgovarajuće postupke propisane posebnim propisom, zadovoljiti kriterije zaštite prostora i okoliša te ekonomske isplativosti, a kod odabira lokacije preporuča se od predloženih dati prednost područjima sa zemljištem lošije kvalitete”. Ključna točka ostvarenja 1: Izmijenjen i dopunjen PPUO	
Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q3 2022.	Završetak provedbe: Q4 2022.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 70.000,00	
Planirani izvori financiranja: – Općina	

PC 18: Uspostava „zelene” lokalne mobilnosti	
Projekt od strateškog značaja: Kreiranje fonda e-vozila (bicikl) i popratne infrastrukture (punionice) kao javno dostupnih usluga lokalne mobilnosti u Općini	
Kako bi se olakšala mobilnost stanovnika, posjetitelja i turista među naseljima Općine, kreirati će se fond električnih bicikala (6 jedinica). Električni bicikli će biti javno dostupni u svrhu javnog prijevoza, a usluga će biti organizirana na temelju najbolje prakse e-bike sharing system – a. Kupnja usluge javnog prijevoza će za punoljetne stanovnike biti moguća kroz zajedničku digitalnu platformu lokalnu mobilnost, ruralne usluge, dijeljenje resursa i prodaju proizvoda mini – regiji Donji Miholjac. Općina će subvencionirati trošak kupnje usluge e-bicikl prijevoza za stanovnike Općine. Za posjetitelje i turiste kupnja usluge će biti moguća putem zasebne aplikacije specijalizirane za najam e-bicikli, a navedeni korisnici će trošak najma snositi u potpunosti. Jedan terminal s punionicom će biti postavljen u naselju Podravska Moslavina, a drugi u turističkoj zoni Karaula. Ključna točka ostvarenja 1: Izrađena projektno-tehnička dokumentacija Ključna točka ostvarenja 2: Realizirana kupnja e-vozila i izgradnja punionice	
Nositelj: Općina	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q2 2023.	Završetak provedbe: Q4 2023.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 750.000,00	
Planirani izvori financiranja: – FZOEU 40%, Općina, Privatni investitori	

PC 19: Razvoj lokalne proizvodnje energije	
Projekt od strateškog značaja: Priprema razvojne dokumentacije za projekt sunčane elektrane (SE)	
Namjena planirane SE je proizvodnja električne energije direktnom pretvorbom energije Sunčevog zračenja i isporuka iste u elektroenergetsku mrežu. Izgradnja neintegrirane – samostojeće SE je zahvat koji se nalazi na popisu Priloga II. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17) - Popis zahvata za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, a za koje je nadležno Ministarstvo, tj. spada u slijedeću grupu zahvata: 2. Energetika (osim zahvata u Prilogu I.), točka: 2.4. Sunčane elektrane kao samostojeći objekti. Stoga je potrebno izvesti Elaborat zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš izgradnje SE. Također, potrebno je pripremiti i dobiti ostalu razvojnu dokumentaciju potrebnu za realizaciju projekta (primjerice idejno rješenje, glavni projekt i sl.) kao i Elaborat optimalnog tehničkog rješenja priključenja na elektroenergetsku mrežu (EOTRP) kojeg vodi nadležni operator sustava. Ključna točka ostvarenja 1: Pripremljena razvojna dokumentacija	
Nositelj: Privatni investitor	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q2 2022.	Završetak provedbe: Q4 2022.

Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 500.000,00	
Planirani izvori financiranja: – Privatni investitori	
Projekt od strateškog značaja: Pokretanje neintegrirane SE snage veće ili jednake 2 MW	
Solarna energija nema štetnih, odnosno po okoliš i ljude negativnih nusprodukata pri proizvodnji (buka, emisija štetnih plinova, otpada i slično). Predviđena lokacija neintegrirane SE se rasprostire na približno 25,7 ha -predviđeni prostor obuhvaća k.č. 1471, k.č. 1472, k.č. 1497 i k.č. 1498 (k. o. 305421, Moslavina Podravska). Planirana ograđena površina zahvata približno iznosi ha, dok je planirana površina koju će zauzimati fotonaponski moduli približno ha. Najvažniji elementi SE su solarni paneli (koji se sastoje od fotonaponskog modula - FN, odnosno solarnih ćelija) i solarni izmjenjivači. FN proizvodi istosmjernu električnu energiju, a solarni izmjenjivači služe za pretvaranje istosmjerne električne energije u izmjeničnu kakva se koristi u elektroenergetskim mrežama. Ključna točka ostvarenja 1: Pripremljena projektno-tehnička dokumentacija Ključna točka ostvarenja 2: puštena u rad neintegrirana SE	
Nositelj: Privatni investitor	Lokacija: Općina Podravska Moslavina
Početak provedbe: Q2 2022.	Završetak provedbe: Q4 2022.
Ukupna procijenjena vrijednost projekta (HRK): 10.000.000,00	
Planirani izvori financiranja: – Privatni investitori	

Službeni glasnik Općine Podravska Moslavina
Izdaje Općina Podravska Moslavina
Urednik: Općinski načelnik Općine Podravska Moslavina Dominik Cerić
Uredništvo: Jedinostveni upravni odjel Općine Podravska Moslavina
Tisak: Općina Podravska Moslavina
Adresa: Općina Podravska Moslavina
J.J. Strossmayera 150, 31 530 Podravska Moslavina
Telefon: 031 641 212
Fax: 031 641 910
e-mail: opcina.podravskamoslavina@os.t-com.hr
Objavljeno na Internet stranici Općine Podravska Moslavina: www.podravskamoslavina.hr

Izdavanje Službenog glasnika ne smatra se poduzetničkom djelatnošću i ne podliježe oporezivanju sukladno odredbama članka 6.stavka 3. Zakona o porezu na dodanu vrijednost („Narodne novine“ br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 50/16, 115/16, 106/18, 121/19, 32/20 i 138/20)